

C:\Users\Plazma\Desktop\detektivky a
valečné\Celosvetova.Literatura.eBooks.CZECH-PDR\Vokac_Petr-Nevyjasnene_zahady_
2_tisicileti.pdb

PDB Name: Vokáč Petr-Nevyjasněné záhady
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

PETR VOKÁČ
NEVYJASNĚNÉ ZÁHADY II. TISÍCILETÍ

TEMPO

FATIMSKÁ ZJEVENÍ

Představoval jsem si, že vystoupím ze železničního vozu ve stanici Fatima a octnu se ihned ve středu všeho dění. Místo toho čeká u každého železničního spoje množství taxíků. Mne vzala na milost rakouská výprava. Přes pár vesniček a jsem ve „vlastní“ Fatimě. Podezřívám portugalské železnice, že stanice má toto jméno jen proto, aby se slavné jméno dostalo do jízdních řádů. Vždyť nemá s Fatimou nic společného.

Turistika v popředí

Dnes tak slavné náboženské místo bylo v roce 1916 místem, kde rostly jen keře a pokřivené stromy. Ani ne jedenáctiletá Lucie Santosová, devítiletý Francisko Marto a sedmiletá Juacinta Martová, děti pocházející z vesničky Adjustrel patřící do farnosti Fatima, spatřily na nedalekém kopci zjevení. Mystická událost se v příštích měsících opakovala. Jakmile se zprávy o zjevení rozšířily po Portugalsku, byly všechny děti násilně drženy místními úřady, aby se celá věc objasnila. K dalšímu zjevení došlo až po jejich propuštění. Při posledním zjevení dne 13. října 1917 viděly tisíce přítomných slunce, které se podobalo stříbrné kouli nebo ohnivému kolu, točícímu se kolem své osy. To jsou fakta, která uvádí prospekt rozdáváný přímo v religiózním komplexu.

Celý religiózní komplex je velká plocha srovnatelná s Letenskou plání v Praze. Těsně před bazilikou je malý oltář, u kterého se často konají mše, a mramorem vykládaný chodník, který je vlastně zakončením 500 metrů dlouhé cesty vybudované z hlazeného kamene. Po něm se chodí po kolenou. Někteří poutníci si navlékají nákolény. Ti bez nich u oltáře pak o to víc doufají, že jejich prosba o uzdravení sebe, svých bližních nebo přátel bude vyslyšena. Za oltářem, odděleným stěnou, je možno zapálit svíčku, aby se tak uspíšilo vyléčení nemoci anebo stačí vhodit do pokladničky peněz.

Ve Fatimě jsem se přesvědčil, že o turisty zde není nouze. Legendární zjevení se vyplácí. Ihned za hranicemi religiózního komplexu otevřeli stánky prodavači suvenýrů, majitelé bister a restaurací. Obchody jdou dobře. Cesta z Lisabonu do Fatimy je celodenním výletem, který, mimo to že je poučný a zajímavý, nutí člověka, aby se zamyslel, co se vlastně před 85 lety stalo.

Od začátku

Psal se rok 1916. První světová válka se rozjela na plně obrátky. Bitva u Verdunu stála život jednoho milionu lidí. A čekala se další krveprolití na zemi i na moři.

V Bohem zapomenuté vesničce v Portugalsku za Pyrenejemi o tom mnoho nevěděli. Ale zato nedaleko vesničky Fatima se na kopci za stromem náhle zvedl vítr a za jeho listím se objevilo bílé světlo. Podle Lucie se průhledná postava proměnila v mladíka, který se přiblížil k dětem, nechal se poznat jako anděl míru a žádal je, aby se modlily.

K opětovnému zjevení došlo 13. května 1917. Zjevení drželo v rukou kalich s hostií, potom hostii položilo Lucii najazyk a zmizelo. Tentokrát se podle vyprávění Lucie zjevila bíle oděná dáma, která zářila jasněji než slunce a vysílala světelný paprsek. Její věk odhadla Lucie na 17 let. Žena držela v ruce růženec z bílých perel a měla dětem říci, že přichází z nebe a že je bude po dobu dalšího půl roku navštěvovat každého 13. dne v měsíci. Při posledním setkání slíbila, že se nechá poznat. Lucie a její příbuzní, Francisko a Juacinta, dodrželi pokyny a každého 13. dne v měsíci po dalších 6 měsících byli na kopci. Zjevení se konala na den přesně. Podle dětí byla zjevení doprovázena světelnými blesky, jednou svítící koulí a za hřmění zmizelo.

Další setkání se konala za přítomnosti diváků. Po jednom takovém setkání jistá Maria Carreira prohlásila, že děti padly na kolena a začaly s někým rozmlouvat, ale ona sama slyšela jen zvuky podobné bzučení včel a neviděla nic.

To zní jako setkání s UFO. Mnozí byli k svědectví dětí dále skeptičtí a příslušný biskup se zdráhal uznat pravost jejich výpovědí. Jinak to přijímali zcela prostí lidé.

Katedrála ve Fatimě

Pověst o Fatimě se rozšířila a 13. října 1917 se tu sešel snad 70tisícový dav očekávající zázrak, jak zjevení předem

ohlásilo. Někteří diváci měli s sebou fotoaparáty. Počasí však přítomným vůbec nepřálo. Pršelo, byl vítr, všude plno bláta a všichni byli schováni pod deštníky. Jako první upadla do transu Lucie. Děti začaly rozmlouvat s bytostí, která jim sdělila, že válka brzy skončí. A co ostatní? Celý zástup upadl téměř do bláta. Nad ním se objevil stříbrný disk. Dlouhé „vlasy“ se sypaly přímo na dav, a než je kdo stačil sebrat, roztály. Tento obraz se v průběhu 10 minut několikrát opakoval. Skutečnost byla pozorována, jak potvrdila učitelka Lopezová a její žáci, i v městečku, vzdáleném několik kilometrů od Fatimy.

V davu byl i pan Garret z univerzity v Cambridge, který popisuje 13. říjen 1917 v blízkosti Fatimy takto: „Byl velmi silný déšť. Přes mraky se probilo světlo a všichni přítomní se dívali na místo, kde začalo prosvítat. Objevilo se slunce, které vypadalo jako stříbrný disk s velmi zřetelnými konturami. Později se jeho barva změnila na perlovou. Objekt velmi silně připomínal kovové těleso. To není nadsázka. Popisuji jen to, co jsem skutečně viděl. Disk se roztáčel rychleji a rychleji. Náhle rotující slunce změnilo barvu na červenou a začalo se snášet nad zástup lidí. Vlna tepla udeřila na užaslý zástup a rázem jim vysušila promoklé oděvy a některým vyléčila jejich choroby.“

Co je však pro mne záhadou, je ta skutečnost, že mezi přítomnými byli novináři a učenci a přes usilovné snažení se mně nepodařilo sehnat žádnou „pořádnou“ fotografii.

Jak se vyjádřily děti?

Je překvapivé, že jejich výpovědi se neshodovaly. Lucie poznala v bytosti Matku sedmibolcstnou a mimo to sdělila, „že viděla Josefa s Ježíšem na ruce.“ Juacinta vypověděla, „že viděla Ježíše jako dítě stát vedle Josefa.“ Francisko neřekl z počátku vůbec nic a později, „že viděl Pannu Marii, ale ne Josefa s Ježíšem.“ Lucie měla během zjevení přijmout třetí poselství.

Ze tří dětí snad žije ještě jen nejstarší Lucie. Francisko a Juacinta zemřeli během následujících dvou let, údajně na španělskou chřipku. Lucie v době zjevení neuměla číst ani psát. Žila v ústraní a v roce 1948 se stala členkou řádu karmelitek. V klášteře získala základní vzdělání. Podle její první zprávy „bylo zjevení celé ze světla“ a sdělilo brzké skončení války.

To je však v rozporu se skutečnými událostmi. V té době začínaly krvavé válečné lázně a válka se táhla ještě celý rok. Přirostuje se také na italské frontě a v Rusku vypukne revoluce. První poselství se tedy mnoho nevydařilo.

O 25 let později, v roce 1942, se Lucie znovu chopí pera a sdělí druhé poselství z Fatimy a zároveň publikuje, že přijala tři poselství, ne třídílné poselství. Druhé poselství bylo věnováno roku 1942. Podle něj nastane mír, až se Rusko vrátí do lůna katolické církve. Kdo se má vrátit do lůna katolické církve? SSSR nebo ortodoxní církve? Tedy ani druhé poselství se nepovedlo.

A navíc. Podle jednoho z poselství měla II. světová válka vypuknout za papeže Pia XI. Válka však začala za Pia XII. Staví se bazilika.

Na místě zjevení byla podle návrhu holandského architekta Gera-da van Kriccka postavena bazilika, která má výšku 65 metrů. Se stavbou se započalo v roce 1928 a na jejím vrcholu je 7tunový kříž. Byla vysvěcena v roce 1953 a o rok později ji papež Pius XII. propůjčil název bazilika Minor. V příčné lodi baziliky jsou hroby Franciska a Juacinty.

Píše se rok 1944. Lucii je asi 38 let. Biskup z Lciry v Portugalsku se přimlouvá, aby třetí poselství bylo zachováno. Bylo nebezpečí, že si jej Lucie vezme do hrobu? Proč najednou taková starost?

Lucie napíše třetí poselství. Píše celý týden. Biskup jej zapečetí, vloží do obálky a chce jej poslat Vatikánu, který ale odmítá poselství přijmout. Důvod neznámý. Obálku nechá biskup u sebe a připiše „v případě mé smrti předat kardinálovi v Lisabonu“. Ale i Lucie si klade podmínku. Poselství se má zveřejnit v roce 1960 nebo ihned po jejím případném úmrtí.

Píše se rok 1957. Vatikánské Oficiem mění rozhodnutí. Důvod neznámý. Zapečetěné poselství putuje z Lciry do Vatikánu. Ještě předtím, než biskup doručí obálku do Říma, podívá se na ni proti světlu. Celé třetí poselství je jen strana na listu papíru, tedy asi 25 řádků. A na tom pracovala Lucie celý týden.

Obálku přijal v roce 1957 papež Pius XII. a dal ji do archivu, snad ji ani nečetl. Obálka byla otevřena teprve za Jana XXIII. Po přečtení vyšel Jan XXIII. a kardinálové z místnosti údajně celí bledí a měli výraz hluboké hrůzy ve tváři. A na čem se kardinálové shodli? „Tajemství není možné sdělit veřejnosti, způsobilo by to paniku.“ V literatuře se ještě dodává, že vypadali, jako by se setkali se strašidlem.

Byla i konkrétnější vyjádření. Podle Dánikena je prohlášení možno interpretovat tak, že třetí poselství nesouvisí s Pershingy ani raketami SS 20, ale se samotnou církví. Zajímavá myšlenka.

A začaly kolovat pověsti o obsahu třetího poselství. Jeho obsah byl spojován s válkou a koncem světa.

Církev sdělila, že poselství nemá nic společného s atomovou válkou ani raketami, ale že se jedná o závažné téma, jehož zveřejnění by vyvolalo spekulace. Neřekla ovšem u koho, jestli u věřících nebo u ateistů.

Kardinál Ottaviani oznámil, že zveřejnění třetího poselství z Fatimy se oddaluje na neurčito.

Pak byl do úřadu papeže zvolen Pavel VI., první co chtěl vidět, bylo poselství z Fatimy. Přečetl jej a nechtěl o jeho obsahu mluvit. Do chronologie ještě patří.

Dne 13. května 1981, tedy 64 let od prvního zjevení, byl na papeže Jana Pavla II. spáchán atentát.

Při jednom interview se kardinál Joseph Ratzinger nechal slyšet, „... že kdyby se poselství zveřejnilo, mohlo by být zneužito pro senzace.“ V roce 1984 dal zmíněný kardinál Ratzinger interview žurnalistovi Vittorio Messorimu. Vyhnul se odpovědi, zda třetí poselství má politickou dimenzi, ale řekl, že počet mariánských zjevení se zvětšuje a objevují se v Africe a na jiných kontinentech. V roce 1983 prohlásil nynější papež Jan Pavel II., že nad světem se stahují nebezpečné mraky a připojil, že třetí poselství je mnohem důležitější dnes, než bylo v roce 1917, a že dává přednost diplomatické formulaci poselství.

Není jediná interpretace diplomatického vyjádření třetího poselství. Jednou z nich je následující odstavec:

„Na celé lidstvo padne v druhé polovině 20. století velký trest. Co jsem oznámila v La Salettě, znovu opakují. Nikde

nevládne řád, lidstvo zlotřilo. Na nejvyšších místech vládne Satan a určuje běh událostí. Podařilo se mu poplést hlavy nejlepších vědců, proniká mezi představitele církve. Budou vynalezeny zbraně, kterými bude možno v několika minutách zničit celou zeměkouli, veškeré lidstvo. Když si s tím neporadí nejvyšší představitel církve, budu prosit Boha otce, aby lidstvo soudil a potrestal. Oheň a dým bude padat z nebe, vody oceánů se budou vařit. Živí budou závidět mrtvým. Jdi, mé dítě, a oznam to!“

Donedávna platily ještě dvě verze třetího poselství

Radikálové prohlašují, že nad světem vládne Antikrist a převezme vládu nad Vatikánem. Umírněnější říkají, že nastane demontáž katolické církve a odklon lidí od církve.

A není ještě verze třetí? A není o životě ve vesmíru? Přistanou mimozemšťané z vesmíru? A mají tušení o Ježíši Kristovi? Je Bůh šéfem univerza? Platí evangelium také pro Univerzum?

A vůbec. Vzal Ježíš na sebe hříchy Univerza?

Má Vatikán připravenou odpověď na výše uvedené otázky? Bude Vatikán školit kosmonauty pro vesmír, aby zachránil kosmické duše? Zdají se vám předcházející formulace směšné?

Ale vůbec ne. Dokonce nejsou mimo hru.

Vatikán to však myslí vážně. Má na Mount Graham v Arizoně v USA vlastní observatoř s personálem sestávajícím z jezuitů. Otázka je, co hledají? Hledají otisk Božích myšlenek, genů nebo papírů ve vesmíru?

Dne 13. května roku 2000 bylo oznámeno, že bude světu sděleno třetí fatimské poselství. Dne 26. června byl dokument představen v tisku. Ne dokument, ale jen jeho obsah.

„Viděla jsem Pannu Marii jako anděla, který držel v levé ruce ohnivý meč. Z něho šlehal plameny a jiskry, jako kdyby chtěl podpálit celý svět. Pravou rukou ukazoval na zem a křičel: „Budete pykat.“ Viděla jsem bíle oblečené biskupy. Měla jsem dojem, že jeden z nich je „svatý otec“. Viděla jsem i další biskupy, kněze a řádové sestry, jak kráčí do strmého vrchu, na kterém byl velký kříž. Jak svatý otec kráčí nejistým krokem velkým napůl rozbořeným městem a na jeho tváři je vidět bolest a utrpení, modlí se za duše zemřelých. Je zabít vojáky. Spolu s papežem zemřeli i biskupové a světové osobnosti různých společenských tříd a profesí.“

Datum oznámení třetího poselství 13. května 2000 není náhodně zvolené. To je datum svatořečení Juacinty a Franciska.

Tady něco nehraje

Mluvčí Vatikánu zdůraznil, že se v poselství mluví o bíle oděném biskupovi, který je zasažen střelou a padá k zemi. Tím bíle oděným biskupem by mohl být současný papež Jan Pavel II.

Je to stejně divné, Matka boží sdělila, že má být poselství předloženo lidem v roce 1960, ve skutečnosti bylo zveřejněno až v roce 2000. Představme si, že něco nařídí generální ředitel a jeho náměstek splnění odsune o 40 let.

Papež je přece božím náměstkem na zemi. Prostě lhůtu prodlouží na dvojnásobek.

A ještě něco. Před 10 lety si kardinál Ratzinger vůbec nedovedl představit, že by Juacinta a Francisko byli prohlášeni za svaté.

Na papeže byl spáchán atentát na Svatopetrském náměstí ve Vatikánu, ale atentát byl činem osamělého střelce.

Nebylo to v napůl zničeném městě, kolem nebyli biskupové, kněží a řádové sestry a ani kolem nebyly vidět mrtvolky.

Je omyl v předpovědi, nebo v interpretaci třetího poselství? Nebo to není celé poselství?

Proč tuto představu vlastně Vatikán vnucoval, když jsou potíže s jejím vysvětlením? Odtajnění třetího poselství je možno pochopit. Ono se vlastně muselo poselství sdělit. Jak jinak by se věřící přiměli k tomu, aby se začali modlit, když by nevěděli za co?

Kdo se vlastně zjevil?

Lucie mluvila o silném světle, něco jako osoba před zrcadlem. Neviděla něco, čemu my dnes říkáme setkání III. druhu? Pak operace „Fatima“ byla úplně něco jiného, než se prezentuje.

Kdo má vlastně s operací Fatima potíže? Ufologie, vědci nebo církev?

Ve Fatimě se přesně popsalo setkání třetího druhu s UFO. Tedy o 50 let dříve, než to udělala 60. léta dvacátého století. Dejme fatimské poselství a další zjevení v Itálii, na Filipínách nebo Ukrajině do souvislosti. Existuje „předpověď“ svatého Malachia z roku 1094, která se v písemné formě objevila před 500 lety. Ten předpověděl, že papežů bude celkem 112. Ten dnešní je 111., tedy předposlední. A v jedné předpovědi se říká, že katolická církev skončí, až papež přijme jméno Petr.

Zahrňme do toho skutečnost, že počet katolíků přestal růst. Nepři-bývají ani v bývalých oporách, jako bylo jižní Německo a nebo Španělsko.

Co je příčinou?

Má vinu kultura, satelitní informace, větší zájem o lidské dění, větší zájem o přírodní vědy a psychologii? Nepřispěl k tomu rozpad politických struktur? Co když se jiné náboženství spojí s východním a pro katolíky nebude místa, lépe - nebudou lidé? Objeví kosmický život?

Před Fatimou byla La Salette. Co se tam stalo? V noci 19. září 1846 páslí Melania a Mathie, dvě děti ve věku 14 a 11 let, ve francouzských Alpách na kopci za vesnicí La Salette dobytek. Před nimi se objevilo světlo. Měnilo se postupně v krásnou, ale plačící ženu s korunou na hlavě. Nebyla podle dětí z pozemského „materiálu“, ale z něčeho jiskřivého a sdělila, že má pro ně zprávu. „Jestliže sejí lidstvo nepodrobí, tak ho nechá „ve štychu.“ Důvod? Nejsou plněny církevní zákony, začíná vládnout materialismus, okultismus, ateismus a na zemi se objevují „zlé“ knihy. Třebas o původu druhů jistého pana Darwina!“

Ale co mohly vědět dvě malé děti sedláka, snad i negramotné, o okultismu? Jedno je však jisté. Zjevení byla zajištěna náležitá publicita. Za dvanáct let se něco podobného opakovalo v Lourdech. Tam se postava prohlásila za neposkvrněné početí.

Nebudou probíhat v katolické církvi důležité změny? Uznání kula-tosti trvalo také církvi dlouho. Na základě dogmat se katolická církev dostává do největší krize od dob reformace. Přispěla k tomu informovanost především v průmyslových oblastech světa? Nebude muset církev hledat stoupence v chudších částech světa? Nemohlo být všechno jinak?

Jedno z vysvětlení by mohlo vypadat následovně. Panna Maria se ve Francii, jako dobré dceři katolické církve, nezjevila jenom v Lourdech a v La Salette, ale i v Pontmainu, Pellevoisinu nebo v Tilly sur Seulles. Zjevení byla v letech 1858-1899.

V roce 1917 to bylo mimo Francii, v Portugalsku. Proč v Portugalsku a proč v roce 1917?

Jaké bylo Portugalsko před fatimským zjevením? V roce 1910 bylo svrženo království a mluvilo se o tom, že katolicismus v Portugalsku zanikne. Byly dokonce přerušeny styky státu s Vatikánem a byly rušeny kláštery. Proč? Můžeme se jen domnívat. Portugalsko bylo zemí templářů a zednářů.

Za půl roku po zjevení protikatolický tlak zřetelně ustoupil. Naskytá se otázka. Je v Božích záměrech všechno koordinováno?

Ovšem kardinální otázka zůstává. Kdo celou operaci „Fatima“ organizoval a hlavně, jak ji technicky provedl? Nezapomeňme, že „seance“ byly oznámeny časově dopředu a také dodržovány.

Obrazy na obloze snad by bylo možno technicky promítat pomocí projekce. Jak byly však vysušeny šaty (je-li to pravda) účastníků zjevení, je mimo technické chápání.

Pro usušení v tak krátkém okamžiku je třeba malé elektrárny.

Sdělení třetího fatimského poselství vlastně vůbec nepřispělo k objasnění operace „Fatima.“ Jen celou kauzu ještě více zamotalo. Dříve jsme se vymlouvali na tajemství, na třetí poselství. Teď tajemství známe. Není se na co vymlouvat. Kdo odpoví na kauzu Fatima 1917? Věda, církev nebo urologové?

FILADELFSKÝ EXPERIMENT

Od prvopočátku civilizace se lidstvo snažilo o věci, které byly daným vývojovým stupněm nesplnitelné. Zpočátku si lidé přáli létat jako ptáci, dosáhnout hlubin oceánů nebo přistát na Měsíci. S rozvojem vědy a techniky se postupně přání lidstva realizovala. Přišel tedy čas a lidstvo se muselo poohlédnout po jiné látce, ze které jsou spřádány jeho sny. A lidé zatoužili stál se neviditelnými. Vždyť neviditelnost dává přímo nevyčerpatelné možnosti.

Svědkové vypovídají

Jedná-li se o neviditelnost, pak nesmí být opomenut Bermudský trojúhelník. Přímí účastníci, kteří zde prožili neobyčejný příběh, vyprávějí.

„Bylo pěkné počasí, slunce nádherně svítilo a na lodi panovala veselá nálada. Z dálky se k lodi blížil malý mráček. Obloha se zatáhla. Postupně nebylo nic vidět. Neslyšeli a neviděli jsme jeden druhého. Okolí se stávalo zelenějším. Všechno kolem zmizelo. Když to všechno skončilo, zjistili jsme, že se naše hodinky zpozdlily o 2 hodiny.

A nyní srovnáme paralelu

„...viděl jsem, jak vzduch kolem lodi pomalu temněl. Najednou byla loď zahalena do houstnoucího obláčku, který dostával postupně nazelenalou barvu. Na místě, kde stála loď, zůstal jen otisk jejího trupu. Bylo slyšet jen silné šumění. Rotační eliptické pole mělo tvar elipsoidu a točilo se proti směru hodinových ručiček. Dosahovalo průměru asi 100 metrů. Na osoby, které se nacházely na palubě lodi, přestala působit gravitace. Strčil jsem až po loket ruku do tohoto pole a cítil jsem jeho působení. Moje ruka byla z pole vytlačována.“

To není příběh z Bermudského trojúhelníku. To se stalo o pár let dříve, než se tato oblast stala známou svými záhadami. Toto konstatování se vztahuje k městu Filadelfie v USA a záhada vešla do dějin jako Filadelfský experiment. Záhadný pan Jessup

Samotná záhada začíná stejně záhadným člověkem se jménem dr. Morris Ketchup Jessup. O tomto muži toho není mnoho známo. Jeho rodný list byl napsán dne 20. března 1900 ve městě Rockville ve státě Indiana v USA. Sotva dokončil školu, už se hlásí do armády. Dobrodružná povaha jej provází po celý život. Ve válce to dotáhne na poddůstojníka. Později se stává docentem pro astronomii a matematiku, výzkumníkem a spisovatelem. Disertační práci s astrofyzickým námětem dokončí v roce 1933.

Po návratu z brazilského pralesa, kam byl poslán ministerstvem zemědělství, odjíždí s expedicí studovat ruiny ve Střední Americe jako fotograf. Odtud už je jenom skok do Peru a ke studiu života Inků.

Na náhorní plošině Mexika nachází krátery, které se mu zdají být velmi podobné kráterům na Měsíci. Tuší nějakou souvislost mezi krátery a kosmickými koráby. Na další pokračování ve výzkumu mu chybějí peníze. Přerušuje studium kráterů a pro vylepšení finanční situace se rozhodne napsat knihu o UFO. A skutečně je v roce 1955 kniha s názvem „The Case for UFO“ na pultech knihkupectví. V knize zdůrazňuje, že se nejedná o komerční záležitost, ale o vědecky vypracovanou knihu. Autor však netušil, jakou lavinu uvolnil. Byl to mnohem brizantnější materiál, než byl v té době problém UFO.

V jedné z kapitol analyzuje možnosti forem pohonu UFO. To byl také důvod, proč za pár měsíců po vydání knihy nachází ve schránce dopis. Na první pohled docela obyčejný dopis z Pensylvánie. Jestliže nebylo nápadné poštovní razítko, pak si to vynahrádila forma dopisu. V textu se ve slovech mezi malými písmeny vyskytovala písmena velká - a to bez gramatického důvodu. Mimo to dopis obsahoval mnoho gramatických chyb a mnoho vět bylo podtrženo. Zvláštní pozornost věnoval pisatel levitaci, tedy vznášení. Podepsán byl Carlos Miguel Allende. Dr. Jessup je gentleman, odpisuje a pouští pana Allenda z hlavy. Ale ne tak señor Allende.

Jessup dostává další dopis, ale tentokrát už je podepsaný Carl Allen. Je nadevší pochybnost, že señor Allende a Mr. Allen jsou jedna a táž osoba. Tentokrát se pisatel soustřeďuje na Einsteinovu „Unitární teorii pole“ a sděluje

Jessupovi, že ji jako nedokonalou Einstein stáhl, a to především z humanitárních důvodů. A jejím důkazem bylo uskutečnění Filadelfského experimentu.

Co je to vlastně Filadelfský experiment?

Podle některých důkazů Einsteinovy „Unitární teorie pole“, top secret informace, která prosákla z těch nejtajnějších archivů a zpravodajských sejtů. Podle jiných 50 let blamáže čtenářů a slídilů za senzacími, perfektní dezinformace předhozená žurnalistům.

Rezultátem experimentu a důkazem teorie bylo, jak píše Mr. Allen, zneviditelnění lodě velikosti křižníku, včetně jeho posádky. A to se stalo v roce 1943 ve Filadelfii. V době, kdy válka neztrácela nic na svoji intenzitě a Američané hledali zbraň proti japonskému námořnictvu, Allen podrobně popisuje průběh experimentu a napovídá v závěru dopisu, že vysvětlení je nutno hledat v malém odstavci z novin, jejichž název si nepamatuje, ale jsou z let 1944 až 1946.

Jessup objevuje tento článek, kde se píše, že po experimentu do místního lokálu přišli, lépe vtrhli námořníci a vyprávěli o uskutečněném pokusu. Čiřnice po jejich vyprávění upadla do bezvědomí. Pořádek zjednávala nakonec vojenská hlídka. Dva námořníci byli později pohřešováni. K tomu se měl připlést reportér jménem Wind. Allen píše, že loď, která nesla jméno Eldridge, určená k experimentu zmizela z Filadelfie a během několika minut se měla objevit v doku v Norfolku, ve městě vzdáleném několik set kilometrů, a během několika minut se měla vrátit zpět do Filadelfie.

Vyprávění na začátku článku je jeho autentickým zážitkem. A navíc připustil, že nemuselo zůstat jen při jednom experimentu. Podobné se mohly opakovat. Neviditelná loď, zmizelá posádka, to předčilo i tu nejdivočejší fantazii světem protřelého dr. Jessupa. Sám později řekl: „Bylo to pro mne něco fascinujícího. První moje reakce byla, že dopis je podvrh nebo šprým. Po hlubší analýze jsem se začal přiklánět k tomu, že by se mohlo jednat sice o něco přehnaného, ale s reálným jádrem. Vždyť za druhé světové války bylo realizováno mnoho tajných projektů, včetně toho nejtajnějšího, který začal dopisem Einsteina prezidentovi Rooseveltovi a vyvrcholil svržením atomové bomby na Hirošimu a Nagasaki.“

Záhada graduje

Filadelfský experiment přitahuje Jessupa stále více. Prodává dům v Miami a stěhuje se do rodné Nevady. Děti jej opouštějí. Opouští jej i žena. Jessup se živí vydáváním astrologického časopisu. Dostává se vlivem svého zájmu do proudů náhodných událostí. Svému příteli Sandersonovi se svěřuje: „Vím, že nepatřím na psychiatrii. Celá historie UFO a Filadelfský experiment není výplod fantazie, přečtěte si moje poznámky.“ Dr. Jessup se nakonec rozhodne dobrovolně odejít z tohoto světa a zvolí k tomu výfukové plyny svého automobilu.

Diskuse se po Jessupově smrti rozhořela s ještě silnější gradací. Takovou brizantní historii nebylo možno jen tak jednoduše smést se stolu. Allendovy dopisy se staly legendou. Vynořili se „koumáci“, kteří tvrdili, že navázali kontakt s Allendem a mají zaručené informace o experimentu.

O případ se začne zajímat Aeronautical Projekt Office, pracující na projektu satelitu Země a řešící rovněž problémy spojené s antigravitací. Hooverovi z APO se v hlavě honí myšlenka. Podařilo se námořnictvu skutečně anebo náhodou uvést do chodu sílu, která eliminuje viditelnost, která je schopna teleportovat tisíc tun těžkou loď? Pak by se nabízela asociace k vysvětlení celého řetězu případů, při kterých v Bermudském trojúhelníku mizí beze stopy lidé, letadla nebo lodě. Je možné, že pro tyto lidi se zastavil čas a byli vyjmuti z celkového toku času. Měl být experiment důkazem pro existenci dalších dimenzí? Byl to levný způsob transportu?

Hoover však pokračuje dále. Z počátku bylo nutno vypořádat se s falešnými Allendy. Pak přišly na program prohlídky desítek telefonních seznamů v malých i velkých městech, osobních dat u vojska a obchodního loďstva.

Zdálo se, že pomůže náhoda. Hooverův spolupracovník Jim Lorenz si vzpomněl, že časopis „Phenomen Research Organisation“ měl interview s jedním Allenem. Během interview si redakce pořídila fotografii. Ale to k úspěchu nevedlo.

Ke slovu přišly další telefonáty a osobní rozhovory. Nakonec neuvěřitelné překvapení. Mr. Allen se přihlašuje sám. Člověk vyšší postavy a skromného oblečení. Kdo je Mr. Allen, je těžko říci. Používá totiž minimálně pět pseudonymů. Jedno je jasné. Byl to člověk, se kterým korespondoval dr. Jessup. Má nejen stejné vyjadřování jako pisatel dopisů dr. Jessupovi, ale navíc vlastní dopisy, které psal sám dr. Jessup. Nebyl to žádný vědec, ale určitě dobrý pozorovatel a hlavně dovedl být ve správném okamžiku na správném místě, a tak uviděl neuvěřitelné divadlo, pro které nenalézal vysvětlení.

Allen dokonce tvrdil, že experimentu se zúčastnil samotný Albert Einstein.

Hledají se indicie pro existenci Filadelfského experimentu. Hledají se další podpůrné důkazy. Nejprve to byl „jízdni řád“ lodě Eldridge v inkriminovaném roce. Lodní deník se však ztratil. Zjistilo se, že Eldridge byla vyrobena asi o měsíc dříve než udává její rodný list. Z toho vznikla domněnka, že to bylo právě proto, aby se mohla zúčastnit experimentu. Jinak by byla musela ihned do války.

A nebylo to jinak?

Filadelfský experiment vešel do dějin. Záhada kolem něho se prezentovala nejen jako úspěch lidského ducha. Daleko více. Experiment byl charakterizován jako průnik do jiné dimenze. První krok na cestě k navázání komunikace s mimozemšťany.

A nebyla to jen bujná fantazie? Komerční trhák pro periodika a vylepšení finanční situace nakladatelství? Pro mne to byl impuls, abych se nad experimentem zamyslel.

Co se vlastně stalo v americké Filadelfii v roce 1943? Byla tam skutečně zkoušena nová technologie? Jednalo se o tajný experiment? Nebyl tajný pokus lidmi typu Mr. Allena špatně pochopen, falešně interpretován nebo fantazií Mr. Allena překonán ve své podstatě? Příliš odvážné? Nikoliv. Malé přiblížení. Paralela z pozdějších let. Vzpomeňme, co bylo napsáno o pitvě mimozemšťana. Ztroskotání mimozemského plavidla v Roswelu nebo kruzích v obilí.

Po usilovném pátrání byl objeven Mr. Edward Dodgeon. Sloužil u amerického obchodního námořnictva právě v

inkriminovanou dobu, v letech 1942-1945. Ten potvrdil, že podezření na aplikaci tajné technologie ve Filadelfii má svoje opodstatnění.

O jakou technologii se jednalo?

Dodgeon sloužil na křižníku DE - 50 Engstrom. To byl podobný křižník jako DE 173 Eldridge. V inkriminované době obě lodi podnikly zkušební plavbu na Bermudy. Eldridge připlula na „opravu“ do filadelfského doku před Engstromem. O jaké opravě se jednalo? Vezměme se do roku 1942 nebo 1943, do situace v Pacifiku nebo v Atlantickém oceánu. Německé námořnictvo mělo na začátku války na moři nad britským a americkým námořnictvem převahu. Sotva se lodi aliance vzdálily od amerických břehů, staly se oběťmi německých ponorek. Oceány byly přeměňovány na hřbitovy lodí.

V roce 1942 nastupuje Mr. Dodgeon k námořnictvu. Dnes bychom řekli na elektrikářskou profesi. Vzpomíná si, že po příplutí DE 50 do doku ve Filadelfii, byly lodi měněny otáčky lodních šroubů na vyšší. Právě podle otáček hnacích šroubů, spíše podle jejich hluku, který se šířil pod vodou, vyhledávaly německé ponorky svoje oběti. Vyššími otáčkami se změnila frekvence, a tím se hluk šroubů dostal mimo rozsah lokátorů německých ponorek.

To by mohl být jeden z kamínek do mozaiky o neviditelnosti. Představme si, že na dotaz „co se zde dělá“ dostal Mr. Allen odpověď „... že loď se dělá neviditelnou před německými ponorkovými radary“. Šíření zpráv o neviditelnosti lodí nemuselo vůbec pocházet od vojenského personálu, ale pravděpodobně od personálu obchodního loďstva. Že tomu tak mohlo být, dokládá skutečnost, že se mluvilo o radarech. To byl nesprávný výklad. Německé ponorky žádné radary neměly.

Při opravách v docích byly u křižníku měněny nejen otáčky pohonných šroubů, ale lodě byly odmagnetovávány. K čemu sloužila tato operace? Měla ztížit navádění nepřátelských magnetických torpéd. Jak se odmagnetovávání provádělo?

Posádka byla poslána na pevninu. Kolem lodě se omotaly silné kabely a pustilo se do nich vysoké elektrické napětí. To vyvolalo silný elektrický proud.

Jak se odmagnetovávalo

Allen se často zmiňuje o magnetickém poli. Co je to magnetické pole? Zavedeme-li do cívky, tedy do drátu smotaného do cívky, elektrický proud, vzniknou dvě elektrická pole, sice elektrické a magnetické, která jsou na sebe kolmá. Prostor je tvořen třemi rovinami. Délka, šířka a výška. A při magnetování jsou dvě roviny - elektrické a magnetické pole. A předpokládalo se, že třetí rovina by mohla být gravitace, tedy zemská přitažlivost. A když je překonána, tak se předměty vznášejí. A punc vědeckosti tomu mělo dodat právě jméno a spolupráce s Albertem Einsteinem.

Vyvolaným magnetickým polem se „smýla“ podle námořních odborníků „signatura lodě“. Tuto operaci obstarávali odborníci a dělala se stejně, jak na vojenských, tak i obchodních lodích.

Ted' si představte, jak taková operace musela působit na laiky z obchodních lodí. Mr. Allen sloužil právě v obchodním loďstvu. Když už při změně otáček se stávala loď neviditelnou, co to s ním muselo dělat, když viděl loď ovinutou kabely. Kdo váhal o neviditelnosti při změně otáček hnacích šroubů, jistě uvěřil po zhlédnutí odmagnetování lodě. Není těžké pochopit, že tyto operace se neutajily a rozšířily se jako tajemství a tajná zbraň. Přitom se nemluvilo o odmagnetování, ale o neviditelnosti.

Mr. Allen se zmiňoval o elektrických generátorech. Ty byly na každém křižníku pro vlastní potřebu lodě. Kryly elektrickou spotřebu pro světlo nebo pro radiové spojení.

A jak to bylo s ozónovou vůní? Na tom není nic divného. Při vysokém napětí, vysokých proudech a při výbojích je cítit ozon.

A co se týká Mr. Allenda? Dodgeon se s ním nikdy nenesetkal, i když sloužil u stejného obchodního námořnictva a ve stejnou dobu.

Jak to bylo v restauraci?

Pak už zbývá jen incident v restauraci. Ten se podle Dodgeona skutečně stal. Jeho pozdější vyličení však přesně zapadá do interpretace pozdější slávy Filadelfského experimentu. Právě Dodgeon byl jedním z těch dvou námořníků, kteří se náhle z restaurace vytratili. Ten druhý se jmenoval Dave. Spor mezi námořníky vypukl proto, že se někteří moc rozhovořili. Na amerických lodích byly sice primitivní, ale přece jenom radary. Jakmile se objevil periskop německé ponorky, stávalo se mnohdy, že byl radarem zachycen. A pak už byla bitva pro spojenecký křižník snazší. Mluvili o dalším tajném zařízení, které bylo na amerických lodích. Nikdo mu neřekl jinak než „Foxyer“.

Bylo to zařízení, které tahaly lodě za sebou, a které vydávalo zvuk jako dřívější lodní šrouby. Smyslem bylo, aby se německé ponorky soustředily na „Foxyera“ a nezasáhly válečné plavidlo. Byla to vlastně návnada německým ponorkám. Potom co se námořníci začali hádat, Dodgeon i Dave rychle odešli. Číšnice je pustila zadním východem. Dodgeon se přihlásil do námořnictva o rok dříve, než mohl být odveden, přidál si jeden rok. Nechtěl mít problémy s velením, a proto se koukal z restaurace ztratit.

Zůstává však pravdou, že Eldridge se objevila ve Filadelfii. Zdá se to nemožné, ale i pro tuto záhadu je vysvětlení. Při normální cestě bylo třeba asi dvou dnů a navíc lodivod, který by vedl loď mezi nástrahami v zamínovaném americkém pobřeží Atlantiku. To se nedalo udělat bez toho, aby se to nikdo nedozvěděl.

Ovšem vojenské námořnictvo využívalo „Chesapeake - Delaware kanál“. To byl vnitřní kanál, s jehož pomocí se cesta Eldridge z Filadelfie do Norfolků zvládla za pět hodin. V Norfolků byla Eldridge vyzbrojena municí a vracela se zpátky do Filadelfie. Dodgeon si dokonce vzpomíná, že se s Eldridge potkal na její zpáteční cestě a dodává „vůbec nebyla neviditelná“.

Pak ještě zbývá objasnit namodralé nebo nazelenalé světlo. I to lze snadno vysvětlit. Je to zcela přírodní úkaz, známý jako Eliášův oheň. Před bouřkou vznikají na lodních stožárech nebo na stožárech elektrického vedení dlouhé jiskry a jsou namodralé nebo nazelenalé. Podle individuálního „návoru“ pozorovatele. Představme si, že Mr. Allen neměl žádné

hluboké informace o tom, co ve Filadelfii probíhá. A stačilo, aby viděl změnu otáček pohonných šroubů a následně odmagnetování a prohodil několik slov s odborníky, kteří prováděli tyto operace. Dostal odpovědi, které si vysvětlil jako pokus o neviditelnost. A v případě, že si to všechno doplnil fantazií a zkombinoval s bouřkou, při které viděl Eliášův oheň, a nemuselo se to přitom všechno stát ve stejný okamžik, není divu, že Filadelfský experiment byl na světě.

Tak se aktivní účastník klasického odmagnetování dostal do situace, kterou neuměl „zpracovat“.

Jakmile do toho všeho zapojil dr. Jessupa a UFO, celý děj dostal správnou dramaturgii. Pro vědeckost byl do děje zatažen i Albert Einstein a gravitační teorie. Úmrtím dr. Jessupa dostala stopy patřičnou potravu a napětí, stala se tajemným případem. Začal se o ni zajímat tisk. Netrvalo dlouho a dostala se na obrazovky televize a odtud byl jen krok k filmovému zpracování.

Celá událost získávala na věrohodnosti. Stále se objevovala nová fakta a noví svědci. Filadelfský experiment byl povznesen na mýtus a legendu. Dostal punc nezapomenutelnosti. Proč?

Měl všechny atributy neobvyklého případu. Poutal pozornost publika. Udal se na konkrétním místě. Přihlásili se svědkové a byl to napínavý a přitažlivý záhadný příběh, který tu ještě nebyl. Příběh měl nevšední průběh.

To nebyl jen Filadelfský experiment. Při hledání pravdy jsem zjistil, že záhady mají stejnou „anatomii“.

KAMENNÁ OBSERVATOŘ

Je 9 hodin ráno. Na náměstí ve městě Salisbury na jihozápadě Anglie stojí podle vykřikující slečny poslední autobus ke Stonehenge. Poslední to vůbec nebyl. Byl to první autobus toho dne. Inu reklama je mocná. Všichni včetně mne podlehli.

Fortel předků?

V Evropě je více míst se stavbami z kamenných bloků. Záhadné stavby jsou snad památníky představitosti, vynalézavosti a fortelu našich předků. Co to bylo za lidi, kteří si dali práci otesat mohutné kamenné bloky, táhnout se s nimi desítky kilometrů a postavit z nich díla, před kterými se tají dech? Co to bylo za lidi, kteří postavili tyto stavby vzbuzující obdiv a úctu po tisíciletí?

Ve středověku se věřilo, že megalitické stavby jsou dílem obrů, kouzelníků, démonů nebo čertů. Později bylo autorství staveb připisováno keltským kněžím - druidům. Podezření však nebylo věrohodné. Kamenné stavby se v Evropě objevily o stovky let dříve, než se na inkriminovaných místech objevili druidové.

Co vlastně o těchto megalitických stavbách víme. Vědci studující život „primitivních“ národů předpokládají, že se jednalo o stavby sociální nebo religiózní. Měly to být chrámy, místa shromažďovací anebo místa obchodu. Podrobnější výzkum však ukázal, že existuje jistá souvislost mezi polohou těchto kamenů a polohou nebeských těles. Tak vznikla domněnka, že to byly pradávne astronomické observatoře, které mohly sloužit i jako kamenný komputer.

Americký astronom, profesor Gerald Hawkins, zpracoval podrobnou studii o této domněnce. Jeho studie přinesla překvapivé výsledky. Prokázal, že v případě megalitických staveb se jedná skutečně o dávne astronomické observatoře. Dnes bychom mohli říci, že se jednalo o jakýsi kamenný komputer.

Staré jako pyramidy

Snad neznámější megalitickou stavbou je právě Stonehenge v Anglii. Tato pozoruhodná stavba se stavěla celkem ve třech etapách. První práce byly zahájeny asi 2700 let před našim letopočtem. Druhá etapa byla realizována asi o 700 let později. Třetí dokončovací práce byly završeny asi 1500 let před našim letopočtem. Použité kameny mají úctyhodnou váhu až 50 tun a byly dopraveny po souši i po vodě až z dvoustakilometrové vzdálenosti.

Někteří lidé, kteří Stonehenge navštívili, tvrdí, že seskupení kamenů v sobě skrývá ohromnou magickou sílu. Někteří dokonce prohlašují, že na fotografiích je vidět, že kameny vyzařují tajemnou energii, která se na snímcích objevuje jako namodralý opar.

Někteří si myslí, že všechny kamenné stavby jsou spolu spojeny neviditelnými silami a tvoří záhadné a dosud nerozluštěné obrazce. Tato teorie vedla k představě, že v Zemi probíhají linie, po kterých proudí mezi jednotlivými místy energie, kterou jsou někteří lidé schopni cítit.

Při pohledu na stavbu si nemohu odpustit otázku: „Jaká síla hnala lidi, aby „přenášeli hory“? A proč toho najednou nechali? Proč nepředali svoje vědomosti dále? Proč nevěnovali svoje vědomosti a schopnosti jinému směru, třeba aby vynalezli něco jiného, například kolo, a nesnažili se posunout lidstvo technicky dále? Neměli zájem nebojím v tom něco zabránit?”

Vědci zkoumající stavbu si tento záhadný komplex vykládají tak, že se jedná o pozůstatky římského chrámu. Pozdější varianta vyzněla pro obětiště bohům. Přemýšlím o magických vlastnostech kamenů. Jak to udělat, abych si to ověřil? Celý areál je ohrazen silným provazem a kolem dokola je asi šest strážců zákona. Předemnou jde Japonec. K megalitům je vstup přísně zakázán a sáhnout si na kameny, to už vůbec ne. Japonec rozprostře deštník a „pomůžte“ mu uletěl do komplexu. Světe div se. Policista mu ještě pomáhá překročit zákaz vstupu. Japonec vykládá policistovi, jak mu deštník uletěl a jak se rozmachoval, tak si „mimoděk“ na kameny sáhl. Bohužel se to nedá zopakovat.

U nejstarší pamětihodnosti Anglie, největšího prehistorického kamenného pomníku Evropy, se změní pravidla. Za finanční injekce 400 milionů Stonehenge změní svoji tvář a stane se tím, čím vlastně byl. Opět bude do Stonehenge volný přístup. Už nebude obehnán provazy a bude přístupný i pohanským rituálům. Pro obdivovatele, pro které má zvláštní magickou přitažlivost, se stane místem improvizace pop-festivalů.

Komplex ve Stonehenge

Změna image

Zmizí četná nynější parkoviště. Návštěvy začnou až za několik let. Ke komplexu budou zvědavci dovezeni „Shuttle-autobusem“. Pak se půjde pěšky.

Má to být dárek lidstva ke vstupu kamenného komputera do jeho šestitisícileté existence. Návštěvníci si opět z těsné vzdálenosti poslechnou symfonii kamenných kvádrů.

S nástupem doby bronzové se objevily také menhiry. Někteří se shodují v tom, že to bylo označení místa nalezišť mědi, jako komponentu bronzu. V Anglii se však zřejmě jednalo o cín. Právě v okolí Stonehenge byla cínová naleziště. Jedno z nich bylo i v nedalekém Avebury. Jsou odborníci, kteří se domnívají, že to byla obětní místa.

Myšlenka menhirů je údajně blízkovýchodní. Byly stavěny v kruhovém tvaru. Jsou přes dva metry vysoké. Slyšel jsem, že menhiry podivně hučí. Naslouchal jsem různě vysokým menhirům v Avebury. Mně zněly všechny stejně.

Za menhiry nemusíme chodit až do Anglie, stačí pár kilometrů na sever od Prahy do Klobúk. Tam jeden takový menhir stojí. Není to stavební kámen, ale skutečný menhir, kterému se v širokém okolí říká „Pastýř“. Poslouchal jsem i tento menhir. Nedostal jsem z něho ani hlásku.

Menhiry v Avebury

Menhir v Klobúkach

HLEDÁNÍ MĚSÍČNÍ PRAVDY

Skončilo 20. století. Na Zemi se začalo rekapitulovat. Hledal se největší objev, nejlepší fotbalista, největší loupež i největší podvod. Dobře se umístilo rozbití atomu, Pele i vlaková loupež v Anglii. Veliká nejednotnost panovala u podvodů. Ne, že by podvodů nebylo. Právě naopak. Dobře se umístily Hitlerovy deníky nebo vysvětlování atentátu na J.F. Kennedyho. Velmi malá pozornost byla věnována přistání Američanů na Měsíci. Všeobecně byl tento „adept“ na podvod považován za outsidera. A to i přesto, že mu věří 20 % Američanů, a nikoliv jen laiků.

Kosmické lety

Jak vlastně začaly kosmické lety? Podle mého mínění to nebyli ani bratři Montgolfierové, když vzlétli balonem naplněným horkým vzduchem. Nepočítám mezi pionýry ani bratry Wrighty, kteří se dostali do vzduchu strojem, kterému jsme později začali říkat letadlo.

Počítám mezi ně amerického fyzika Roberta Goddarda, který v roce 1926 odstartoval raketu poháněnou tekutým palivem. Stejně tak nim počítám Konstantina Ciolkovského za teoretické práce na poli kosmonautiky. Nezapomněl jsem ani na švýcarského výzkumníka Auguste Piccarda, který se svým asistentem Paulem Kipferem dosáhl v roce 1936 v balonu výšky 17 tisíc metrů.

Svoje místo má i Wehner von Braun, který v roce 1936 pracoval na tajném raketovém projektu pro Reichswehr. Patří sem i prototyp rakety V2, která se později stala postrachem a příčinou mnoha škod v Londýně. V roce 1942 dosáhla výšky 90 kilometrů a přiblížila se po prvé k prahu kosmu. Přistání na Měsíci

O přistání na Měsíci začaly velmi nenápadně pochybnosti v 70. letech minulého století. Tehdy režisér Paul Lazarus natočil film „Capricorn“. Byla to expedice k Marsu, včetně jejího přistání na rudé planetě. Co bylo na filmu tak zajímavé? Celý byl natočen na jiné planetě, na planetě Zemi. Provedení made in Hollywood. Po přistání na Marsu astronaut prohlásí: „Amerika si nedělá nárok na Mars, jsme na planetě jako reprezentanti Země.“ Není to doslova.

Ale smysl je zachován. A ještě jedno prohlášení bylo zajímavé, ovšem zapadlo, nebyla mu dána patřičná publicita. Režisér sdělil: „Capricorn není sci-fi, ale má za základ reálnou situaci.“ Pochyb o pravosti přistání na Měsíci přibývalo. Vzpomínám si na první pochybovačné věty v časopisech v 80. letech. Při pohledu zpět je považuji za dělostřeleckou přípravu na následný útok. K základním pochybám přibývaly další, promyšlenější.

Po třiceti letech se znovu objevují sdělení, která nutí k přemýšlení.

Čím argumentují „spiklenci“, kteří tvrdí, že přistání byl podvod?

Jak nesrovnalosti, předkládané skeptiky, vysvětlují zastánci, kteří nemají nejmenších pochyb o přistání na Měsíci.

Impulsem byl sputnik

Přistání na Měsíci údajně vyprovokoval dne 4. října 1957 SSSR, s tím je možné souhlasit, vypuštěním šedesáticentimetrové aluminiové koule, prvního sputniku na oběžnou dráhu kolem Země. Byla doba studené války. Satelit kroužící kolem Země byl schopen zasáhnout jakékoliv místo na zeměkouli. Hrátky s myšlenkou, že by „sputnik“ mohl nést atomové zbraně, byla pro Američany představa více než děsivá. Americká veřejnost byla zdrcená a zděšená zároveň:

„Komunismus usiluje o nadvládu nad světem. Sputnik jasně ukázal, že SSSR je v kosmických letech ve vedení. Země, která byla rozvrácena válkou a takový úspěch. A my, Američané, nejsme schopni s nimi udržet krok. Nestáčily obavy z atomových zbraní, uskladněných nejen na Sibiři, ale zanedlouho budou v kosmu a snad i na Měsíci.“

Na konci 50. let začne Amerika dávat do chodu kosmický program, zakládá se NASA, americký úřad pro vesmír a letectví. Pak přišel postupně 3. listopad 1957 a na oběžné dráze se objevuje pes Lajka, první živá „bytosť“ z planety Země. Dne 4. října 1959 sovětská sonda Lunik 3 dodává na Zemi obrazy odvrácené strany Měsíce a 12. dubna 1961 obletěl zeměkouli Jurij Gagarin. Všem bylo jasné, že příštím cílem je Měsíc. Z chronologie vyplývá, že Američané jsou opožděni asi o 6-12 měsíců za kosmickou vědou SSSR.

Dne 25. května 1961 vyhláší prezident USA J.F. Kennedy program Apollo, cílem je přistání Američanů na Měsíci do konce 60. let.

Závod o Měsíc byl odstartován

A skeptici z toho odvozují, že tehdy mohla vzniknout v Americe úvaha: „Musíme být první na Měsíci. Když tam nebudeme de facto, tak to zvládneme filmově.“

V polovině roku 1969 startuje na americké Floridě raketa Saturn a na její palubě jsou tři astronauté. Dva z nich, Niel Armstrong a Edwin Aldrin, jsou určeni, aby jako první pozemšťané stáli na Měsíci. Celá expedice je plánována na osm dní.

À la Capricorn

Skeptikové říkají, že to bylo jako v případě Capricornu. Jen s tím rozdílem, že astronauté byli vysláni do vesmíru, a zatím co kroužili kolem zeměkoule, divákům na Zemi byly promítány předtočené obrazy vyrobené na zeměkouli. Bylo možno něco takového realizovat? Bylo možno zfalšovat cestu století tak, aby ji veřejnost „vzala?“ Finančně to nebyl problém. Capricorn stál pár milionů dolarů a NASA měla k dispozici miliardy.

Kde se točilo. Muselo to být přísně utajené místo. Existuje takové místo? - „Existuje,“ říkají jedním dechem skeptikové. Je to v nevadské poušti a místo se jmenuje Area 51, jedno z nejpřísněji střežených míst Ameriky.

Kolem vojenské základny kolují nejbizarnější představy. Od prací na antigravitačním pohonu, zkouškách UFO až po spolupráci s mimozemšťany. Na veřejnost toho mnoho neprosákne. A pokud ano, tak je těžké oddělit pravdu od dezinformace. Ruské špionážní družice přinesly fotografie Area 51. Na snímku jsou vidět dlouhé výrobní nebo zkušební haly. Stejně tak to mohou být haly pro filmová studia. Měsíční krajina v Nevadské poušti? Důkazy neexistují. Jedno je však jasné. Apollo 10 nafilmovalo na Měsíci kráter. Stejně takový je v Area 51. Ani astronauté nebyli schopni na fotografii rozlišit, který kráter je měsíční a který nevadský.

Výtky skeptiků

Co vlastně vytýkají spiklenci „aktu“ přistání? Vysoce rozmazaný obraz při přistání ve srovnání s dalšími obrazy. Podle skeptiků to bylo úmyslné, aby akt přistání byl věrohodnější. Proto byl obraz vyslán jen černobíle a byl zrnitý. Přece obraz z takové dálky nemůže být bez chyb. Podle zastánců je vina nedokonalá komunikační technika 60. let. Již dlouho je diskutována vlající americká vlajka. Na Měsíci není atmosféra, není tam žádný vzduch. Není možné, aby tam vlála vlajka „ve větru“. Zastánci se brání, že byly potíže při zapichávání žerdi vlajky do povrchu Měsíce, a proto se vlajka třepotala. Pusťte si snímek stavění vlajky několikrát. Ona se netřese, ale její „chvění“ dělá dojem, že vlaje. A ještě ke stavění vlajky. Není možné přehlédnout náhlé přisvětlení samotné vlajky.

A to skeptici prohlašují za nemožné, protože jediným zdrojem světla na Měsíci je Slunce, to svítí stále z jedné strany a jeho intenzita se nemůže náhle změnit. Nemůže dojít k náhlému přisvětlení. Jedno vysvětlení by bylo možné. Vina je režie přenosu obrazu, která obraz při-světlila. Stejně, jako když si zesvětlíte obraz na televizoru.

A skeptikové pokračují: „Není vidět hvězdy.“ To by mohlo být pochopitelné. Je možno polemizovat, Jsou-li hvězdy za „denního světla“ vidět z Měsíce pouhým okem. Zde se jedná o vidění optické. Pro optiku mohl sluneční svit znamenat tolik světla, že clona kamery byla tak zacloněna, že nezaznamenala poměrně slabší svit hvězd. Další výtka bylo, že během přistávání měsíčního modulu nebylo slyšet hluk motorů. To lze vysvětlit. „Vina“ je absence atmosféry na Měsíci. Tam, kde není atmosféra, nemůže se přenášet žádný zvuk, nemůže tam být nic slyšet. A skeptikové přidávají „Pod přistávacím modulem nebyl žádný kráter.“ Protiargument. Na Měsíci je jen šestina hodnoty pozemské gravitace. Tedy 90kilogramový muž na Měsíci váží pouhých 15 kilogramů. Proto ani tlak motorů nemusel být vysoký. Udává se kolem jednoho tisíce kilogramů. Mimo to je na Měsíci údajně jen nízká vrstva prachu, a když se odfoukne je pod ní už velmi tvrdá „půda“. A proto není možno očekávat při přistávání žádný kráter. Prach se nemůže rozpráší vzhůru jako na Zemi a pak padnout na nohy modulu, ale právě vlivem nízké gravitace se rozpráší po okolí.

Problémy s otisky

Na to skeptikové přistoupili a dovedli celou kauzu do konce. Je-li povrchová vrstva na Měsíci prašná a tenká, pak je s podivem, že se tam udržely otisky bot astronautů. „Produkce“ otisků vyžaduje silnější vrstvu prachu. A navíc u dalších expedic, kdy se po Měsíci pohyboval automobil, při projíždění zatačky odhozená vrstva měsíčního prachu nevypadala vůbec na slabou vrstvu.

Nejsou to jen otisky, co si skeptikové nejsou schopni vysvětlit. Měsíc má jen jeden zdroj světla. Je proto s podivem, že různé předměty na Měsíci, konkrétně měsíční modul a astronauté vrhají stíny různými směry.

To zastánci odůvodňují optickým klamem a nedokonalostí optiky. Stíny jsou ve skutečnosti rovnoběžné. Je to, jako když si nakreslíte dvě rovnoběžky a vám se zdá, že se sbíhají. Můj názor: Podívejte se na ten optický klam. Se stínem souvisí další nesrovnalost. Existují fotografie, kde při filmování proti zdroji světla, proti Slunci, jsou předměty, které musí být jednoznačně ve stínu, dokonale zaostřené a osvětlené. Je to v případě astronautů i měsíčního modulu. To není možné bez dodatečného přisvětlení. Na oděvu astronautů je možno rozeznat i ty nejmenší detaily. A na měsíčním modulem je zřetelný nápis, označující zemi původu modulu, Spojené státy.

A to všechno nedokonalou optickou technikou 60. let? Zastánci pro to našli vysvětlení. Přisvětlování je v důsledku odražených paprsků od povrchu Měsíce. Tedy od měsíčního prachu. Pokuste se odrazit paprsky od prachu. Jak vám to šlo?

Skeptikové navrhovali. Kde by se to všechno bez problémů mohlo realizovat, by byla Area 51. Stačilo by trochu přisvětlení, trochu větřík a nebyly by problémy.

A skeptikové se ptají. Nebyl měsíční modul jen rekvizita pro filmovou kulisu? Resumé. Fotografie nejsou z Měsíce. Vysvětlení si žádá i navigace měsíčního modulu. Existuje filmový dokument, kde Niel Armstrong zkouší na Zemi pilotovat měsíční modul. Podle filmového dokumentu byl velmi těžko říditelný a při přistávacím manévru téměř neovladatelný. Armstrong se musel dokonce z modulu katapultovat, aby si zachránil život. Za několik měsíců pilotoval

modul na Měsíci, vše šlo jako po másle, bez nejmenšího problému.

Hledejte důkazy pro přistání

Říká NASA. Hledejme důkazy, že astronauti na Měsíci byli. Máme pár metrů kamení, máme fotografie odvrácené strany Měsíce a na Měsíci bylo instalováno laserové zrcadlo.

A skeptici: To není přesvědčivý důkaz. To mohou udělat „stroje“.

A zastánci argumentují: Podívejte se na chůzi astronautů na Měsíci. Jak bychom napodobili šestinásobně menší gravitaci?

A skeptici si vzali chůzi na mušku. A začaly experimenty. A netrvalo dlouho a doporučili zastáncům: „Pusťte si chůzi astronautů na Měsíci dvojnásobnou rychlostí.“ Já jsem šiji pustil. Přejde vás úsměv. To je zcela normální chůze kdekoliv na Zemi, třeba v nevadské poušti.

A skeptici pokračovali: Jak je možné, že astronauti udělali tak ostré a hlavně přesně zaměřené snímky. Oni totiž měli kamery připevněny na prsou na skafandrech. A zaměření znamenalo, že se astronaut musel otočit celým tělem. Oni ve skutečnosti neviděli co fotografují. Nemohli se předklonit, aby viděli co fotografují. Vysvětlení by mohlo být jednoduché. Stačilo na průzoru skafandru udělat křížek a to byl „quasi“ hledáček fotoaparátu. Skeptikům se nezdál ani zpáteční start měsíčního modulu. Modul prudce odstartoval. Nebylo vidět „vyšlehnutí“ spáleného paliva.

Náhle byl modul pryč -jako na laně vytažený. A skeptikové začali hledat vysvětlení

Proč se to mohlo stát? Co bylo ve hře, aby přistání na Měsíci bylo zfalšováno? A jejich odpověď. Byly to miliony dolarů, pracovní příležitosti a prestiž. Pro Evropana znamená hodně historie, tedy česky katedrály. Pro Američany je to budoucnost. Pro budoucnost je schopen udělat mnohé.

Na přenosu z Měsíce byl zachycen kopec. Podivné na snímku bylo, že na jednom snímku před kopcem je zachycen měsíční modul a na jiném je kopec bez modulu. Přitom pozadí je totožné. A je přece známo, že měsíční modul se po přistání na Měsíci nepohnul z místa.

A navíc ten kopec se objevil i v dalších přenosech, a to u Apolla 16 a 17. Přitom NASA uváděla, že místa byla od sebe vzdálena několik kilometrů. Zastánci vysvětlovali, že to mohl být špatný režijní sestřih při přenosu. Prostě, že se tam něco připletlo. Skeptici mají prozaičtější vysvětlení. Lépe by se to udělalo v Area 51.

Pro identifikaci krajiny a překrývání snímků byly do kamery „vypáleny“ kříže, které se měly objevovat v celém přenosu. Kříže musí překrývat každý obrázek. Jak je pak možné, že v mnoha případech je tomu naopak? Kříž jednou překrývá astronaut, po druhé měsíční modul a po třetí vlajka.

Resumé

S obrázky bylo manipulováno. Názor zastánců: Presentované argumenty jsou zavádějící, a to jak ve směru politickém, tak i fyzikálním. Skeptici zůstávají neoblomní. Skeptici přitvrdili. Cesta astronautů proběhla ve všech případech bez potíží. Astronauté se vrátili bez zdravotních potíží. Museli proletět van Allanovým pásem, pásem vysoce energeticky nabitých částic. Kdo jím proletí, je ve velkém nebezpečí, že bude zářením poznamenán. Van Allanův pás se nachází asi 800 kilometrů nad povrchem Země. Američtí astronauti byli jedinými, kteří van Allanovým pásem proletěli. Americký Space shuttle nebo ruský Mir létají pod van Allanovým pásem.

Ochránit by je mohla několik decimetrů silná stěna olova. Ale měli jen plášť rakety z alumina a ochranné skafandry, vyplněné skelnými vlákny a silikonem. A navíc. Při letu Apolla 17 byla na Slunci silná bouře a ta radiační záření ve van Allanově pásu ještě zvyšuje.

Jak je radiační záření nebezpečné, známe všichni z vlastní praxe.

Při rentgenu zubů vám právě jako ochranu dávají velmi silnou olovenou zástěru.

Zastánci: obleky byly radiačně odolné a radiační záření nebylo vůbec nebezpečné.

Proč se s lety přestalo?

Co se stalo, že během posledních 30 let nebyl Američany podniknut žádný další let na Měsíc, ptají se skeptici? Proč Rusové nevyslali ani v jednom případě posádku na Měsíc? Bylo to smrtelné záření ve van Allanově pásu, které je donutilo změnit plány? Vzdát se prvenství přistání na Měsíci?

Kdo si myslí, že Američané nebyli na Měsíci, je blázen, říkají zastánci.

Když tam Američané byli, pokračují skeptici, pak tam musel zůstat kus měsíčního modulu, měsíční vozidlo, vlajka a odhozené kamery. V jednom jsou zastánci i skeptici zajedno. Důkazy jsou ve vzdálenosti 384 tisíc kilometrů, důkazy jsou na Měsíci. Za dva roky odstartuje na oběžnou dráhu kolem Měsíce sonda. Ta nám dá odpověď na otázku, zda mají pravdu skeptici, nebo zastánci. Máme optiku třetího tisíciletí, která je schopná z výšky několika stovek kilometrů přečíst poznávací značku automobilu. Fotograficky zachytit zbytek měsíčního modulu nemůže být problém.

Opět přistaneme

Další kosmické přistání je plánováno k 50. výročí přistání na Měsíci, má se uskutečnit v roce 2019 na Marsu. Bude to přistání made in Hollywood, tedy á la Capricorn?

Přistání na Měsíci je skeptiky klasifikováno jako podvod tisíciletí. S tím nemohu souhlasit. I kdyby přistání byl podvod, tak to nemůže být podvod tisíciletí. V „historických nesrovnalostech“ máme my lidé svoje zkušenosti. Oslavili jsme 500 let objevení Ameriky Kryštofem Kolumbem a přitom už jsme měli minimálně pochybnosti hraničí- cí s jistotou, že to nebyl Kolumbus, kdo byl z Evropy v Americe první. Dnes je dokonce sporné, zda to byla jeho první cesta. Jsou indicie, že to byla jeho druhá cesta, věděl dokonce kam pluje, jak dlouho mu to bude trvat a měl pro tuto cestu mapu.

Přes to všechno teklo šampaňské, hrála hudba a byl natažen červený koberec.

Lze velmi těžko dokázat, že přistání na Měsíci se neuskutečnilo.

Na druhé straně není pochyb o tom, že s obrazovým materiálem bylo manipulováno. Je otázka, proč s ním bylo manipulováno, když přistání bylo pravé.

Je správná odpověď: „Přistání se uskutečnilo, ale neproběhlo tak, jak se prezentovalo veřejnosti?“ V opačném případě

by přestala na planetě Zemi fungovat logika.

PROČ VLASTNĚ SPADL CONCORDE?

Podle uveřejněných horoskopů nebyly planety letu Concordu dne 28. července 2000 nakloněny. Zvláště postavení Slunce, Neptunu a Saturnu věštilo velké nebezpečí. Dokonce jsou vyjádření, že to bylo stejné nebezpečí, v jakém byl Titanic před svým ztroskotáním.

Jedno je jisté. Ztroskotalo letadlo považované za nejbezpečnější na světě a zahynulo v letadle a na zemi 114 lidí. Ztroskotala letecká legenda.

Co bylo příčinou

Spálená země u francouzského městečka Gonesse, vzdáleného vzdušnou čarou asi 2 kilometry od pařížského letiště. Před katastrofou tam stával hotel. Dnes je tam plot. Zde skončil let Concordu z Paříže do New Yorku. K nalezení není nic. Vše bylo pečlivě sesbíráno a odvezeno k prozkoumání. Snad je možné v Gonesse najít otázku. Proč Concorde ztroskotal?

Podle oficiálních vyjádření to zavinil kus plochého, snad trochu pokrouceného, asi 40 centimetrů dlouhého kovového pásu. Po najetí na pás došlo k poškození pneumatiky podvozku a její kousky poškodily nádrž s vysoce zápalným palivem-kerosinem. Ten se vzňal a neštěstí bylo hotovo. Kdo tam metalický pás „zapomněl“? Ztratilo jej tam před Concorde startující letadlo DC 10 patřící americké letecké společnosti. Tolik oficiální zpráva.

Proč nebyl pás včas uklizen? Neoficiálně nebyl čas. Na letišti se konalo hasičské cvičení a to zavinilo zpoždění letadel. Time is money

Čas jsou peníze, proto létám Concorde, odpovídají topmanažeri. A skutečně, Concorde využívá 80 % manažerů, 10 % stars od muziky nebo filmu a 10 % jsou turisté, kteří si za 18 tisíc marek chtějí vychutnat nad Atlantikem dvojnásobnou rychlost zvuku. Concorde je jediné komerčně provozované nadzvukové letadlo na světě, které se od prvního letu v roce 1976 stalo legendou. Licenci na létání s ním má jen 30 pilotů. Během letu se zahřeje a prodlouží o 20 centimetrů. Je to extra luxus třída. Odborníci se vyjadřují, že se létá „na doraz“. Takový luxus, jako je omyl, musí být vyloučen. Ten si nesmí posádka dovolit.

A panuje všeobecná shoda, že piloti ztroskotaného Concordu věděli, co je čeká, a přesto dotáhli letadlo za neobydlenou oblast. Je to jasné i z black boxu, černé skříňky, která zaznamenává posledních 30 minut rozhovorů s posádkou. Pilot prohlásil: „Už je pozdě.“

V Concorde, v první řadě, která se prodává prakticky jen prominentům, sedává ministerský předseda Anglie Toni Blair, popstars sir Elton Jones nebo Madona, baronka Thatcherová, Claudia Schifferová nebo jedenáctka Manchester United.

Ztroskotání pod lupou

Pak se do investigativní práce dali novináři a bývalí piloti z Concorde. A ti zjistili, že dne 28. července 2000 letěla skupina turistů, která měla pokračovat okružní plavbou po moři. Tedy samé těžké kufry. Aniž o tom kapitán Concorde věděl, přihodili do letadla na poslední chvíli asi 20 kufřů o celkové váze více než 400 kilogramů. Natankovali mu 2000 kilogramů kerosinu jako palivo, které se mělo spotřebovat na „popojíždění“ ke startovací dráze. Bylo spotřebováno jen 800 kilogramů. Vítr byl asi 15 kilometrů za hodinu. Když se všechno spočetlo a vzala se v úvahu červencová teplota, znamenalo to, jako by letadlo bylo o 6 tisíc kilogramů těžší, než se uvádělo.

Stačila pouze rychlost větru a posádka už měla provést „přepočít“ váhy letadla. A navíc letadlo startovalo po větru. Za tak „nepříznivých“ letových podmínek by bylo lépe, kdyby Concorde startoval proti větru. Vínou 90minutového zpoždění nedošlo ke startu proti větru. A došlo ke startu

Jsou svědectví, že k havárii by došlo i v případě, kdyby na trati nebyl žádný metalický předmět. K havárii, jak uvádějí novináři a experti, došlo mnohem dříve, než pneumatika najela na kovový pás.

Po posbírání všech předmětů po ztroskotání se zjistilo, že z Concorde přece jenom něco chybí. Malý kousek, který zajišťoval, aby pneumatiky podvozku byly při startu a přistání spolu rovnoběžné. Laicky řečeno, aby se nevrtyly jako kolečka u nákupního vozíku v obchodním domě.

Při absenci vyrovnávače došlo k tomu, že pneumatika nejela jen po vnějším obvodu, ale i po straně, docházelo k její deformaci a přehřívání. Je to stejné, jako když pichnete přední kolo automobilu a rychle ujede vzduch. Automobil je tažen ke straně poškozené pneumatiky a ta se silně zahřívá. Pneumatika Concorde se zahřála, roztrhla a kousky bubnovaly na nádrž s palivem. Jedno není dodnes jasné. Části pneumatiky nádrž neprorazily, ale jen vybouřily dovnitř. Přesto kerosin vytekl po straně. Otázka je, jak se zapálil. Pravda, je to velice vznětlivá kapalina. Moc nepotřebuje.

Věděl o Chiracovi pilot Concorde?

Concorde začal sjíždět z rozjezdové dráhy a údajně už tehdy vyšlehly první plameny. Už se nedalo nic dělat. Startovací proces nešlo zastavit. Sjetí z rozjezdové dráhy-znamená prakticky rozlomení letadla. A někteří odborníci říkají, zeje to stejné, jako to, co nastalo o dvě minuty později.

A navíc. Sjetí z dráhy znamenalo nebezpečí, že Concorde narazí do Boingu 474, který čekal až Concorde vzletne, aby mohl křížovat vzletovou dráhu. Boing přiletěl z Tokia ze světové konference G8 a seděl v něm francouzský prezident Jaques Chirac. Je otázka, zda pilot Concorde o tom věděl, a proto nechtěl dopustit sjetí z rozjezdové dráhy.

Concorde znovu vzletl

Poučili jsme se z chyb. Na další let se těší i 72letý Američan Hans Hollander, který už letěl s Concorde více než pětsetkrát, nalétal jeden milion mil a strávil v Concorde celých 77 dní. Prohlásil: „Ani crash v Gonesse mě neodvrátí od toho, abych s Concorde nelétal dále.“

Lidé, specializovaní na katastrofy, se shodují, že jeden omyl člověka technika eliminuje. Po pravdě řečeno, technika v tomto případě dala lidem dvojnásobnou šanci. Vyrovnávač kol tam údajně chyběl od poslední prohlídky. To by pak znamenalo, že bez vyrovnávače byly provedeny už dva starty. Souhlasí-li to, pak technika dala šanci, která zůstala nevyužita.

MARYCELESTE

Psala se druhá polovina minulého století, přesněji rok 1872. Anglická brigatina Dei Gratia objevila v Pacifiku loď, která se chovala velmi prapodivně. Kam zafoukal vítr, tam plula.

Když Angličané vstoupili na palubu tohoto plavidla, našli tu jediného živáčka, mňoukajícího kocoura. Tajemná loď nesla pojmenování Mary Celeste.

Švadlena právě odešla

Nejvíce ze všeho Angličany překvapilo, že na palubě nebyl ani jeden člověk a plavidlo se nacházelo v absolutním pořádku! Z nákladu se nic neztratilo. V kapitánské kajutě ležely rozloženy mapy a navigační přístroje a na harmoniu byly rozloženy noty. Našla se i otevřená zplota vypitá láhev s ovocnou šťávou, z níž patrně pil nezvěstný kapitán.

Dokonce i šicí stroj vypadal, jako kdyby od něho právě před pár minutami odešla švadlena. Co jediné chybělo, byly záchranné čluny.

Několik dní předtím, 4. listopadu 1872, byla Mary Celeste spatřena v newyorském přístavu.

Tady se do jejího nákladového prostoru ukládalo 1700 soudků lihu, jenž měl být převezen do italského Janova. V době vyplutí z New Yorku se na palubě nacházel 371etý kapitán Benjamin Spooner Briggs, členové posádky, kapitánova žena Sarah a dvoletá dcera Sofie.

Loď mířila přes zimní Atlantik k Azorům. Podle lodního deníku víme, že počasí bylo krásné a paní Briggsová trávila většinu času na palubě a večer sedávala u harmonia. Teprve za Azorami se počasí zhoršilo. Poslední zápis v lodním deníku je z 25. listopadu. Dei Gratia našla Mary Celeste za deset dní poté.

První dojem anglických lodníků Devenaeu a Wrighta, kteří objevenou loď prohledali, byl, že posádka opustila loď při velké bouři. Nato poukazoval fakt, že na lodi se nenacházely záchranné čluny. Proč však v kapitánově kajutě stála otevřená láhev se šťávou, která by se při bouři bezesporu převrátila?

Vzpoura?

I jinak byla Mary Celeste v pořádku, který nenaznačoval, že by se stala hříčkou přírodního živlu. Další hypotéza o tom, co se stalo, byla vzpoura. Proč by však vzbouřenci opouštěli loď současně s oběťmi vzpourey?

Kapitán Dei Gratia se rozhodl Mary Celeste zachránit. Nechal na ni tři vynikající námořníky a přikázal jim, aby pluli do Gibraltaru. Tam dostal za záchranu 1700 anglických liber.

Skutečně na tehdejší dobu velké peníze. Předtím však musel složitě dokazovat, že příčinou katastrofy Mary Celeste není jeho posádka. Ve srozumitelné řeči, že jeho námořníci Mary Celeste nepřepadli. Z právního hlediska byla věc uzavřena. Veřejnost v Evropě a v Americe však čekala na objasnění záhady ztroskotání.

Hypotéz se objevilo mnoho. I někdy kuriózní. Jedna z nich byla, že posádka sežrala obrovská sepie, podle jiné v tom měli prsty mimozemšťané. V roce 1923 se našel dokument, o jehož pravosti námořnické kruhy velmi silně pochybují.

Podle něj měl přežít jediný člen původní posádky, Ábel Fosdyke. Byl prý svědkem toho, když kapitán nařizoval námořníkům, jak se mají chovat v krizových situacích. Tedy, že mají skákat do moře i ve svátečních oblecích. A hned jim to prakticky předváděl. Celá posádka se nahrnula na jednu stranu lodě, aby viděla skákat kapitána do moře ve vycházkovém. Náhle se zábradlí prolomilo a všichni poranění a zakrvácení spadli do moře. Krev přilákala žraloky, a tak zahynula posádka, a spadly tam i záchranné čluny. Na jediném se zachránil právě Fosdyk. K těm reálnějším příčinám. Důvodem mohly být soudky s lihem, které podle svědectví lodního deníku nebyly dobře zazátkované, nebyly utěsněné a v důsledku úniku alkoholických par došlo 24. listopadu k jejich nahromadění a neškodnému výbuchu.

Možná o den později nastal další výbuch a po něm panika. Brigit dal rozkaz spustit záchranné čluny, co kdyby nastal další silnější výbuch. Chtěl další události sledovat z bezpečné vzdálenosti. Nad mořem se zvedl nečekaně silný vítr, zafoukal do plachtoví Mary Celeste a ta se rozjela.

Přeplněné čluny nestačily sledovat rozjezd lodě. Přetížené lano, které spojovalo záchranné čluny s lodí se přetrhlo. Mary Celeste s větrem v zádech se začala vzdalovat teď už trosečnickům v záchranných člunech.

Osudu neušla

V kapitánské kajutě stálo pianino s rozloženými notami. Hračky malé Sofie byly pečlivě poskládány. Na palubě však vládl velký nepořádek. S tím kontrastovala skutečnost, že na šňůře vlálo prádlo. V kójičích bylo pečlivě sbalené šatstvo a bylo suché. Jídlo bylo snědono do poloviny. Co však bylo podivné. V lodním deníku byla dne 25. listopadu zapsána poloha Mary Celeste. Loď bez posádky, bez řízení držela kurz a blížila se k Evropě.

„Ujela“ plných čtyřista mil. .

Co když potíže pokračovaly a posádka se pro bezpečnost pokusila opustit loď jak jinak než v záchranných člunech? Ale oni nechtěli opustit loď navždy, chtěli se vrátit až se situace uklidní. Pak se utišil vítr i soudky s lihem. A tehdy ji objevila Dei Gratia. Její posádka našla několik ve srovnání s lodním deníkem dalších bouchlých lihových soudků.

Hledejme možné situace, nehledejme levná řešení o Bermudském trojúhelníku.

Za dalších jedenáct let Mary Celeste vyměnila jedenáct majitelů. Její tragický osud se naplnil. Za slunečného dne ztroskotala na jednom z útesů Atlantiku.

ČAS SE BOJÍ PYRAMID

Poslední desetiletí 20. století se proslavilo téměř chaosem v mnohých objevech. Pokrok vědy a techniky ve všech oblastech lidské činnosti se neměřil na desetiletí, ale na roky nebo dokonce na měsíce. Bylo překonáno všechno, čeho člověk v minulosti dosáhl. Je však také možné, že se lidstvo odpoutalo od temnot starých časů a středověku. Z průmyslových plenek k vyspělé technice, ke kosmickým letům. Od křížení hrachu ke genetickým manipulacím. Jsme na vrcholu, nebo jsme jen dohnali staré vědomosti?

Turista Napoleon

Tvrdí se, že v pyramidách jsou utajeny záhadné síly. Jsou zaznamenány případy návštěvníků, kteří v útrokách pyramid předpověděli svoji budoucnost. Někteří utrpěli šok, jiní padli do bezvědomí. Dne 12. srpna 1799 navštívil Cheopsovu pyramidu zvláštní turista. Jmenoval se Napoleon Bonaparte. Požádal průvodce, aby jej nechal chvíli o samotě. Když Napoleon vyšel, byl bledý jako stěna a třásl se po celém těle. Co se uvnitř pyramidy udalo, neprozradil. Říká se, že viděl svoji budoucnost. Stejná otázka, co se stalo v pyramidě, mu byla položena před jeho smrtí na ostrově Svata Helena. Napoleon měl odpovědět: „Stejně byste nepochopili.“

Když v roce 821 kalif Abdullah Al Mamun poslal syna, slavného Haruna Al Rašida, k pyramidám, netušili vojáci, co je čeká. Za nepředstavitelných podmínek, v krvi a potu kopali chodbu do tisícileté stavby. Málokterý turista tuší, že je to stejná štola, kterou se dnešní návštěvníci dostávají do pyramidy. Cheopsova pyramida je předmětem výzkumu už sto let. Je nejstarším ze sedmi divů světa a je to jediný div, který se nám zachoval do dnešních dnů. Laici, archeologové i pátrači se snaží odhalit její tajemství. Díky spolupráci matematiků, astronomů, radiologů, geologů a zeměměřičů víme, že pyramida je učebnicí matematiky, ohromný kompas, hodiny světa, observatoř a svatostánek. Byl to produkt vysoce vyvinuté kultury, platí pro něj přísloví: „Každý z nás se bojí času, ale čas se bojí pyramid.“

Pokus na pražském výstavišti

Kolem pyramid, které mají správný tvar a jsou správně orientované ve směru sever-jih, existuje řada záhad a dodnes nevysvětlitelných jevů. Potraviny se i pod jednoduchou pyramidou uchovávají déle čerstvé a jsou i chutnější. Rostliny pod pyramidou rostou rychleji, jsou větší a zdravější. Pod ní lze sušit ovoce, zeleninu i maso. Člověk se pod správně orientovanou pyramidou cítí po krátké době osvěžený jako po několikahodinovém spánku.

Pokus proběhl v průběhu Československé jubilejní výstavy v roce 1991. Z dřevotřísky byla vyrobena padesátinásobně zmenšená kopie Cheopsovy pyramidy a dovnitř byly položeny 2 kaštanové listy, 2 růže, kus melounu, hrozen vína, 2 banány a litr mléka v igelitovém sáčku.

Stejně potraviny byly uloženy vně pyramidy v její blízkosti, ve skladu.

Vzorky z bedniček uložených vně pyramidy byly na vyhození. Potraviny uložené uvnitř pyramidy, a to bylo překvapující, byly rovněž na vyhození. Proč se experiment nezdařil? Kdo je viníkem? Experimentátoři viníka našli. Podle nich to byly geopatogenní zóny, elektrické a vodovodní rozvody. Pyramida stála na trávníku a páry, které stoupaly z vypařující se půdy zavinily zničení potravin.

Stáří sfingy

Přenesme se k opravdovým pyramidám. Poodkryjme pokličku ta-jemství stáří sfingy.

Sfinga v Gize vedle Cheopsovy pyramidy je velký kus opracované skály. Přemýšlelo se, jestli náhodou není dutá. Důvodem byla váha sfingy, s tehdejší technikou, jak se domnívají odborníci, by byl transport téměř nezvládnutelný.

Naposledy byla socha osvobozena od navátého písku v roce 1926. A navíc vůbec netušíme, co je pod sfingou. Jsou tam chodby? Jedna údajně vede pod pyramidu. Je jich tam více? To je další tajemství pyramid.

Co je však prokazatelné, jsou stopy vodní eroze na sfínze. Lze tedy předpokládat, že sfinga byla postavena v době silných dešťů. Podle meteorologů nebyly v letech kolem 2500 př.n.l. žádné prudké a vytrvalé deště v oblasti staveb pyramid. Naopak jsou názoru, že takové deště, aby voda dosáhla až na vrchní část sfingy, byly v době o sedm tisíc let dříve. Ovšem to má pak důsledky.

Stejným způsobem jako je opracována sfinga, byla sestavena i Cheopsova pyramida. Zatím je to jen spekulace. A možné důsledky? Pak by bylo třeba přepsat dějiny. Nejen egyptské dějiny, ale dějiny vůbec. Stavba pyramid a doba vlády jednotlivých dynastií v Egyptě jsou základem letopočtu na planetě Zemi. Zajímavější to bude až se předpoklad meteorologů změní v jistotu.

Zemětřesení v pyramidě

„Bylo to 12. října roku 1990,“ popisuje přímý účastník. „K pyramidám nechodilo mnoho lidí, jen pár organizovaných skupin. Předě mnou byl výlet do jedné pyramidy v Gize, nesoucí jméno Mykeri-nos.“

Připravuji se na cestu do minulosti. Kráčíme k cíli návštěvy, k hrobce. Je 14.40 hodin a setkávám se zde se třemi mladšími Araby. Ti mě brzy opustí. Pohledem na hodinky zjišťuji, že je 14.51 hodin.

Příští vteřiny se mně zdají věčností. Událost mě odpoutává od času. Náhle a nečekaně mě překvapí zvláštní hluk. Jako kdyby zvuk sirény začínal ihned za mnou. Hluk se stále přibližuje. Ale není možno rozeznat odkud. Příští vteřinu, snad 10 vteřin se hluk doslova materializuje. Půda pod nohama se třese, všechno kolem vibruje a snad se posouvá celý prostor. Odněkud slyším padat kameny. Sotva se držím na nohou. Vteřiny jsou věčností.

Pak bylo náhle ticho. Dívám se na hodinky. Je 14.52 hodin. Už je mě všechno jasné. Zemětřesení. Přehlédl jsem stěny a nezjistil žádné trhliny. Rychle se hru k východu.

Setkávám se se zřízencem pyramidy. Ani on, ani ostatní turisté neměli tušení o zemětřesení.

To se zřejmě v pouštním písku rozplynulo v nic. Pak jsem se dozvěděl, že zemětřesení dosahovalo 5,9 stupňů Richterovy stupnice. Výsledek: pětset mrtvých, desetitisíce raněných a já jsem byl na bezpečném místě v hloubce pyramidy v Gize.“

První pokusy

První pokusy postavit pyramidu začaly někdy kolem roku 2680 př.n.l., to je doba spojená se začátkem třetí dynastie, se zlatým věkem Egypta. Bylo to ve městě Memphis. Tam na hranici mezi Dolním a Horním Egyptem byly postaveny výhybky pro stavbu velkých hrobek. Ještě dnes mezi vesnicemi Abusír a Sakkara, asi dvacet kilometrů jižně od Káhiry, je z velké dálky vidět šedesát metrů vysoká hrobka krále Džosera. Prototyp pyramidy, jednoho ze starověkých sedmi divů.

Než mohla být postavena první pyramida, musili její stavitelé projít cestou neúspěchů. Byla to kamenitá cesta, mnohdy na hranici možností stavitelského umění. Když dal Džoser „zakázku“ na stavbu pyramidy, měli už jeho architekti za sebou třístaletou zkušenost se stavbou hrobů. Nové stavitelské umění se vylouplo ze šera dávnověku a brzy po sjednocení říše nabralo hmatatelnou formu.

Stavitelský boom

Trvalo údajně dalších 70 let, než egyptští stavitelé našli ideální formu pyramidy. Období přechodu od stupňovité pyramidy k pyramidě v matematickém slova smyslu trvalo do čtvrté dynastie. O stavitelský boom se zasloužil vládce Egypta Snorfú, který se vyhoupl do čela stavitelů posledních tisíc let egyptského impéria. Za své pravděpodobně čtyřicetileté vlády postavil tři pyramidy. I když je pozorujeme jen povrchně, nemůžeme se ubránit zjevné gigantomanii.

Tři pyramidy za čtyřicet let. Proč? Pochován přece mohl být jen v jedné? To byla otázka nejen pro laiky, ale i pro vědce. I na tuto otázku je odpověď. Po postavení první pyramidy změnil svoji rezidenci. Druhá neměla dostatečnou stabilitu a až třetí se zdála vládcí „akorát“.

Archeologický výzkum na „pláči“ u Gízy vedl automaticky ke dvěma důležitým otázkám, se kterými se egyptologové potýkají už desítky let.

Kolik bylo dělníků?

Kdy, jak dlouho a kolik lidí bylo nutno ke stavbě Cheopsovy pyramidy? První otázka je celkem jednoduchá. Podle názoru, který podporuje většina egyptologů, se na stavbě pyramidy pracovalo po celý rok. Nejen v době záplav, jak si to v 5. století př.n.l. myslil historik Hérodotos. Jednoznačně je mínění celoroční práce podloženo posledními výsledky archeologických výzkumů.

Na obložení kamenných bloků bylo nalezeno datování, které zahrnuje celý rok, egyptské léto i zimu. Další potvrzení předpokládané celoroční práce objevili archeologové na jedné pyramidě sedmdesát kilometrů jižně od Káhiry.

Odpověď na druhou otázku vyvolává v odborné i laické veřejnosti živé diskuse. Podle jednoho názoru z posledních let se egyptologové pomalu shodují na 100 tisících lidech. Ale mohlo to tak vůbec být?

Staveniště v Gize nebylo tak velké, aby umožňovalo práci takovému množství lidí. Celkové pracovní místo včetně kamenolomu, dopravních cest, přístavů a místa pro pomocná zařízení zabíralo plochu asi dvěstětisíc metrů čtverečních a to je málo pro předpokládané množství lidí.

Musíme si uvědomit, že tam byl navíc materiál a lidé potřebovali pro práci s nástroji příslušný prostor. Někteří vědci se shodují, že lidí mohlo být i více než třetina, asi 36 tisíc.

I tento počet se zdá vysoký. Je další skupina vědců, která se přiklání k patnáctitisícům, a vezmeme-li ty nejširší pomocné profese, tak snad 20 tisíc. A mohlo se udělat s takovým množstvím lidí takové množství práce? Při perfektní organizaci to bylo možné. Od teorie k praxi

Jak mohli lidé, kteří neznali železné nástroje ani kladkostroj, dotáhnout 2,3 miliony opracovaných bloků, vážící každý 1,5 tuny, až k pyramidě nebo dokonce na vrchol pyramidy.

Tuto otázku si položil i americký archeolog Mark Lehner. Nelenil a dal se do práce s nástroji vyrobenými po vzoru nástrojů nalezených v kamenolomu, ze kterého se dodávaly bloky pro Cheopsovu pyramidu. S dvanácti lidmi za dvacet dva dny dopravil z nedalekého kamenolomu 186 bloků. - Ovšem pomocí vrátku a lana.

To lidé stavějící Cheopsovu pyramidu neměli. Aby dokázal dopravit takové množství bloků, jaké se dopravovalo v době stavby Cheopsovy pyramidy, musel by zaměstnat tisíc dvě stě pracovníků.

Do dalšího experimentu zapojil 20 pracovníků a dopravil 2,5 tuny těžký blok na dřevěných klouzavých saních z kamenolomu. Dráhu natřel bahnem z Nilu. Doprava jednoho bloku mu trvala 18 minut. Dokázal kameny opracovat téměř k nerozeznání od těch z Cheopsovy pyramidy. S čím si ale nevěděl rady, bylo spojování. Neuměl vyrobít spojovací materiál. Ovšem postavil jenom základní vrstvu.

Dokonce s nástroji z doby faraónů byl schopen vytvořit na stavbě pravé úhly a upravil do roviny plochu pod stavbou. O tom, jak stavitelé pokračovali ve stavbě dalších vrstev, se názory badatelů i laiků různí.

Tajemné chodby

Jednou z nevyjasněných otázek je existence hrobky královny. Mnohem záhadnější je archeologický nálezy, který se zasloužil o diskusi s výbušnou atmosférou. Všechno to začalo před více než sto lety, přesně v roce 1872.

Stavitelé Cheopsovy pyramidy nechali v pyramidě vybudovat dvě 60 metrů dlouhé šachty.

Egyptologové vědí o jejich existenci od doby, kdy britský archeolog Wayman Dixon jednu z nich násilím otevřel. Podařilo se mu to za okolností, které nejsou dnes objasněny. V šachtě, vedoucí k severní stěně, našel pozoruhodný předmět. Kámen ve tvaru koule velikosti pěsti a vážící asi půl kilogramu, dále asi pět centimetrů dlouhý měděný předmět s tvarem vlašťovčího ocasu a dvanáct centimetrů dlouhou dřevěnou lištu. Podle archeologů se mělo jednat o předměty, které měly pomoci faraónovi otevřít magický otvor šachty. Koule měla sloužit jako kladivo, měděný předmět jako „majzlík“ a dřevěný kus jako páčidlo.

Po více jak sto letech, v roce 1993, se německý archeologický institut v Káhiře rozhodl provést zaměření a vyčištění obou šachet. Při tom byly v šachtě, vedoucí k severní stěně, nalezeny dva předměty, mající bezprostřední návaznost na předměty nalezené Dixonem. Videozáznam ukázal asi jeden metr dlouhý a dobře jeden centimetr tlustý tyčový předmět v místě, kde se šachta stáčí na západ. Druhý předmět je za ohybem šachty a odrážel světlo reflektoru výzkumného vozíku. Připomíná měděný předmět nalezený Dixonem. Oba předměty dosud leží na svých místech a patří k naléhavým

úkolům výzkumné práce.

Co svádí oba nálezy dohromady? Patřily oba předměty k sobě? Tvořily někdy jeden celek?

Porovnávací studie přivedla archeology v poslední době na myšlenku, že dřevěná lišta a měděný předmět tvořily dohromady jakýsi „přístroj“ pro „měření“ slunce. Jak se však oba předměty dostaly do šachty, to je otázka, která zřejmě zůstane věčným tajemstvím pyramid.

Mysteria pokračují

Realizace stavby není jediné mysterium Cheopsovy pyramidy. Zvídaví pátrači vzali do ruky archeologické zprávy a začali je studovat. Zcela nechtěně a nečekaně nám vyvstane otázka.

Je to skutečně Cheopsova pyramida?

V Cheopsově pyramidě, v chodbách hrobky, bychom marně hledali jeho jméno. Nápis připomínající krále nenajdeme ani na jiných přístupných místech pyramidy. Laik by mohl dojít k závěru, že tady není něco v pořádku, a když to domyslíme dokonce, tak i znejistět, zda se jedná o pyramidu související s faraónem.

Byla pyramida skutečně stavěna pro něho?

Na to se jednoduše odpovídá, že dům, ve kterém bydlí váš soused, také nemusel být stavěn pro něho, a přece na jeho plotu visí tabulka s jeho jménem. Pravda, je to v opačném pořadí, a znova opakují, je to levný argument. V případě Cheopse je pyramida, která nese jeho jméno, zakotvena v jeho nekrologu.

Kdo má ještě pochybnosti, pak nezbyvá, než aby navštívil odlehčující komory nad hrobkou, které vyvrátí veškerá podezření o Cheopsově pyramidě. Před 160 lety otevřeli britští archeologové Howard Wise a John Perling odlehčující komory a našli tam příslušné nápisy. Mimo to tam byly kamenické značky, které tam zanechali stavitelé pyramidy.

Do těchto prostorů se turistické exkurze nevodí. Přístup je vyhrazen jenom odborníkům.

Spatřit „grafita“ je spíše výjimka, která ovšem stojí za to. Jedním z těch, kterým se to podařilo, byl egyptolog Georg Andrew Reisner, který o tom podal zprávu v roce 1931.

Zdálo se, že Reisnerovou zprávou jsou všechny pochybnosti o majiteli pyramidy vyřešeny.

Bylo to jen zdání. Za několik let byly podniknuty pokusy prohlásit nápisy stavitelů za falzifikáty. Důvodem bylo, že v nápisech jsou „gramatické“ chyby a že jsou těžko čitelné. V nápisech byly skutečně pravopisné chyby a rukopis byl velmi nečitelný.

Ještě jedna věc byla pozoruhodná. Snaha dát nápisům nálepku falzifikátu se mnoho nerozšířila.

A teď k těm chybám. Umět psát v době 4. dynastie v Egyptě byl jistě luxus. Lze předpokládat, že stavitelé pyramidy nebyli kaligrafové ani písaři. Tím by se vysvětlila nečitelnost i chyby. To však nestačilo. Na podporu falzifikace přišli její zastánci s tím, že forma písma nesouhlasí s formou, které se používalo ve 4. dynastii, ale i to bylo vysvětlitelné. Stavitelé psali rychlopísmem, které se od historického písma lišilo.

Celá kauza pak byla shrnuta: Prohlášení o falzifikaci je účelové, úmyslné a neopodstatněné.

Jediné čemu celá kauza pomohla, bylo zvýšení mysteria, které panuje kolem Cheopsovy pyramidy.

Rudolf Gantenbrink

Vědci i inženýři už udělali mnoho. Pyramida byla dokonale zmapována. Jsou to právě oni, kdo tvrdí, že všechna tajemství, vztahující se k Cheopsově pyramidě, byla už odhalena. V egyptských tradicích se vypráví, že v pyramidě existují skryté chodby.

Těmto egyptským tradicím uvěřil tehdy 42letý německý inženýr Rudolf Gantenbrink. Výsledkem byl husarský kousek. Největší senzace, která se týká pyramid, za posledních 1200 let. Myšlenka byla jednoduchá. Spočívala v konstrukci minirobota na housenkových pásech, velice rafinovaně vyzbrojeného poslední technikou od videokamery, laseru až po speciální motorky. Připomeňme si, že údajný stavitel této pyramidy vládl v letech asi 2500 př.n.l. A ta senzace? Po 4500 letech se od královské komory směrem nahoru pohybovala miniaturní příšera a její reflektory ozařovaly prostor, který nikdo od dostavby pyramidy neviděl.

Krok za krokem se probíjí robot kolem hladce vyleštěných stěn. Překonává drobné hromádky písku. Tak zdolal 65 metrů a náhle stojí před záhadou. Záhadou uvnitř pyramidy. Narazil totiž na kovový předmět. Dosud nebyl nalezen v pyramidě žádný metalický předmět. Netrvá dlouho a další záhada. Téměř senzace. Kamera robota filmuje zata-hovací dveře, které zřejmě vedou do šachty shora. Uprostřed těchto dveří jsou dvě kovové výztuhy. Jedna z nich je částečně odlomená.

Gantenbrink řídí vozidlo velmi pečlivě, minirobot reaguje přesně. Laserový paprsek je zaměřen na spodní hranu dveří. Překvapení je veliké. Paprsek mizí pod dveřmi. Teď je jasné, že dveře neleží pevně na zemi. Další cesta je však pro zázračnou techniku zablokována.

Co se o této chodbě předpokládá? Egyptologové se domnívají, že se jedná o chodbu čtvercového průřezu, vedoucí příkře nahoru, s rozměrem stran 20x20 centimetrů, tedy o větrací šachtu. Jaké tajemství se skrývá za dveřmi? Co je to za hádanku, kterou sem stavitelé „založili“ před 4500 lety?

Prosvícená pyramida

Už v roce 1987 vysoce kvalifikovaný tým tokijské univerzity „pro-svítil“ pyramidu elektrickými přístroji. Japoncům se podařilo lokalizovat labyrint neznámých chodeb a komor. Co to však bylo platné, egyptologové to nevzali na vědomí. A vzniká otázka, jak se zachovají po důkazech, které vyslala Gantenbrinkova kamera. Přitom Gantenbrink nehledal vůbec senzaci. Jeho záměrem bylo poukázat na možnou nedokonalost při zkoumání Cheopsovy pyramidy, dát archeologii nové impulzy, udělat výzkum minulosti opět aktivním. Archeologové byli okamžitě informováni. Reakce se předpokládala. - Hluboké ticho. Veřejnost byla informována jen sporadicky. O senzaci byla uveřejněna krátká zpráva. A v ní se říká, že se jedná o větrací šachtu a ostatní zeje nesmysl. Minirobot měl měřit v koridoru vlhkost a je přece jasné, že pyramida nemá žádnou další komoru. Tragédií ovšem je, že minirobot na palubě žádné měřící přístroje neměl.

Nebo jiné výroky. Veškeré komory byly už nalezeny, všechny poklady ukradeny a za dveřmi nic není. Všechno je

vymyšleno. Samozřejmě nikdo neví, co za těmi dveřmi je, a pak tvrzení, že tam nic není, je trochu dogmatické. U pravého rohu dveří jich kousek chybí. Je tam vidět tmavý písek. Odborníci se domnívají, že v blízkosti jsou organické látky, třeba kosti nebo plátno. Co by mohlo být za těmi dveřmi? Snad je vhodné připomenout, že v káhirske knihovně byl nalezen manuskript, psaný kopticky, ve kterém se píše, že pyramida obsahuje 30 komor. V nich jsou uloženy zbraně, které nerezaví, sklo, které se ohýbá, dále léky a jedy.

Začínáme chápat?

A teď trochu spekulace a fantazie, jak je dodaly arabské tradice. Ve hvězdách bylo údajně napsáno, že přijde potopa. Proto byla postavena pyramida a do ní byly uloženy veškeré poklady hmotné, vědecké znalosti a technická vyspělost. Všechno to, co se mělo zachovat pro příští generace. Hezky vymyšleno, ale nikdo neví, jak moc byla arabská tradice fabulována. Jedno je však jasné. Chodbou 20x20 centimetrů se neprotáhne ani dítě. Ta byla stavěna současně s pyramidou. Byla součástí plánu. Ale jakého? Jak by se takový lupič protáhl chodbou dlouhou 60 metrů? Je-li to však přístup ke dveřím zvenku, pak je to pro archeologii ještě trapnější.

Odpoutejme se od těchto záhad a připomeňme si záhady jiné, které začínáme chápat. Alespoň namátkou. Stonehenge nebo záhadné chodby v Tibetu. Jsme to skutečně my, ta „rozumná generace“, která má pochopit, jak je konstruován vesmír? A máme snad pochopit, že jeho celá záhada je v tom, že je jednoduchý? Mnohokrát už se potvrdilo, že pochybování o zdánlivě jasných věcech přivedlo lidstvo na další neočekávané objevy. Není záhadná chodba v Cheopsově pyramidě jedno z takových pochybování, které nás má přivést kousek blíže k univerzu?

ODSOUZEN A VYZNAMENÁN

Na konci 19. století trvalo francouzské hrdosti celých deset let, než se zacelily rány válečné porážky s Německem. To neznamena, že by Francouze přešla chuť na odplatu. Naopak, s přibývajícím časem chuť rostla. Francouzské koloniální panství v Africe se upevnilo a sblížení Francie s Ruskem, zvláště ve vojenské oblasti, se nedalo přehlédnout. Mnozí diplomaté ve sblížení viděli určitou nerovnováhu. Bylo to podle nich sblížení dvou nesoudržných systémů, republiky a monarchie. Prošlo to snad jen proto, že ve Francouzích přetrvávaly aristokratické ideje.

Dreyfusova aféra

Demokracie a modernismus se draly na výsluní. O antisemitismu se nedalo mluvit. Existovaly snad jednotlivé výstřelky, ale nedalo se z nich usuzovat na nevráživost vůči Židům. Židé se ve francouzské armádě prezentovali už od francouzské revoluce.

Vstup do armády v roce 1878 byl pro mladého Francouze židovského původu, Alfreda Dreyfuse z Alsaska na východě Francie, aktem patriotismu.

Každá pořádná armáda má mechanismy, jak se bránit před překvapeními. K takovým na konci 19. století patřila i armáda francouzská. Pro tyto účely měla kontrarozvědka a oddělení, které pracovalo v opačném směru a kterému se ve světě říká špionáž. V konkrétním případě se jednalo o špionážní činnost v ulici rue de Lilie, nazvané podle severofrancouzského města.

V této ulici sídlila německá ambasáda a vojenský atašé Německa Max von Schwarzkoppen. V jeho kanceláři uklízela a důsledně vyprazdňovala koše na odpadky mademoiselle Marie Bastian, pocházející stejně jako Dreyfus z Alsaska. Mademoiselle není tuctová uklízečka, pracuje v „dresu“ francouzské tajné služby. Část obsahu košů nekončí v popelnicích nebo na smetišti, ale na sekci statistiky, což není nic jiného, než krycí název pro špionážní oddělení francouzské armády.

Zachycená informace

Touto cestou se 25. září 1894 dostane na sekci statistiky i „borde-reau“ - detailní přehled o vybavení francouzského dělostřelectva. Vlastně to bylo druhé sdělení z koše na odpadky. Už na jaře byla zachycena referující zpráva o vybavení francouzské armády, klasifikovaná jako tajná, která měla být sestavena podle nalezených útržků v koši nějakým „D.“ Hledá se pan D.

Už v říjnu se ve francouzském generálním štábu šeptá o tom, že tajemným panem D je Alfred Dreyfus. Pod banální záminkou mu tajná služba nechala napsat „bordereau“ vlastní rukou. Grafická expertiza sice jasně nestanovila, že autorem nalezeného „bordereau“ je Alfred Dreyfus, ale pro Dreyfuse mělo její nalezení osudné následky. Je zatčen.

Židovská kariéra

Dreyfus je příkladem úspěšné židovské kariéry. Jeho otec s malým zděděným majetkem založil v Mylhouzách v Alsasku malou továrnu na ručníky. Za německo-francouzské války v letech 1871/72 si rodina prožila německý útlak. Jednalo se dokonce o připojení Alsaska k Německu a na čas tam byla zakázána francouzština. Pro Dreyfuse to bylo trauma, snad proto se rozhodl vstoupit do francouzské armády.

Odjel do Paříže a vstoupil do elitní vojenské školy. Její úspěšné absolvování bylo důvodem, že ve 34 letech začal jako první důstojník židovského původu pracovat na generálním štábu. Jeho ženou se stala dcera obchodníka s diamanty. Rodina si nežije špatně. Mají byt v pařížské luxusní čtvrti a k Dreyfusově dennímu programu patří projížďka na koni v buloňském lesíku. Pracuje tvrdě, je perfekcionista a politicky konzervativně orientován. Do kauzy se vložil tisk

Vášnivá novinová diskuse nutí generální štáb jednat. Šíří se pověsti, že zrada je takového rozsahu, že hrozí bezprostřední nebezpečí válečného konfliktu. Akta jsou samozřejmě tajná a konkrétní údaje se čtenář nedoví.

Jedno je na případu překvapivé. Narážky na Dreyfusův původ. Nepřehlédnutelný je antisemitismus. Netrvá dlouho a Dreyfus je dva dny před Štědrým dnem roku 1894 za zradu odsouzen na doživotí. Veřejné degradování se koná už 5. ledna 1895. Po přečtení rozsudku jsou mu strženy výložky a zlomena důstojnická šavle. Dreyfus křičí před nastoupenými vojáky, zeje nevinen. Ještě jedno se šuškal: Přiznat se nechtěl a k spáchání sebevraždy se neměl.

Major Esterházy

Pro odpykání trestu byl přepraven na „Čertův ostrov“ nedaleko Cayenne ve Francouzské Guyaně. Tam vládne tak vražedné klima, že se mu přezdívalo „suchá gilotina“. Tam jsou odvázeni lidé nemocní leprou. Má k dispozici „dům“ o rozměrech 4 krát 4 metry a je hlídán pěti strážci.

Za více než rok po Dreyfusově odsouzení je zachycena v koši další informace. Písemná shoda s „bordereau“ je nevyvratitelná. Podezřelým ze „zrady“ je důstojník Esterházy, který si právě dodáváním zpráv Němcům financuje svůj vysoký životní styl.

Major hrabě Marie Charles Esterházy je spolupracovník francouzské vojenské kontrarozvědky a v roce 1894 se zkontaktoval s Maxem von Schwarzkoppenem a nabídl Němcům svoje služby. Tomu Němci rozumějí.

Snad se měl stát dvojítm agentem. Proč se tak nestalo, k tomu už se historie nevyjadřuje. První dokumenty dodal právě v roce 1894.

Dne 8. května 1895 se konaly volby. Byl zvolen nový ministr války, a aby odstranil veškeré pochybnosti o Dreyfusově vině, nechal uveřejnit „tajná akta“. Dosáhl však toho, že kartel „lži“ se začal hroutit.

Nečinně nepřihlížela ani druhá strana, zvláště Dreyfusův bratr Mathieu. Celou osvobozovací kampaň koordinoval a financoval.

George Picquart

Dva roky po procesu objevil George Picquart, šéf francouzské tajné služby, důkazy, že major Maria Charles Esterházy je pravým autorem „bordereau“. Picquart je svým nadřízeným zavázán k mlčení a propuštěn ze služby. Ale někde bylo netěsné místo. Přátelé a příbuzní Dreyfusa „chytli“ vítr o vině Esterházyho. Zjistilo se, že jakýsi Hubert Joseph Henry zastával vysoké místo u francouzské tajné služby a vyhotovil falešné doklady proti Dreyfusovi. Byl následně zatčen a ve vězeňské cele spáchal sebevraždu.

Esterházy utekl ze země a usadil se v Anglii. V roce 1899 se přiznal, že byl německým špiónem.

Kauza se znovu rozjíždí

Za Dreyfusa se postavil spisovatel Emile Zola a napsal otevřený dopis prezidentovi republiky. Dvě stě tisíc exemplářů novin „Aurora“, které Zolův dopis otiskly, bylo rozebráno během několika hodin. Pak už se po ulicích Paříže nevylepoval ani celý článek. Vylepovaly se jen jeho první tři řádky, kde mimo jména novin bylo napsáno: „Obviňuji, /J'Accuse/.“

Dopis prezidentu republiky od Emila Zoly

A ještě jednu větu si Francie zapamatovala. „Za Vás, pane prezidente, říkám pravdu....“

V září 1899 je Dreyfus sice znovu odsouzen, ale už je to mírný trest, a ještě tentýž den jej prezident republiky omilostní. Dreyfus je volný. Za šest let je opět v armádě. Další rok, píše se 1906, byl Dreyfus „Cour de cassation“ kasačním soudem rehabilitován, v hodnosti majora se vrací do francouzské armády a dostává dokonce vyznamenání - „Čestný kříž legie“. Picquart byl znovu přijat do služby, povýšen na generála a ve vládním kabinetu Georga Clemenceaux se stal ministrem války.

Dreyfusova aféra, kontroverzní jednání o vinně a nevině francouzského důstojníka, a jeho odsouzení vedlo k těžké vnitřní politické krizi francouzské třetí republiky. Vyneslo na vrchol politické scény progresivní síly a v konečné fázi vedlo k oddělení církve od státu. Dreyfusova aféra ukázala velikost moci masmédií. A celá kauza platí jako zrození intelektuální angažovanosti a Zolovo „J'Accuse“ je toho zářným příkladem.

JED, ZÁVIST NEBO POMLUVA?

Byl Salieri pomluven nebo skutečně otrávil Mozarta? Závídel géniovi středně dobrý skladatel? Detaily se vynořovaly pomalu. Zpočátku byla jména neznámá. Odkazovalo se na mlhavé zdroje. Kdo se podepíše pod pravdu nebo pomluvy? Pak přišly doby kdy se někteří pod pomluvy, podle jiných pod podezření a podle těch posledních pod pravdu, nepřímou podepsali. Alexander Sergejevič Puškin dal vyjádření poetickou, Rimskij Korzakov hudební a Miloš Forman filmovou podobu.

Měl Štěstí

Kdo byl Antonio Salieri? Narodil se na teritoriu Benátské republiky v roce 1750, tedy o šest let dříve než Mozart.

Dětství neměl růžové. Brzy v dětství ztratil matku a netrvalo dlouho i otce.

V Benátkách působil Leopold Grassman, český skladatel, který se stal jedním z podporovatelů pozdějšího skladatele. Grassman byl kapelníkem na vídeňském dvoře. Byl příjemně překvapen a udiven hudebním nadáním mladého Salieriho. Navrhl mu, aby se přestěhoval do Vídně.

Salieri žije v domě Grassmana. Ten je mu adoptivním otcem a učitelem zároveň. Salieri nezhálí. Napíše operu, koncert pro hoboj. V roce 1778 se stává ve Vídni dvorním kapelníkem.

Pak se Salieriho ujal další, dnes bychom řekli sponzor, uznávaný skladatel Kryštof Vilibald Gluk. Jak si cenil Salieriho, o tom vypráví následující epizoda. Gluk jedná s vedením pařížské opery o napsání nové opery. Uvědomuje si svoje stáří, zhoršující se zdravotní stav a navrhne Salierimu, aby se podílel na napsání opery. Nakonec jede do Paříže na přípravu Salieri a operu navíc diriguje. Dílo má úspěch. Les Danaids se hraje v Krakově. Nedaleko Moskvy pak v ruštině. V Paříži dosáhne téměř 130 repríz.

Salieriho opery se hrají ve Vídni, v Praze, v Sankt Petěrburku. Sa-lieriho hraje celá Evropa.

A srovnajme Mozarta a Salieriho. V posledních osmi letech života, v letech 1783-1791, měl Mozart celkem 70 představení ve Vídni a Salieri 168. Uvažujeme-li celou Evropu, pak je počet pro Salieriho ještě příznivější.

U Salieriho se učil celých 10 let, a to bezplatně, pozdější velikán hudebního světa Ludwig van Beethoven. Stejně

bezplatně se u Salieriho učili Franz Schubert a Franz List. Proč? Protože Grassman učil Salieriho také bezplatně.

V 75 letech Salieri umírá. Za jeho rakví jde šéf císařské kapely a mnoho obdivovatelů jeho hudby.

Mozartovské mystérium

Do dnešního dne koluje množství výkladů příčiny smrti Mozarta. O jeho nemoci existuje jedna verze medicínská. Ovšem těch detektivních je mnohem více. V podstatě jde o to, na co zemřel. Byla to nemoc nebo jed? Přítalivou variantou je otrava. Dává širokou paletu možností. Ani ty lékařské nejsou jednotné.

V jedné verzi se uvádí nemoc jater, v druhé hypertonie, třetí rev-matismus a nechýbí ani syfilis. Pitva, která mohla odhalit příčinu smrti, nebyla provedena.

Závěrečná lékařská zpráva o charakteru Mozartovy nemoci není. Byl pohřben ve společném hrobě údajně proto, že jeho žena Constanz neměla finanční prostředky.

Nikdo z příbuzných a přátel, mezi nimi byl i Salieri, se nezúčastnil pohřbu až do konce. Důvodem byl údajně silný déšť.

Jeden z největších hudebních skladatelů všech dob byl pohřben do společného hrobu mezi žebráky a zlodějíčky. V životě byl úspěšný hudebník a na pohřbu za jeho rakví šel podle dobové kresby jen pes.

Mnoho toho nesouhlasí. Uložen byl do společného hrobu údajně proto, aby nebylo možno nalézt tělo a provést exhumaci. Jsou totiž indicie, že jeho tělo se po smrti nadulo, a to je typická reakce po otravě. To nesouhlasí.

Toxikologie, která mohla eventuální otravu odhalit, vznikla v polovině 19. století. Exhumace v 18. století otravu jedem nemohla odhalit.

Říká se, že silně přšelo. Meteorologická zpráva udává něco jiného. Bylo jen zataženo. Ovšem pravda může být, že smuteční hosté se vrátili z poloviční cesty, protože se nechtěli hanebného pohřbu zúčastnit až do konce.

Říká se, že Mozarta otrávil Salieri ze žárlivosti na jeho úspěchy. Jaký to byl jed? Aqua Togana, směs na bázi arzenu. Vynalezla jej italská čarodějka Tofinová. V 18. století se počítalo, že nemůže být identifikován.

Na druhé straně Salieri měl také úspěchy. A mimo to. Bez pomocníka to nemohl udělat. On sám se s Mozartem nestýkal. Dokonce se říkalo, že existuje protokol o zpovědi Salieriho, ve kterém se přiznal. Protokol se nenašel, ani se najít nemohl, vždyť existovalo už tehdy zpovědní tajemství katolického kněze.

Kdo mohl být spolupachatelem? Mohli to být všichni ti, kteří měli přístup k Mozartovi.

Jsou turbulentnější verze

A je ještě jedna verze lékařsko-antropologická. Pár měsíců před smrtí měl Mozart vypít více vína. Upadl, silně se udeřil do hlavy a poranil si lebku. Přes poranění se dostala do mozku infekce, to mělo být příčinou úmrtí. K čemu se přiklání dnešní medicína?

Skladatel měl zemřít na tyfus nebo na revmatickou horečku. Nemoc, kterou už dnes neznáme. Jejimi symptomy jsou vysoká horečka, bolení hlavy a vyrážka. A skutečně u Mozarta se těsně před smrtí vyrážka projevila.

Sledovala se i hypotéza Jamese z londýnského královského institutu. Podle něho příčinou smrti komponisty byly léky. Mozarta trápila revmatická horečka. Jako lék se používal antimon a rtuť. Tedy materiály, které se úspěšně používají u jedu. Odplata zednářů?

Mozart prodělal obřad zednářského zasvěcení ve vídeňské lóži. Měl údajně prozradit tajné rituály řádu v opeře Kouzelná flétna. Puškin, který sám přistoupil k zednářství v Kišněvě, se ve svém pojednání o tomto podezření nezmínil.

Prozradil Mozart nějaké tajemství? Naopak „Kouzelná flétna“ byla napsána na podporu zednářů. Existuje dopis zednářům, kde je Mozart prosí o pomoc.

Je zajímavé, že po Mozartově smrti dala Constanz svého mladšího syna do učení právě k Salierimu. Ten se vyjádřil, že Salieri otce nezabil, ale otrávil mu život intrikami.

Mezi podezřelé se počítá i postava, která mu přinesla zakázku na Rekviem. Neznámý v černém plášti s maskou na obličej zabouchal v noci na dveře a Mozart v okolnostech viděl rozsudek smrti. Myslel si, že píše Rekviem pro sebe. Nebylo to však nic neobvyklého, bylo to v době maškarních převleků.

Našel se materiál, který obviňuje Franze Hofdymela. Jeho 23letá žena, krásná Magdaléna, byla žačkou Mozarta. Po skladatelově pohřbu Hofdymel svoji ženu napadl a zranil na obličej, Magdaléna se jen taktak zachránila. Hofdymel si podřezal žíly, Magdaléna za pět měsíců porodila. Dítě mělo být Mozartovo.

A poslední prezentovaná příčina smrti je svalovec, který se dostal do Mozartova těla špatně opečenými kotletami.

Wolfgang Amadeus Mozart

Rozluštěné tajemství

Jako kdyby Mozart o záhady pečoval i po smrti. Na konci 30. let minulého století, před připojením Rakouska k Německu, byla z Vídně do bývalého Sovětského svazu vyvezena partitura, u které nebyl znám autor.

V SSSR nezbudila žádný zájem. Později byla s dalším uměním předána do bývalé NDR. Tam o ni také nebyl zájem. Jak se dostala do USA, nikdo neví. Zato je však známo, že to byla partitura psaná W. A. Mozartem. Jeho jméno bylo zakódováno v notových znacích.

MEZI VĚDOU A SUKNÍ

Matka byla herečka. Otec se pravděpodobně jmenoval Michele Grimani. Někteří historikové si sice otcovstvím Michela Grimani nejsou úplně jisti, ale nepopírají, že muž s tímto jménem mu zaplatil studia práv v italské Padově. Student se měl stát dokonce duchovním. Nepovedlo se. Po prvním kázání našel v pokladničce více milostných dopisů než finančních prostředků. Při druhém kázání byl tak alkoholicky posilněn, že v polovině věty upadl do bezvědomí.

Jeho plné jméno: Giacomo Girolamo Casanova Chevalier de Seingalt.

Čím vlastně Casanova byl?

„Zaměstnání“ se nabízí mnoho. Byl doktorem práv, duchovním, pravda nižšího stupně, špionem, podvodníkem, hazardérem, zednářem, tajným diplomatem a obdivovatelem žen. Obecně se říká, že byl sukničkář. A na konci svého života, před více než 200 lety, na zámku v Duchcově spisovatelem.

Jsem in media res, jsem na duchcovském zámku, původně tvrzí, později renesanční stavbě, mezi barokními plastikami M.B. Brauna. V roce 1835 se zde sešel rakouský císař, ruský car a pruský král. Pobýval zde i Fridrich Schiller a Ludwig van Beethoven. Zde napsal své paměti Casanova.

Erotický hrdina

Patil především za erotického hrdinu a dobrodruha. Jeho vášeň však nepatřila jen ženám. Byl vzdělaný a zajímal se velice vášnivě o matematiku a přírodní vědy. K jeho zájmům patřila alchymie a ka- balistické vědění ovládal jako málo lidí té doby. Jeho předností bylo, že uměl své znalosti patřičně využít. A bylo to jedno, zda šlo o malé podvody nebo velké tahy na šachovnici Evropy, které mu měly přinést peníze, slávu a dobrodružství. Dobrodružná povaha se u něho projevovala už v mládí.

Jednou se ocitl u nemocného senátora Bragadiniho, a přestože a nebo právě protože nevěděl nic o medicíně, odsoudil léčbu lékaře. Senátor přestal užívat lék předepsaný lékařem a uzdravil se. Casanova byl jmenován senátorovým osobním lékařem, Bragadini se postaral o jeho start do života. Byl jeho velkým mecenášem.

Casanova byl také nadšeným cestovatelem, překonával na krkolomných cestách Evropy tisícikilometrové vzdálenosti. Jeho zastávkami byla Paříž, stejně jako Istanbul, Madrid, Varšava nebo Petrohrad. Najezdil za dobrodružstvím čtyřicet tisíc kilometrů. Objel tak zeměkouli po rovníku. Přesto vydržel na jednom místě i celé měsíce. Kilometry a vydání měl spočítané. O tom si vedl evidenci. V počtu svedených žen panují dodnes nejasnosti. Údaje o počtu se různí. Ti nejopatrnější se drží počtu od sto dvaceti do asi jednoho tisíce. Seriózní „historici“ si stojí za číslem sto čtyřicet. Důkazy nejsou.

Útěk z piomby

Slavným se stal především útekem z benátské „piomby“, olovené kobky benátského vězení. To se do té doby ani potom nikomu dalšímu nepodařilo. Proč se do vězení dostal, panují rozdílné názory. Jedni říkají, že na základě udání, že vlastnil knihy o kabale a magii. Jiní tvrdí, že to bylo z důvodu příslušnosti k svobodným zednářům.

V této budově duchcovského zámku začal Casanova psát svoje paměti Jeho život byl plný změn a milostných dobrodružství. Byl přijat v Paříži Madame Pompadour i papežem, který mu udělil rytířský řád, a ruskou carevnou Kateřinou II.

Nepodléhejme dojmům, že to byl jenom velký podvodník, kterému přálo štěstí. Casanova měl vzdělání, paměť, znal řeči, měl intuici a byl pragmatikem. Jeho názory zajímaly francouzského myslitele Vol-taira, anglického krále i jeptišky. V Duchcově

Unaven dobrodružstvím se v roce 1785 stal knihovníkem hraběte Valdštejna. V patnácti svazcích vylíčil svoje zážitky a zanechal budoucím čtenářům pohled do života 18. století.

V Duchcově pracoval až třináct hodin denně a vytvořil dílo o pěti tisících stranách. Jako kdyby chtěl prožít svůj život ještě jednou. Jeho vypravěčský talent byl vynikající.

I když mu na zámku nic nescházelo, šťastný asi nebyl. Jeho životem bylo dobrodružství se vším všudy, neštovicemi, zápallem plic, souborji, léčenými i nelegčenými pohlavními nemocemi, cestováním a setkáními s králi a carevnami, touhou po vědění, po matematice i astronomii. Zkrátka: Casanova si musel úspěch tvrdě odpracovat.

Dopisoval do novin a časopisů, vymyslel v rámci slušnosti to, čemu my dnes říkáme erotická literatura.

Jeho filosofií snad bylo gruzínské přísloví. „Budu-li milovat šest žen, ty pak budou milovat své muže a ti budou milovat moji ženu, která bude milovat mne.“

Mírotvorce 18. století?

Casanova to neměl v životě jednoduché. Mnohokrát se ukrýval před zákonem. Pro získání přízně žen musel vymýšlet nové „formy“, aby si udržel jejich náklonnost. Na paty mu šlapala stále mladší konkurence. Říká se, že si uměl poradit. Afrodisiaka z oblasti Středozemního moře vyhrál na chemikovi Cagliostrovi v sázce.

Pro Casanovu byla láska k ženám jako láska k lidem. S trochou cynismu bychom mohli říci, že byl mírotvorem 18. století. Měl kus štěstí pro každou ženu, krásnou i nehezkou, blondýnku i brunetu.

TAJEMNÝ ATENTÁT

Dne 4. listopadu 1995, krátce před půlnocí se v izraelském Tel Avivu rozchází shromáždění - asi 200 tisíc lidí. Hlavní řečník, ministerský předseda státu Izrael Jizak Ra-bin, sestupuje po schodech pódia. Třesknou údajně dva výstřely. Jsou však svědkové, kteří se shodují, že padly celkem výstřely tři. Pár desítek minut po půlnoci bylo oznámeno, že premiér podlehl zranění po atentátu.

Podivný atentát

Kdo zavraždil izraelského ministerského předsedu? Byl to fanatický samotář z pravého politického křídla, nebo má vražda mnohem bizarnější pozadí?

Amatérský film z atentátu ukazuje, že výstřely, které byly na premiéra vypáleny, nebyly smrtelné. Je velké podezření,

že jej nejen vůbec nezranily, aleje to daleko horší. Jsou indicie, hraničící až s jistotou, že jej vůbec zranit nemohly. To není literární fabulace. To není překrucování skutečností. Nejpravdivější by byla formulace „podivný atentát“.

Na filmu mohl každý divák vidět - vysílala jej izraelská televize -jak atentátník střílí na Rabína ze vzdálenosti dobrých 50 centimetrů. Vyšetřovací komise, která byla pro vyšetření atentátu sestavena, dospěla k závěru, že Jigal Amir, tak se jmenuje atentátník, střílel premiéra do zad, a to dokonce dvakrát. Komise upřesnila, že jednou to bylo ze vzdálenosti 20 a po druhé asi 50 centimetrů. Třetím Amirovým výstřelem měl být postřelen premiérův bodyguard Rubin. Byla i jiná vyjádření. Jiného mínění byl hlavní komisař vyšetřovací komise Baruch Glatstein z laboratoře materiálních a textilních zkoušek, podle kterého společně s vystřeleným nábojem vycházejí ze zbraně kromě náboje také spálený uhlík, olovo, měď a další kovy, jemné částičky z náboje a nábojnice.

Česky řečeno, čím je překážka od ústí hlavně dále, tím je částicek na překážce méně. V našem konkrétním případě tedy na oděvu pana premiéra. A aby to bylo průkazné, udělala se zkouška s originálními předměty, tedy originální nábojnicí a pistolí.

A čistě chronologicky: Atentátník byl chycen, pistole zajištěna a v zásobníku byly zjištěny nevystřelené nábojnice. Původně bylo v zásobníku devět nábojnic a vystřeleny byly celkem tři nábojnice jak uvádějí někteří svědkové, tím se shodují s vyšetřovací komisí.

Při prohlídce pistole bylo zjištěno, že v zásobníku inkriminované pistole chyběly jen dvě nábojnice. Atentátník Amir tvrdil, že do pistole nabil celkem devět nábojnic. Původně jich chtěl dát do zásobníku celkem třináct, ale vzhledem k nešťastnému číslu třináct jich „naládoval“ jen devět. Nabízí se otázka, byl Amir pověřivý?

Provedla se zkouška a nastaly první důkazové potíže. Tisk poukázal na to, že byl-li atentát spáchán tak, jak jej prezentovala vyšetřovací komise, pak nemohl být atentátníkem Amir.

Kolik bylo atentátníků?

Důkazy, které komise prezentovala v závěrečné zprávě, ukazovaly spíše na průběh děje tří různých atentátů, přičemž ani jeden neměl nic společného s atentátem na izraelského ministerského předsedu. V opačném případě by musela přestat platit logika a začít fungovat mystika.

Našli se i zastánci mystiky. Je otázkou, zda to mělo být pro odvedení pozornosti od tématu nebo pro pobavení čtenářů.

Našly se i zajímavé důkazy. A nejen tak ledajaké. Přímo ve Starém zákoně. Pomocí kódu, kterým je bible údajně kódována, se ten, kdo tento kód zná, dozví události, které na nás v budoucnu čekají. Bylo také zjištěno, že v bibli se vyskytuje jméno Amir. Ještě tajemnější byla skutečnost, že v židovské tóře pro týden, ve kterém došlo k atentátu, bylo možno nalézt větu, která zněla: „... zastřelíte špatného rabína“. Mystici dále našli pozoruhodnou kombinaci - první a poslední písmena atentátníka, tedy Jigal Amir, jsou totožná s iniciálami premiéra Jizaka Rabína, tedy J.R. Nenechme se plést češtinou, Ono to funguje i v hebrejštině. A sice s písmeny Y.R. Tím to ovšem nekončí. Škrtně-me-li první a poslední písmeno ve jménu Jigal Amir, pak pochopitelně v hebrejštině dostaneme slova, která znamenají „zachování lidstva“.

A celý příběh končí podle těch, kteří se koncentrují na mimosmyslové vnímání, že Jizak Rabin celý atentát přežil a žije si poklidně v Hongkongu.

Překvapení po atentátu

Dva měsíce po atentátu byli izraelští občané a nejen oni doslova šokováni. Tisk přinesl zprávu, že z atentátu existuje asi patnáctiminutový film natočený náhodným amatérem. V první verzi se spekulovalo, že kameramanem by mohl být polský turista. Tato verze byla později zavržena a po vysílání v izraelské televizi bylo sděleno, že autorem je izraelský občan Roni Kempler. Z počátku byla k filmu velká nedůvěra.

Pak se situace změnila o 180 stupňů. Film pomohl zjistit detaily. Především to, kdo a kde stál při atentátu a odkud se natáčelo, potvrdila se i autentičnost filmu. A pak vyvstala jiná otázka. Proč nebyl film odvysílán ihned po atentátu?

Na to byla k dispozici odpověď autora filmu. „Neměl jsem zájem na filmu vydělat peníze.“

Film přinesl další překvapení. Podle vyšetřovací komise měl Rabin po atentátu naskočit velmi rychle na zadní sedadlo automobilu. Podle filmu do automobilu nastoupil zcela pomalu, jako kdyby vůbec nespěchal. Jakoby mu nic nebylo, jako kdyby nebyl zraněn a nikam nespíchal. A pak tedy je legální se ptát. Trefil se vůbec Amir? Byl Rabin vůbec zraněn?

A film přinesl další velké překvapení. Rabin nastupuje do auta. Ochránka, jeden bodyguard a řidič stáli vedle auta a po nastoupení ministerského předsedy se zadní dveře na druhé straně automobilu zavírají. V automobilu, kde nikdo být neměl, někdo být tedy musel. Dveře se nezavřely samy od sebe. To bylo nemožné. Ale přesto se udělalo několik zkoušek, které vyloučily, že by se těžké pancéřové dveře automobilu zavřely samy od sebe.

A záhady pokračovaly

Auto s Rabínem se rozjelo pochopitelně směrem k nemocnici. Od místa shromáždění bylo do nemocnice asi 700 metrů. V případě, že jde o záchranu života, a připusťme, že jde o záchranu života ministerského předsedy, to po rovné silnici nemůže trvat déle než minutu. Zkušenému šoferovi však překonání 700 metrů k záchraně ministerského předsedy trvalo plných osm minut. Proč tak dlouho? Jeho odpověď: „V ulicích byly zátarasy.“ Ale bylo zjištěno, že do nemocnice vedla rovná silnice.

Mnoho čtenářů to chápalo jako velmi chatrné zdůvodnění. Jedno bylo překvapující. On to vlastně nebyl šofér premiéra, ale šofér na ten den půjčený. Ovšem šofér vládní, tedy stejná kvalita, dá se předpokládat, jako šofér premiérův.

Podle vyšetřovací komise byl Rabin střílen do zad. To by souhlasilo. Ovšem překvapivé je, že ve výpovědích přihlížejících svědků atentátu bylo zdůrazňováno, že ihned po výstřelech bylo slyšet:

„To jsou jen slepé nábojnice, není třeba se strachovat.“

A největší překvapení: nezjistilo se vůbec, kdo tato slova pronesl. Zpočátku se hovořilo o atentátníku Amirovi, pak to

měl být někdo z davu a nakonec někdo z ochranky premiéra. Jednoznačně se pachatele vykřikujícího o slepých nábojnicích zjistit nepodařilo. Amir se bránil, že to být logicky nemohl. Nezvládl by přece mříž, střílet a ještě křičet, že nábojnice jsou slepé, když chtěl spáchat atentát.

Zpráva z nemocnice

Jsou různá prohlášení. Jedni říkají, že se zpráva dostala na světlo boží oficiálně. Jiní, že až po něčí pomoci a pak to bylo oficiálně. Zpráva přinesla další překvapení. Rabin byl střelen do zad - dvakrát. A to překvapení? Byl střelen z bezprostřední blízkosti.

Přeloženo do srozumitelného jazyka? Hlaň pistole byla těsně u těla, těsně u oděvu ministerského předsedy Rabina. A to nemohl udělat Amir. Na to už poukázal film. A na tom nebylo dost. Mimo dvou střel v zádech byla u Rabina zjištěna ještě jedna střela z bezprostřední blízkosti, tentokrát do prsou. A to už Amir vůbec nemohl udělat. Mohl střílet a střílet z 20 nebo 50 centimetrové vzdálenosti zezadu, ale v žádném případě nemohl střílet zepředu.

To není sci-fi. Tyto skutečnosti se objevily i v knize, která byla stažena z izraelských knihkupectví. Na nátlak veřejnosti se v knihkupectvích znovu objevila a stala se bestsellerem.

ODSOUZEN A REHABILITOVÁN

Oblíbeným filosofem katolické církve byl řecký filosof Aristoteles. Nepochyboval o tom, že středem kosmu je Země. Vlastně o tom nepochyboval téměř nikdo až do poloviny 16. století. Tehdy předložil Mikuláš Kopernik papeži Pavlu III. spis o otáčení nebeských těles. Byla to na tehdejší dobu odvaha. Kopernik měl jednu nevýhodu. Neměl možnost, řečeno dnešními slovy, podepřít předkládaný názor hmatatelným argumentem, tedy experimentem, a proto argumentoval filosoficky. Církev akceptovala Kopernikův názor jako hypotézu a odložila ji ad acta.

Viděno neschválené

Pak člověk zvedl hlavu a podíval se skrz uspořádaná sklička na noční oblohu a uviděl nevidané, nehlásané a církví neschválené. Měsíc měl „hory a doly“, počet hvězd byl větší, než se předpokládalo, Jupiter měl měsíce a na Slunci se objevovaly skvrny. Ten, který se podíval v druhé polovině 16. století skrz dalekohled na oblohu, sice jen s 20násobným zvětšením, byl Galileo Galilei, narozený v roce 1564 v italském městě Pisa.

Je překvapující, že církev se o Galileovy objevy zpočátku a i dlouho potom vůbec nezajímala. Církev zajímaly především otázky politické. Kdo se o objevy zajímal, byli dominikánští mniši a inkvizice. Pro úplnost nutno říci, že Galileo „inzeroval“ svoje objevy velmi vehementně a prezentace nebyla v „rukavičkách“. Byl si jist převratností svých objevů.

Ještě na přelomu 16. a 17. století bylo „nebezpečí“, že svět se toho o Galileových objevech mnoho nedoví. Trvalo dalších šestnáct let než se sešlo Congregatio qualificationum a odsoudilo Galileovo učení hlásající, že středem vesmíru je Slunce, za herezi, jako filosoficky neudržitelné a církevně scestné.

Kardinál Roberto Bellarmini

Kardinál Roberto Bellarmini, byl pověřen úkolem přesvědčit Galilea, aby se vzdal svého učení. Ani po 400 letech není známo, co si Galileo a Bellarmini v rozhovoru mezi čtyřma očima řekli. S jistou shovívavostí astronom mohl počítat.

Kardinál Bellarmini vystudoval univerzitu v Padově. Studovali zde vedle sebe jak katolíci, tak i protestanti. Bellarmini měl Galileovi doporučit, aby otázky uspořádání kosmu pojednával jako otázky, týkající se výlučně vědy. Věděl Bellarmini, že Galileo má pravdu? Proč to podezření? Z mládí kardinála se proslychá, že byl, dnes bychom řekli, „astronom amatér“. On byl vlastně profesně Galileovi blízký.

Galileovy myšlenky se šíří dále nejen kolem Pisy, Florencie, Padovy, ale po Itálii a dokonce i dále do Evropy.

Galileo nabízí společensky vlivným, aby se podívali do dalekohledu a řekli, co tam vidí. Někteří nechtěli vidět vůbec nic a také nic neviděli. Situace mezi církví a Galileem se přiosťuje. Počítal s pochopením svého známého florentského občana, příštího kardinála Barbe-riniho a budoucího papeže Urbana III.

V roce 1633 je Galileo předvolán před inkvizicí. Důvod? Nedodrží s Bellarminim uzavřenou dohodu, lépe Bellarminio „rozkaz“. Kdo jej předvolal před inkvizicí? Papež Urban III. Galileo předložil Bellarminio dopis, v němž nebyla žádná klauzule, která by mluvila o trestu v případě prezentace Galileových objevů. Dopis neobsahoval žádnou výstrahu.

Přerušení procesu

Inkvizice byla překvapena dokonce tak, že došlo k přerušení procesu. Galileo doufal ve velkorysost, v kompromis, ale mýlil se. Nerozuměl, proč byl před inkvizicí předvolán a proč se s ním chtěla církev definitivně vypořádat. Pochopil v průběhu procesu, že je vlastně souzen jako pokračovatel Giordana Bruna či Tommase Campanelly. Bru- no jako pokračovatel Kopernikova učení a Campanella jako podněcovatel k povstání na jihu Itálie.

Brunovy i Campanellovy činy byly už 30 let staré, přesto se jejich činy zdály církvi nebezpečné.

Galileo církvi potvrdil, že se ve svých předpokladech nemýlila. Galileo měl sloužit církvi jako výstraha všem budoucím rouhačům. V roce 1633 byl odsouzen. Nejdříve na doživotí, pak do domácího vězení. Šíření jeho učení to nezastavilo.

Důsledky procesu

Zajímavé jsou historické důsledky procesu s Galileem. Pociťujeme je dodnes. Katolická církev se snaží nevměšovat do přírodních věd a jejich poznatků. To je sice na jednu stranu dobré pro vědu, ale pro věřící, čekající na vyjádření církve, je její mlčení často zklamáním. Mnoho teologů se vyjádřilo proti používání atomové energie, ale Vatikán se oficiálně nevyjádřil.

Je to opatrnost a snaha neopakovat chybu ze 17. století? Církev se soustředila na mezilidské vztahy, na lásku,

manželství, na početí a umělé oplodnění a na potraty. V těchto otázkách mluví k věřícím jasnou řečí a vyvarovává se přítomnostem, které se týkají vědy.

V druhé polovině roku 1992, celých 360 let po Galileově odsouzení, byl Galileo papežem Janem Pavlem II. rehabilitován. Galileo žádnou rehabilitaci nepotřeboval, dostatečně jej rehabilitovala historie.

Co bylo jádrem procesu?

Jedna otázka však zbývá. Byla skutečně sporem mezi Galileem a inkvizicí Kopernikova představa o kosmu? Byla tedy příčinou sporu otázka, zda Země se otáčí kolem své osy?

To se stále tvrdí. To ale nesouhlasí. Skutečnost, že Země se otáčí kolem své osy, byla známá už na konci 14. století.

Ve španělské Salamance, v rakouském Gratzu se učily názory Kopernika. Papež Pavel III. vzal na vědomí Kopernikovu teorii o pohybu nebeských těles. Kopernikův spis vyšel v roce 1543 v Norimberku.

Proč byl Galileo zatažen do sporu o obraz světa? Hrála svoji roli náhoda nebo brilance jeho argumentace podepřená experimentem? Nebo to byl literární styl a prezentace v italštině, tedy za „rohem“ viděno z Vatikánu? Co se zdálo inkvizici tak nebezpečné?

Proces nebyl veden otázkou, zda se Země otáčí kolem své osy, ale především o tom, že Galileo se postavil proti svatému učení, proti biblí. V případě, že by byl prezentoval svoje objevy jako hypotézu, byl by zcela jistě dopadl trochu jinak.

Jinými slovy, chtělo se na něm, aby předložil svůj objev ne jako astronomickou a fyzikální skutečnost, ale aby ji předložil k posouzení autoritě papežského úřadu. Pak by se byl sice s těžkým srdcem vzdal svého názoru, ale nemusel se vzdávat svého přesvědčení. S pravděpodobností, hraničící s jistotou, si tuto nuanci v průběhu procesu uvědomil a určil si priority, které mu umožnily přežít.

Chtěl vědět

Galileo neměl potíže, když hlásal, že Země se otáčí, ale měl potíže, že pochyboval o svatém učení. V konečné fázi je to jedno a totéž, „ale Galileo měl potíže s úhlem pohledu na věc,“ řekl by gentleman.

Galileův historický výkon tkví v tom, že použil argument a přírodní vědy proti dogmatu. Ne že hlásal „a přece se točí“, ale proto že nechtěl připustit, aby se věda stala předmětem víry, a mimo to použil matematiku v prosazování přírodních věd. Jinými slovy, nechtěl věřit, chtěl vědět.

PROČ BYL UPÁLEN GIORDANO BRUNO?

Nevěřím na náhodu. Ani jsem neměl důvod na náhodu věřit. Svůj postoj však budu muset přehodnotit. Bylo to v polovině února roku 2001. V Národní knihovně v Praze jsem si objednal knihu o templářích. Než mně knihu připraví, využívám čas brouzdáním na Internetu. V „zajímavých zprávách“ jsem se dočetl, že je to právě 400 a jeden rok, co byl upálen Giordano Bruno. Jako důvod byly uvedeny spory s církví. A právě to mne upoutalo. Jaké to byly skutečně spory?

Dominikánský rebel

A teď k té náhodě. K titulu objednané knihy jsem napsal nesprávnou signaturu. V knihovně to vyřešili za mne. K titulu našli signaturu a k signatuře titul. Dostal jsem tedy knihy dvě. Ta druhá - ze 16. století a autorem byl Giordano Bruno. Řekl jsem si pro sebe, že to nemůže být náhoda. I počal jsem listovat v knize Giordana Bruna a našel v ní velmi známou geometrickou konstrukci. Začal jsem se zajímat o život Giordana Bruna.

Pocházel z italské Noly. V patnácti letech vstupuje do dominikánského kláštera. Brzy po vstupu se dostává do konfliktu s církví. Důvod je filosofický. Představoval si svět nekonečný a Boha, nikoliv mimo tento svět, ale právě v tomto světě. Pro 16. století příliš odvážná myšlenka.

Jeho myšlenky a závěry předběhly několik staletí. Po třinácti letech se s klášteřem loučí. Nejdříve se přimyká ke Kalvínovu učení a později se stává stoupencem Kopernikova pohledu na svět. Bruno v Praze

V Římě s ním má být zahájen proces. Uteče z města na sever Itálie. Nestačí mu svět kolem Benátek. Dalšími jeho zastávkami jsou švýcarská Ženeva, ve Francii Toulouse a Paříž. V Paříži dosáhne audience u krále.

Za kanálem La Manche v Oxfordu a Cambridge diskutuje s učenými o světě. Jeho touha po vědění se mu stává osudnou. Přes Paříž se dostává do Německa a nemá vlastně žádný cíl. Končí v Praze, kde pobude šest měsíců. Jeho stopy je možné vysledovat na Hradčanech, kde, Rudolf II. shromáždil kolem sebe alchymisty a umělce. Odchází do německého města Tiibingen.

Dostane nabídku od benátského šlechtice Giovanniho Moceniga na vyučování procvičování paměti. Benátky byly samostatnou republikou a od Říma nemohlo hrozit žádné nebezpečí. Bruno chce náhle s výukou skončit. Uražený Mocenigo ho nechá zatknout benátskými biřici a na žádost papeže je vydán Římu.

Kacíř Bruno

Byl prohlášen za kacíře. V roce 1599 je mu nabídnuto stejně jako před více než 250 lety Janu Husovi, že pokud odvolá, zachrání si život.

Neodvolal, a proto 17. února 1600 na Campo del Fiori, náměstí květin, kde se ten den nenabízely květiny, vzplála hranice a na ní stál člověk, jehož jméno i po 400 letech vzbuzuje úctu.

Tolik historie.

Pochybností narůstají

Stále se traduje, že hlavním důvodem trestu byl pohled na svět. Bruno však mnoho „astronomických“ spisů nenapsal. A ve mně začaly narůstat pochybnosti. Vzpomněl jsem si na Robina Hooda. Ten děj je sice o 300 let starší, ale podstata by mohla být podobná, že všechno mohlo být jinak.

Dobrodružství Robina Hooda, k tomu se historie dnes kloní, nejsou dobrodružství jednoho člověka, ale kompilát osudů několika šlechticů, uměle zakomponovaný do jednoho života. Nemohlo to být jinak i v případě Giordana Bruna? Nevěděl Giordano Bruno něco jiného, něco výbušnějšího? Je to delší historie, ale mnohá podezření do sebe zapadají.

Tajemné Pyreneje

Na jihu Pyrenejí je malá vesnička Rennes le Chateau. V té našel na přelomu 19. a 20. století v dřevěném sloupu u oltáře abbé Saunière tajným písmem popsané pergameny. Po jejich dekódování se z chudého abbého přes noc stává milionář. Říkalo se, že našel poklad. Ne, nebylo to zlato ani diamanty. Z písemností vyčetl informaci a za ni, za její nezveřejnění, tedy za mlčení, měl dostávat peníze a bylo to mnoho peněz.

V 90. letech minulého století se pokusili dva Angličané dekódovat pergameny, které Saunière našel. Zjistili, že pro dekódování byla nutná zvláštní konstrukce. S její pomocí z pergamenu vyčetli, že nedaleko Rennes le Chateau může být pochován Ježíš.

A souvislost?

Je podezření, že Giordano Bruno mohl vědět něco více, než se týkalo Kopernikova pojetí světa. Stejnou konstrukci, která byla nutná k dekódování pergamenů, které našel abbé Saunière, jsem našel v knize Giordana Bruna.

Nemohu si vysvětlit, proč konstrukce, na kterou se pracně a po mnoha kombinacích přišlo v 90. letech minulého století a vedla k velmi brizantní informaci, se už nachází v knize Giordana Bruna ze 16. století.

Konstrukce v knize Giordana Bruna s ničím nesouvisí. V případě, že znal tuto konstrukci, může být podezříván, že znal i pergameny, které za 300 let našli v Rennes le Chateau. Je pak legální otázka. Mohl znát tuto choulostivou informaci, a proto musel zemřít?

A mohl o celé kauze týkající se pergamenů Bruno něco vědět? Mohl. Giordano Bruno na konci 15. století odešel do Francie, byl také v Toulouse a odtud není na jih Francie daleko. Astronomie nebo pergameny?

Postavil se proti církevním dogmatům a byl vlastně pátým proslulým kacířem. Tím prvním byl Jan Hus. Upálením, autodafé z portugalštiny (auto da fé), za akt víry, měly plameny osvobodit jeho duši od hříchu.

Historie nasvědčuje tomu, že jeho upálení bylo teologické povahy. Pak se tedy nemuselo týkat Kopernikova pojetí světa, ale muselo se týkat více církve.

Co vlastně věděl Giordano Bruno?

KINSKÁ A NOBEL

V polovině 70. let 19. století vyšel v několika evropských novinách inzerát, v němž muž z Paříže hledá vzdělanou, jazykově vybavenou sekretářku. Odpověď na inzerát, jak si odesílatka z Vídně myslí, dostane jistě „postarší pán“. Pisatelka nemá tušení, komu odpovídá. Musí se totiž rychle rozhodnout. Dámě je něco přes třicet. Odpověď z Paříže je pozitivní. Vše jde přes agenturu. Balí narychlo kufry a odjíždí do Paříže.

Alfred Nobel

Žena očekává setkání s pánem, který je alespoň dvojnásobně starší než ona. Překvapení je veliké. Tento záhadný muž má něco přes čtyřicet a je to pravděpodobně nejbohatší muž v Evropě v 70. letech 19. století. Teď stačí už doplnit jen jedno. Dáma se jmenuje slečna Bertha Sophia Felicita Kinská a pán Alfred Nobel.

Co se však muselo stát, aby došlo k tomuto setkání? Berthe Kinské byl rodný list vystaven v roce 1843. Jejím otcem je Josef Kinský, podmaršálek rakouské armády. Narození Berthy se však nedočkal. V roce narození dcery má 75 let a jeho manželce je třikrát méně. Nerovnost nebyla jen věková. Paní Žofie mu rodem nestačila a začalo to hned u křtu. Místem narození nebyl v matrice vyznačen palác Kin-ských na Staroměstském náměstí. Čemu však nešlo zabránit, byla skutečnost, aby v křestním listu nebyl zaznamenán její knížecí původ.

Bertha se stává osamělou běžkyní na dlouhou trať. Její matka prohraje po evropských hernách každý darovaný nebo vypůjčený peníz. Bertha ji někdy doprovází, jindy tráví čas v Brně u svého poručníka, knížete Fiirstenberga. Má schopné guvernanky. Její znalosti umění, humanismu a jazyků jsou obdivuhodné.

V rodině dojdou peníze

Bertha radikálně mění způsob života. Přijímá ve Vídni místo guvernanky u šlechtické rodiny Suttnerů. Vychovává děti, to by bylo v pořádku, ale sblíží se se synem Suttnerů Arturem, a to už vůbec v pořádku není. Rezultát. Sňatek nepřichází v úvahu. Slečně Kinské je doporučeno, aby změnila klima. A proto ten náhlý odjezd do Paříže.

Alfred Nobel pochází ze Stockholmu a ve čtyřech letech se již prochází v Petrohradě. Tam podnikal v loděnicích otec. Pak vystudoval ve Stockholmu chemii. Přidáním křemíku do nitroglycerinu objevuje dynamit. To je stránka technická, lépe vynálezce. Na druhé straně Evropa v něm získala podporovatele civilizace a humanismu.

Jednoho dne Nobel odjíždí z Paříže. V ten osudový den napíše Artur Berthe, že bez ní nemůže žít. Ta prodá poslední brož, kterou má, a koupí si jízdenku do Vídně. Vezmou se dne 12. června 1876 na vídeňském předměstí. Závěr: Rodina Suttnerů je vyhodí oba. Bertha má však přítelkyni, kněžnu Kateřinu v Gruzii.

Tam stráví Suttnerovi devět let. Bertha Suttnerová proniká do literárního světa. Po vydání svých knih se stává známou v literárních kruzích Evropy. Její román „Odzbrojte“ byl přeložen do šestnácti jazyků. Vrací se do Vídně. Rodina Suttnerů odpustila synovi i jeho ženě.

V Paříži se spolu se svým mužem setkává opět s Nobelem. Ten ji otevře dveře do pařížských salonů a literárních kruhů. Je fascinován její myšlenkou mírového soužití národů. Napsala celkem 40 knih.

Nobelova cena

Rozhodnutí Alfreda Nobela udělovat cenu míru bylo jistě ovlivněno literárním dílem Berthy von Suttnerové. O tom se zmiňuje i synovec Alfreda Nobela, Emanuel Nobel. Ten totiž zdědil po svém dědovi asi 30 dopisů z korespondence,

kteřou vedl Nobel s baronkou Sutt-nerovou. Z nich jasně vyplývá, že udělení mírové ceny Nobel spojoval s myšlenkou a praxí mírového hnutí baronky. Přihlásil se šlechtic a bývalý důstojník, který se vídal v posledních dnech života s Nobelem denně a byl svědkem Nobelova testamentu. Ten se vyjádřil, že Nobel by se cítil zklamán, kdyby baronka Suttnerová nedostala Nobelovu cenu míru.

Baronce von Suttnerové, rozené Kinské z Prahy, byla udělena Nobelova cena míru jako první ženě vůbec v roce 1905. Ideje, které zanechala evropskému myšlení, nelze přehlédnout. Evropský tisk ji zařadil mezi nejznámější ženy světa. Zemřela 21. června 1914, týden před tím, než v Sarajevu dva výstřely oznámily předvečer první světové války.

MATA HARI - TANEČNICE NEBO ŠPIONKA?

Je to už velmi dávno, celých 85 let co sprška kulek ukončila život sex-appealové Maty Hari. Ovládala umění, jak uplatnit tělesné přednosti. Měla talent snad od boha, pardon od přírody, jak okouzlit muže, zvláště ty v uniformě, aby se jí světili s těmi top secret vojenskými tajemstvími. A na tom není dost. Ještě dnes prý rozechvívá srdce milionů mužů. Tolik poezie.

A co na to historie?

Paní MacLeodová

Mata Hari se stala legendou ještě za života. Mezi historiky nepanuje jednotné mínění, zda její činnost v roli údajného dvojnásobného agenta, aktivity pro dvě evropské tajné služby, byla důsledkem její mravní slabosti a cynismu, nebo to bylo právě naopak. Byl to vrchol jejího „uměleckého“ talentu využívat lidí a situace pro svoje cíle?

Mata Hari vyrostla v krasavici s nepřehlédnutelnou figurou, velkýma očima a černými vlasy. Byly s ní starosti už v mládí. V sedmnácti letech ji rodiče poslali do Haagu, hlavního města Holandska, a dali ji pod dohled jejího strýce známého svojí přisností.

Strýcův dohled brzy Geerthrudu Margarethu Zelle, to je občanské jméno budoucí Maty Hari, omrzel. Hledala možnost, jak z dané situace utéct. Jedna možnost se nabízela. Chtěla začít samostatný život, česky se tomu říká vdavky. Vezme příslušné noviny, rubriku seznámení a zjistí, že šance je. Margaretha si vybere důstojníka z holandské koloniální východní Indie. Rudolf MacLeod je potomek staré skotské šlechty a je v Evropě na dovolené. Je sice o 20 let starší, ale to Marga-rethu momentálně nezajímá. Učinila rozhodnutí, že se vdá, a účel světlí prostředky. Dovolena MacLeoda stála svobodu, Margaretha je pod čepcem a už se píše MacLeodová.

Po roce společného života se stěhují do východní Indie. Netrvá dlouho a pohřbívají syna. Stálá manželova žárlivost, smrt syna a tropické klima urychluje rozklad manželství. V roce 1902 je manželství v Holandsku rozvedeno.

Rozvod nechtěla podepsat. Advokát MacLeoda jí ukáže fotografie, kde je bez šatů, a sdělí, že budou použity před soudem. Mata Hari zuří, ale s rozvodem souhlasí.

Řešením je Paříž

Řešení situace hledá ještě paní MacLeodová ve městě na Seině. Když se jí později novináři ptali, proč si zvolila právě Paříž, s naivitou odpověděla: „... že všechny mladé a rozvedené ženy to táhne do Paříže.“ Ovšem to je výrok z pozdější doby, po pár letech pobytu v Paříži. Byla to naivita, filosofie nebo prohnanost? Asi všechno dohromady.

Do Paříže přišla bez franku a s dcerou na rukou. Chce být modelkou, ale nemá ty správné „modelové“ parametry.

Balí kufry a jede zpět do Holandska. Dlouho doma nevydrží. Dá dceru na vychování k příbuzným a jede zpět do Paříže. Teď je k ní osud milosrdnější. Nejsou to žádné milostné avantýry, ale místo u cirkusu v jezdecké škole. Hodilo se jí, co se naučila s koňmi v Indii. Šéf cirkusu monsieur Molle ji poradí, aby využila svoji krásu a znalost východu pro vystupování v roli tanečnice.

Margaretha dobře mluví malajsky a při pobytu na východě dlouho pozorovala místní tanečnice. Poslechne nečekanou radu. To jí přineslo světovou slávu.

Debut se konal v roce 1905 u ruské pěvkyně Kiréenské. Diváci ji přijali s opatrností. Při tanci vyprávěla historii o tom, jak se naučila tančit. Jejimi učiteli byli „svatí“ muži v buddhistických chrámech Dálného východu. Ti ji naučili nejen tancům, ale i tajemným obra- dům. A tak vrozený talent a fantazie pomohly Margarethe MacLeodo-vé k úspěchu.

Věhlas tanečních krea- cí narůstal. Margaretha přidala v tanci i ve vyprávění.

Pak už od vyprávění upustila. Noviny napsaly, že je kouzelná už před tancem, a když začne tančit, tak je přímo magická.

Jedním z jejích největších ctitelů byl monsieur Guimet. Bohatý průmyslník a sběratel východního umění. Pro svoji sbírku si nechal dokonce postavit muzeum. A Guimet dostane nápad. Dostane extravagantní ideu. Doplnit exponáty uměním z Dálného východu. Hledá se ideální tanečnice. Kdo jiný by to mohl být než Margaretha MacLe-odová. Ovšem s tím jménem to není ono. Hledá se umělecké jméno.

Mata Hari

A našlo se. Mata Hari. Jméno měl vymyslet sám Guimet, ale to nemůže souhlasit. On hledal jméno pasující k Indii, kdežto Mata Hari v malajské řeči znamená ranní záře nebo ranní slunce.

A protože Margaretha uměla dobře malajsky, musela si umělecké jméno vymyslet sama. Tance Dálného východu, které předváděla, byly jen odvarem tanců východu. Byly to však tance, které na začátku 20. století musely působit, odvážně je slabé slovo.

Postupně při tancích svlékala průsvitné šaty, až jí zůstaly jen náramky a náušnice. My tomu dnes říkáme striptýz. Ale to bylo veřejně a před sto lety. Vystoupení nahé tanečnice na scéně bylo i pro Paříž na začátku 20. století senzací.

A tak 13. březen 1905 změnil život Maty Hari. Měla Paříž u nohou. Noviny napsaly, že tanec byl tak působivý proto, že v krea- cích jí nebránil oděv!!

A pak vystupuje v nejlepších pařížských salonech, je zvána k baronu Henri Rotschildovi. Netrvá dlouho a vystupuje na pařížském uměleckém Olympu, vystupuje v Olympii. Mata Hari pokořila Paříž.

Na začátku roku 1906 dostává angažmá v Madridu, ověnčena mezinárodním úspěchem se vrací do opery v Monte Carlu. A to už je předsálí pařížské opery. Premiéra v pařížské opeře byla ve znamení úspěchu. Mata Hari se připravuje na Berlín. S uměleckým úspěchem ve Francii i v Německu jdou i milostné avantýry. V Německu se stává milenkou poručíka, historie se shodla na jméně Alfréd. V příjmení si už historie není jistá. Byla to jen krátká avantýra.

Nic však netrvá věčně, ani láska pana poručíka k tanečnici. Mata Hari to viděla jinak.

Má před sebou vystoupení ve Vídni v divadle Apollo. Přijdou první připomínky k jejímu uměleckému vystoupení. Ne, nebyli to diváci. Byla to církev. A noviny napsaly: nahotu nezakrývá žádný oděv. Poněkud kostrbatá formulace, ale na nějaký čas Mátě Hari v kreacích překáží šaty.

A opět balí kufry a je v Paříži. A tam se najde movitý obdivovatel, burzovní makléř Xavier Rousseau, který ji pozve na zámek na Loiře. Mata Hari se vyjadřuje, že při jeho eventuálním úpadku by si dovedla představit, že nechá svojí umělecké kariéry.

Zůstalo při představách. Pan makléř skutečně zkrachoval. Mata Hari se umělecké dráhy nevzdala, tancuje a svléká se dál. Rychle se odstěhuje a splňuje si umělecký sen. Bude vystupovat v milánské La Scale. Pak si odskočí na několik představení do pařížského Folie Bergères a v polovině roku 1914 je opět v Berlíně.

I. světová válka

Snídá se šéfem berlínské policie v restaurantu pro vyšší společnost. Ruší je hluk z ulice. Mata Hari jej požádá, aby šel zjistit, proč ti lidé tak hlučí. Lidé hlučeli oprávněně, bylo totiž 28. června 1914. Ten den známe proto tak dobře, že po Praze jel na vozíku jistý Josef, jménem Švejk, a křičel: „Zabili nám Ferdinanda, na Bělehrad.“ Zanedlouho začala I. světová válka.

Múzy zmklly a začaly hovořit zbraně. Mata Hari jede domů přes neutrální Švýcarsko, ale s obtížemi.

Finanční situace slavné tanečnice se zhoršuje. Seznámí se s Karl Kramerem. Na tom by nebylo nic divného, seznámila se s mnoha muži. Tento jí však bude osudovým. Herr Kramer je totiž šéfem oficiální německé informační služby v Amsterdamu. Přispělo k tomu také, že Mata Hari si zvykla žít na vysoké noze. A teď se nedostává nejen milenců, ale ani peněz. A tak jí seznámení s Karl Kramerem snad přišlo i vhod. Mata Hari se zavazuje pracovat pro německou tajnou službu. Téměř po čtvrt století, to už běsnila II. světová válka, se přiznal major ve výslužbě von Roepell. Byl za I. světové války styčným důstojníkem Maty Hari a šéfoval ústředí vojenské rozvědky v Dussel-doríu. Ten sdělil, jak byla Mata Hari naverbována. Naverbovat se jí podařilo přes barona von Mirbacha z řádu johanitů, který se znal s důstojníkem německé rozvědky. Byl to údajně on, kdo doporučil Matu Hari pro špionážní práci. Prvního seznámení se zúčastnil dokonce šéf německé rozvědky plukovník Nikolai. Ten dal rozkaz pozvat ji do Kolína nad Rýnem.

Mata Hari si vzpomněla, že šiji na hranicích příliš všimali, a proto se celá špionská instruktáž přestěhovala do Frankfurtu nad Mohanem. Tam byla instruována o politické situaci a slečna doktorka Strangmil-lerová ji naučila pracovat s tajným inkoustem a probere s ní podrobně proces předávání zpráv.

V roli špionky

A pak se stala nepředvídaná událost. V hotelu jí přijde obsloužit číšník. Pracoval před rokem v hotelu Ritz v Paříži a Matu Hari znal, znal ji velmi dobře. To už bylo v době, kdy trpěla nedostatkem finančních prostředků a půjčila si od číšníka. Směla byla v tom, že mu půjčku zapomněla vrátit a číšník si vzpomněl.

Jsou dvě verze. Jednu zastává pan major ve výslužbě Roepell. Říká, že viděl Matu Hari, jak dala číšníkovi šek. Jsou výpovědi dalších, kteří zastávají druhou verzi. Druhý den Mata Hari přišla později k snídani, dokonce se připouští, že od pana číšníka a že neplatila šekem, jak měl vidět pan major. Na jednom se všichni svědci shodují. Byla nervózní a pravila, to potvrzuje i Roepell, „... že sem do tohoto hotelu neměla chodit.“

A jede do Paříže, údajně zcela náhodou se dozví, že její „poslední“ milenec kapitán Maslov je na léčení ve Vogézách ve východní Francii. To je ve vojenském pásmu, je třeba zvláštní propustka. A tu může obdržet na bulváru Saint Germain 282 v úřadu pro cizince. A teď se neví, zda pomohla náhoda nebo to byl úmysl. Podezřelá je i německá tajná služba. Na bulváru sídlí také francouzská kontrarozvědka. Tam pracuje její šéf George Ladoux. Je totiž možné, že v Německu řešli číslo dveří, ve kterých sídlí kapitán Ladoux úmyslně. Mata Hari otevírá u kapitána.

A ten jí řekne, kdo je. Ví o její avantýře s kapitánem Máslovém, ale povolení do Vogéz dostane. Ve dveřích se jí ještě zeptá, zdali by se nechtěla stát francouzskou špionkou. Mata Hari si vezme údajně pár dní na rozmyšlenou. Je pravda, že francouzskou špionkou se nikdy nestala.

Francouzská tajná služba se z britských pramenů dozví o špionážní činnosti Maty Hari a zatkne ji.

Soudní proces není přesvědčivý. Je obviněna z toho, že se scházela s francouzskými důstojníky. Zájem důstojníků vysvětluje kvalitními sexuálními službami. Padlo další obvinění: Tancuje na hudbu, která v sobě ukrývá tajné informace.

Na závěr je jí sděleno, že jako německá agentka poškodila zájmy Francie a zavinila smrt desítek lidí. Vyzrazovala nepříteli spojenecké agenty a za prozrazování vojenských tajemství dostala 75 tisíc franků. Jejího obhájce Cluneta při závěrečné řeči tribunál neposlouchá.

Směr popraviště

Jediné, co bylo závažné, je, že se na jaře 1916 setkala před svým odjezdem do Francie s německým konzulem Kramerem. A po příjezdu se ve Francii potkala s několika spojeneckými důstojníky a strávila s nimi několik večerů. Porota tvrdila, že z důvodu špionáže, aby na nich vyzvídala. Mata Hari se bránila, že její setkání byla zcela jiného zaměření.

Porota rozhodla. Trest smrti zastřelením.

Všichni zúčastnění se shodli na jejím sebeovládání a zachování ženskosti do posledního okamžiku. Jako vždy v elegantním plášti, zdobeným přírodní kožešinou, v klobouku s ozdobou, šedivé šaty, nejlepší boty, navlékla si

rukavice.

Odmítá si nechat svázat ruce a zavázat oči. Francouzské noviny napsaly, že přijala smrt mužně a s úsměvem, který na její tváři vidělo publikum v době jejích největších triumfů.

V popravčí četě je dvanáct vojáků. Po střelbě se jeden z nich psychicky zhroutí. Spekuluje se o tom, proč? Bylo něco jinak? Překvapila jej skutečnost? Mata Hari údajně neměla zemřít. Věděla, že vojáci budou střílet slepými patronami. Věděla, že jsou podplaceni jejím milencem. Před popravčí četou dokonce utěšovala kněze a jeptišku z kláštera.

Jedna z verzí o posledním okamžiku Maty Hari hovoří, že si před popravčí četou rozepnula kabát, aby ukázala popravčí četě svoji tělesnou krásu.

Není známo, proč místo slepých nábojů měla popravčí četa náboje ostré.

A historie spekuluje

Jeden člověk, který u soudu nebyl a Matu Hari dobře znal, byl ruský kapitán Vadim Maslov. Ten působil ve Francii v jednotce ruské carské armády.

Prátelství s Matou Hari mu měl rozmluvit ruský velvyslanec v Paříži. Důvod: Není rozumné se stýkat s německou špiónkou. U soudu bylo přečteno Maslovo neutrální prohlášení. Kapitán se údajně „vystoupení“ zřekl.

Co na to historie? Byl jedním z posledních milenců Maty Hari. Ta dokonce uvažovala po skončení války, že budou mít spolu svatbu.

A je oprávněná otázka, zda kapitán Maslov byl ten, kdo třeba i zaplatil, že patrony popravčí čtyry budou slepé. A kdo je pak zaměnil a proč, na to musí odpovédět historie.

A ta se ozvala

Chodím po Leeuwardenu. Ptám se na rodný dům Maty Hari. Nejsm úspěšný. Tak alespoň na ni samotnou. Co si o ní myslí Holanďané? Odpovědi jsou jednoznačné: „Objektivní soud by ji osvobodil.“ V Utrechtu čtu na nádraží, že se po 84 letech zvažuje podání návrhu na ospravedlnění Maty Hari.

PŘÍSPĚLY SLAVKOVSKÉ ZKUŠENOSTI K VÍTĚZSTVÍ U BORODINA?

Nenápadně nádraží, vzdálené o něco více než 100 kilometrů na západ od Moskvy, Borodino.

Snad není naučného slovníku, který by vesničku necitoval. Na místo bitvy, která se zde odehrála téměř před 190 lety, si však musím vyšlápnout další asi tři kilometry.

Tady byla vybojována údajně do té doby nejkrvavější bitva.

Hirošima 19. století

Život zde na začátku září 1812 položilo celkem 100 tisíc vojáků. Když číslo srovnáme s počtem obyvatelstva v Evropě, obětí bylo více než v Hirošimě. Bitva trvala nesrovnatelně delší dobu než výbuch atomové bomby. Snad bychom nebyli daleko od pravdy, kdybychom ji přirovnali k atomové bombě 19. století.

Při pročitání dokumentů v místním muzeu zjišťuji, že po boji nebylo ani významných, ani zajatců. Trochu divná bitva, trochu skromná bitva, která vlastně rozhodla o osudu Evropy na další desítky let. Procházím se po údajném bojišti. Potkám na jednom srázu porostlém trávou místního obyvatele a ptám se, kdo tady tenkrát vlastně zvítězil? Ten vůbec nepřemýšlí a řekne: „No přece Kutuzov, to je jasné.“ Namítám, že Francouzi neodešli zpět domů, ale postupovali na Moskvu. Odpověď měl zřejmě připravenou: „To byla vojenská strategie, to byly vojenské šachy na dva tahy dopředu.“ Po celém bojišti je mnoho pomníků jako upomínka na jednotlivé velitele nebo pluky a místa, odkud pocházeli. Nemůžete minout pomník věnovaný vrchnímu veliteli ruské armády, Kutuzovovi. U toho jsou dokonce květy. Ale i u pomníku francouzské armády jsou květy. To jsou místa hojně navštěvovaná školní nebo dospívající mládeží.

Zaposlouchám se do dějepisné přednášky, zřejmě učitele. Ten hodnotí bitvu opatrněji. Vůbec nemluví o vítězství jedné nebo druhé, ale o základu, který připravil situaci pro porážku Napoleonovy armády. S tím bych se mohl ztotožnit. Přece za dalších sedm dní po bitvě byl Napoleon v Moskvě, sice vypálené, ale byl. Co jej tam čekalo?

Nejen že ruský car nechtěl podepsat mír, ale Napoleonovo vojsko nemá co jíst a je skutečně zima, je listopad. Velká armáda se vydává na zpáteční cestu. Na neslavnou cestu. Poslední dějství je pro velkou armádu napsáno u řeky Bereziny.

Slézám kopce bojiště a představuji si, že na celkem nevelké ploše padlo 100 tisíc vojáků. Co se všechno muselo stát, aby se Borodino dostalo do dějin?

Ironie osudu

Je ironií osudu, že všechno začalo na druhém konci Evropy.

Nepřítel Napoleonova je Anglie. Ruský car nejdříve přistoupil na blokádu Anglie. Uvědomil si však, že Rusko je agrární země a je závislé na vývozu agrárních výrobků. A tak od blokády upustil. To známe ze současnosti. Dnes necháme promluvit celní přírážky. A Napoleon rozhodl Rusko potrestat něčím, co tu ještě nebylo, „bleskovou válkou“. Napadl Rusko od severu.

Ovšem je nepochopitelné, proč si Napoleon nechal vnutit místo boje právě u Borodina.

Procházím muzeem, kde je panoráma borodinské bitvy. Napoleon a jeho generálové přijali bitvu v místě, kde z roviny vystupují kopce. A na jedné straně strmé břehy řeky, na druhé moc bláta. A výsledek? Napoleon mohl útočit jen na úzkém místě.

Podle některých údajů čítala Napoleonova armáda 600 tisíc vojáků. Sice seji říkalo francouzská armáda, ale dokumenty uvádějí, že tam bylo asi 100 tisíc Poláků, dalších 100 tisíc bylo z tehdejších státek kolem řeky Rýna, byli tam i Belgičané a Holanďané a dokonce i Švýcaři.

Byla to perfektně organizovaná armáda. Borodino leží tři tisíce kilometrů od Paříže a přece zásobování klapalo bez mobilů i computerů. To je výkon, který si zaslouží pozornost.

Srovnával jsem v muzeu, jak vypadala krajina v době bitvy, jak vypadá teď, a k tomu jsem vzal na pomoc knihu i film. Mám dojem, že se ve stejný den na stejném místě udaly dvě bitvy, kde bojovaly historicky stejné armády, ale každá v jiné krajině.

Jediné na čem se všichni shodují je, že francouzské armádě velel Napoleon a ruské Michail Illarionovič Kutuzov.

Kdo to byl Kutuzov?

Rodák ze Sankt Petěrburku. Je zajímavé, že kdyby se bitva udala o několik dní později, Kutuzov mohl v den bitvy slavit svoje 67. narozeniny. Válečný hrdina, který měl za sebou bitvy s Turky, Poláky a prohranou bitvu u Slavkova na Moravě, označovanou jako bitvu tří císařů, protože se jí účastnil Napoleon, František II. za Rakousko-Uhersko a ruský car Alexander I.

Po zhlédnutí bojiště se neubráníte dojmu, že Napoleonova taktika měla daleko do brilantního stratéga velkých bitev. Co mohlo ovlivnit jeho velení? Bylo to snad tím, že si byl jist svým vítězstvím? Vždyť měl trojnásobnou přesilu. Proti jeho armádě stála jen 200tisícová ruská armáda. Byl si Napoleon tak jist úspěchem?

Anebo to bylo zcela jinak. Kutuzov se s taktikou Napoleona setkal u Slavkova. Nepomohla vlastně bitva u Slavkova vypracovat strategii pro další bitvu. To nebyla jen taktika ústupu, ale i partyzánská válka. A ještě jedna věc je pozoruhodná. Byla to vlastně Kutuzovova poslední bitva. V roce 1813 Kutuzov umírá. Neovlivnil tak Slavkov dějiny Evropy?

ZAPOMENUTÝ HRDINA

V Evropě jde válka do finále. Nedávno vešel ve známost 6. červen 1944 jako den D, invaze spojenců ve Francii. Rudá armáda postupuje na Berlín. Schyluje se k poslední bitvě a Němcům se údajně nedostává pracovních sil na dokončení zázračných zbraní, které odvrátí hrozící porážku. Tou pracovní silou mají být Židé z Maďarska. Nejvyšší šéf přes řešení židovské otázky, Heinrich Himmler, jich nabídne rovných 200 tisíc. Skutečnost byla jiná. Židé nekončí ve výrobních halách, ale v plynových komorách v Osvětimi. Měsíc po dnu D letí 32letý Švéd Raoul Wallenberg do Berlína a vlakem pokračuje do Budapešti.

Kdo je Raoul Wallenberg

Podnikatel. O politiku se mnoho nestaral, jeho strýcové Jacob a Marcus Wallenbergové jsou bankéři a ovládají průmyslové impérium. Polosirotko se ujal jeho dědeček, který byl také velvyslancem v Turecku a poslal jej do světa na zkušenou s tím, že se stane bankéřem. Jak jinak. Počítá se s tím, že až skončí, zasedne stejně jako jeho strýcové ve stockholmské Enskilda Bank. Osud, příroda a náhoda chtěly jinak. Raoulovi nebylo souzeno stát se bankéřem. Po pravdě řečeno se o bankovní kariéru ani nesnažil.

Blízkým se mu zdál obchod, konkrétně obchod s potravinami. Místo dolarů, franků a peset, obchod s delikatesami. Do obchodu jej zasvětil jistý Kálmán Lauer, původem Žid a Maďar. A byla to asi náhoda. Lauer hledal v Budapešti svoje známé. Já si myslím, že musí být vždy dvě náhody, aby se naplnil osud. U Wallenberga to byl Lauer a ta druhá?

Wallenberg má ve Stockholmu kancelář vedle jistého Ivera Olsena, který hledal mladého schopného muže s konexemi, jenž by byl ochoten po- moci budapešťským Židům. Přesně takovým byl Raoul Wallenberg. To jsou náhody.

Olsen je oficiálně vedoucí stockholmské filiálky amerického výboru pro válečné utečence. Není to žádný troškař. Výbor podléhal přímo americkému prezidentovi. O čem se nemluví? Olsen je rezidentem americké tajné služby, tehdejší OSS, Organizace pro strategické operace, předchůdkyně CIA.

Ochranné pasy

Pro začátek dostane Wallenberg 150 tisíc dolarů a začne se starat o 15 tisíc maďarských Židů. Ty zvláště ohrožené nastěhuje do bezpečných domů, které prohlásí za neutrální ostrov pod modro-žlutou vlajkou. Mají společnou kuchyni, nemocnici a zařízení pro děti. Spojence najde na švýcarském velvyslanectví, v červeném kříži a nunciu Španělska a Portugalska. Ti všichni už mají se záchranami určité zkušenosti. Kdo má nějaké spojení se Švédskem, třeba i obchodní, obdrží „ochranný pas“ s nadějí na vízum a výjezd z Maďarska.

Za tři neděle jich Wallenberg vystaví asi sedm set. Majitelé pasů se pak přes Rumunsko a Turecko dostávají do Palestiny.

Tak snadné to však v Budapešti nebylo. Ve městě úřaduje SS-Obersturmbannführer Adolf Eichmann a ten vydá rozkaz: „Odsun Židů zrychlit! Židy, kterých se týká odsun, odtransportovat i v případě, že nejsou vyřizeny papíry na transport.“

Švédské velvyslanectví

Wallenberg zřídil na švédském velvyslanectví „Humanitární oddělení,“ kde zaměstnával Židy, kterým hrozil transport. Vybudoval informační službu pro získávání termínu transportu. Síť pracovala tak dobře, že v ní uvázly i jiné informace, které s otázkou transportu vůbec nesouvisely. Tak mu polští důstojníci, kteří přešli na začátku II. světové války do Maďarska, „položili“ do sejfů jména v Katyni zastřelených polských důstojníků.

Dohodne se s maďarskou vládou na společných pasech. Švédské velvyslanectví v nich potvrzuje, že jmenovaný cestuje do Švédska a do odjezdu je pod ochranou švédského velvyslanectví. Wallenberg jich nechal vystavit dva tisíce. Tiskaři jich natiskli více. V září jich maďarská vláda akceptovala téměř pět tisíc. Wallenberg vydal dalších šest tisíc. A historie to označuje jako zázrak. Ochranné pasy byly akceptovány i Němci, a tak se podařilo zachránit asi 50 tisíc lidí. Celkem zachránil asi 100 tisíc Židů.

Zboží za krev

Historie oponuje. On to zase tak velký zázrak nebyl. Himmler dostal totiž nápad. Propustíme tisíce Židů za 10 tisíc vozidel, nákladními auty počínaje. Je možno se domnívat, že wehrmacht potřeboval vozidla. Může platit i jiná varianta. Nebyla to Himmlerova záminka, jak elegantně vstoupit dojednání s Američany, a Wallenberg byl tím nejlepším kontaktním mužem? Himmler hledal únikovou cestu před zánikem III. říše, hledal jak zařídit, aby se hrozící bezpodmínečná kapitulace změnila v separátní mír.

Tato operace měla pro pozdější osud Wallenberga jeden háček. Himmler, aby se zřejmě u západních spojenců ukázal v dobrém světle, prohlásil: „...že takto získaná technika bude použita na východní frontě,“ česky, proti Sovětskému svazu. Wallenberg byl pod „dozorem“ moskevského rozvědčíka, údajně Kutuzova, který o zamýšlené transakci referoval do ústředí.

Otázka dopravní techniky se protahovala. Transporty se zrychlily. Přitlačil i Wallenberg. Na budapešťském nádraží byl připraven transport Židů do Osvětimi. Před odjezdem se dostavil Wallenberg a podle připravených ochranných pasů vyvolával jména. Vyvolaní odcházel z transportu, byli pod ochranou švédského velvyslanectví, tedy zachráněni.

Kdo dělal fotografie pro ochranné pasy? Fotograf Thomas Veres. Za láhev vodky utekl z transportu. Podařilo se mu dostat na švédské velvyslanectví. Veresova rodina měla v Budapešti fotografický ateliér. Wallenberg jej angažoval na velvyslanectví fotografa. Veres pak chodil na nádraží k transportům a fotografoval skulinou v šále lidí na transport. Špionážní síť přidávala k fotografiím jména. A druhý den Wallenberg tahal lidi na ochranný pas z transportu. Eichmann se rozzlobil. Atašé švédského velvyslanectví Lars Berg sjednal schůzku Wallenberg-Eichmann. Byla krátká. Resumé. Eichmann sdělil Wallenbergovi, že mu nepomůže ani diplomatický pas, když se jej odhodlá odstranit z cesty. A přidá: „Ani neutrální diplomat nejsou imunní proti autonehodám.“ Zanedlouho Wallenberg unikl jen o vlásek autonehodě. Švédské spojení

Himmlerův návrh výměny dopravních prostředků za Židy Britové odmítli a odmítnutí uveřejnili v Times. Zajímavé je datum uveřejnění. Bylo to krátce po 20. červenci 1944. Krátce po nezdařeném atentátu na Hitlera. To zřejmě nebyla náhoda.

Wallenbergové nebyli v SSSR neznámým pojmem. Zmínění Jacob a Marcus Wallenbergové v roce 1939/40 „pracovali“ jako vyjednávači ve válce mezi SSSR a Finskem.

Jeden z čelných připravovatelů atentátu na Hitlera Carl Goerde-ler měl spojení do Švédska právě k Wallenbergům. Odtud k britskému ministerskému předsedovi Churchillovi. Wallenbergové měli dokonce Goerdelera navštívit v Berlíně a sdělit mu, že Britové mají v úmyslu nedopustit, aby se po válce staly pobalské republiky součástí SSSR. Není známo, proč mu tuto informaci řekli. Mnohem podstatnější pro něho byla možnost útěku do Švédska po neúspěšném atentátu na Hitlera. Útek se mu nepodařil a Goerdeler skočil na po-pravišti.

Pátrání

Uprostřed ledna 1945 je Rudá armáda v Budapešti. Wallenberg se vydává za maršálem Rodionem Malinovskim. Od té doby byl nezvěstný. Ne tak úplně. V lednu v roce 1945 vydalo Ministerstvo zahraničních věcí Sovětského svazu prohlášení, že Wallenberg je pod ochranou Rudé armády.

V Moskvě na Ministerstvu zahraničních věcí kolovaly „pověsti“, že Wallenberg byl americký špión a dokonce že pracoval pro Němce. Zní to neuvěřitelně, ale i v archivu CIA se našlo hlášení agenta CIA, že Wallenberg je pod ochranou Němců. V roce 1947 prohlásil náměstek ministra zahraničních věcí SSSR Andrej Višinskij, že Wallenberg se nenachází v SSSR a není známý jeho současný pobyt. Podle archivních dokumentů měl zemřít v moskevské Lubljance na selhání srdce. Ale byly i další informace. Přihlásili se svědkové, kteří jej viděli později v moskevském vězení Lefor-tovo nebo na severu SSSR, ve vězení ve Vorkutě.

O jeho osud se zajímal i nejslavnější sovětský disident Andrej Sa-charov, nositel Nobelovy ceny a otec sovětské vodíkové bomby. Jeho informace se ukázaly jako falešné.

Mnoho pátračů se snažilo objasnit Wallenbergovo tajemství. Dne 4. srpna 2001 by mu bylo 89 let. Jsou pátrači, kteří věří, že je stále mezi živými, v psychiatrické léčebně nebo dokonce v Rusku ženatý. Logika? Proč by se měl vracet do světa, který na něho zapomněl?

Pracovní komise

Po roce 1989 byla konstituována rusko-švédská pracovní komise pro objasnění záhady Wallenberga. Resumé bylo předloženo, ale časový údaj jeho úmrtí zůstal sporný. Něco přece jenom proniklo. Podle jedné verze jej měl Stalin pro výměnu sovětských špiónů, chycených ve Švédsku. Stockholm na výměnu nepřistoupil a litovala toho údajně před nedávným dokonce švédská vláda. Nejasné zůstává, zda se Wallenberg stal „výměnným zbožím“ před zatčením, nebo až po něm.

Nejasné je i datum jeho smrti. Rusko-švédská komise se kloní k 17. 7. 1947. Švédská část komise toto datum považuje za předčasné.

Peter Z. Malkin

Byl členem komise a na zakázku švédského ministerstva zahraničních věcí pracoval nezávisle v komisi na objasňování kauzy. Shromáždil celou řadu indicií, podle kterých Wallenberg zemřel později než v roce 1947. Jeho indicie sahají až do roku 1989. Měl v 60. letech indicie z věznice ve Vorkutě na severu Ruska a z moskevského vězení Vladimír týkající se vězně Van der Berga. Pod tímto jménem měl být veden Wallenberg. Stopa se ztratila v 60. letech.

Malkin byl členem izraelského MOSSADu, tajné služby, která provedla na začátku 60. let únos Adolfa Eichmanna z argentinského Buenos Aires. Byl to právě on, kdo byl za celou operaci zodpovědný. Malkin je povoláním malíř a podle něho je Wallenberg člověk, jenž dal život za lidství.

Malkinovi byli v 60. letech nabídnuty z privátních zdrojů slušné peníze za vypátrání Wallenberga a jeho únos zpět do Švédska. Malkin nabídku odmítl. Prohlásil, že únos není jen otázkou peněz, ale také kontaktů a vědomostí, kde lze peněz „adekvátně“ použít. A byly to kontakty, které Malkinovi chyběly.

Svým přátelům si postěžoval: „Eichmanna jsou plné noviny a o Wal-lenbergovi ani slovo. Stránky novin plní ten, kdo posílal lidi do plynu, a svět zapomíná na toho, kdo nasazoval kůži, aby je od plynu zachraňoval.“

A je třeba doplnit: Veřejnost našla dalšího hrdinu z období II. světové války a dokonce se stejnými zásluhami. Film našel Oskara Schindlera.

Není po 56 letech už na všechno pozdě? Byla by legální otázka: Nebylo nalezení Schindlera záměrné?

Wallenbergův pas

Pro pozdější úmrtí mluví podle předsedy rusko-švédské komise Hanse Magnunssona skutečnost, že v roce 1966 se měla údajně Moskva pokoušet vyměnit Wallenberga za Stiga Wennenströma, top špiona v sovětských službách, který byl zatčen v roce 1963 švédskou tajnou službou. Výměnu měl zprostředkovávat Carl-Gustav Svingel, švédský farář působící v Berlíně, který byl mnohokrát činný při výměně špiónů mezi východem a západem. Musí se tedy předpokládat, že v roce 1966 byl Wallenberg na živu.

Podle prohlášení ruských úřadů Wallenberg zemřel v roce 1947 na infarkt. O tomto prohlášení byly mnohokrát vyjádřeny pochybnosti. Přihlásili se očití svědkové, kteří s ním mluvili ještě na konci 80. let, konkrétně v roce 1989.

V tomto roce obdržela nevlastní Wallenbergova sestra Nina Lager-gren Wallenbergův pas, řidičský průkaz, pouzdro na cigarety a poznámkový kalendář.

NAVRÁCENÉ UMĚNÍ

Krádeže umění ve válečném konfliktu jsou stejně staré jako umění samo. Obohacuje vítěze a bere poraženým kulturní identitu. To už věděli Římané, když vyplenili Šala-mounův chrám v Jeruzalémě. Krádeže pokračovaly přes středověk až do historicky dnů nedávných.

Napoleon idolem

Zprávy amerických expertů dokazují, že II. světová válka vyprodukovala největší krádeže všech dob. Důkazy poukázaly, že i neutrální Švýcarsko a jeho obchodníci s uměním a sběratelé neodolali příležitosti a obohacovali svoje galerie sbírkami moderního umění za „nízké ceny“.

Mezi největší sběratele umění patřil sám fuhrer III. říše a její druhý muž Hermann Göring.

Jejich idolem byl Napoleon, který nechal přemístit do Paříže bronzové koně ze San Marco až po kulturní památky Vatikánu. Všechno pod záminkou, že Paříž se stane evropskou metropolí umění. Napoleon nutil poražené legalizovat přemísťování uměleckých památek v mírových smlouvách. Za 150 let potom se uměleckým muzeem světa měl stát Linec, město fuhrerova mládí. Jako nesmrtelní umělci platili Cranach, Rembrandt nebo Vermeer. Propadajícími byli degradovaní umělci od Gogha po Picassa. Tak se stěhoval oltář z Krakova, ikony z katedrály v Novgorodu nebo umělecké předměty z Tolstého rodiště - Jasně Poljany. Z Německa byl přemístěn Priamův poklad, díla z Kunsthalle v Brémách nebo Jantarová komnata.

Umění se přerozdělovalo v galerii Fischer ve švýcarském Lucernu. Výměna byla předem určena. Impresionisti za staré německé umění.

Galerista Rosenberg

Rosenbergova rodina utíkala z obsazené Francie. Jeden ze synů se dostal na loď plující do Anglie v kápi polského vojáka. Po příplutí do přístavu se jej imigrační úředník ptal, koho zná v Anglii. Alexander Rosenberg bez váhání odpověděl Winstona Churchilla. Úředník se zarazil, jméno patřilo premiérovi. Ale byla to pravda. Winston Churchill, ministerský předseda, byl malíř amatér a půjčoval si od rodiny Rosenbergů díla, která mu sloužila za předlohu.

Alexander Rosenberg se přes Anglii dostává zpět do Francie. Jeho návrat je spojen s neuvěřitelnou náhodou. Dva dny po osvobození Francie Alexandr Rosenberg, mladý poručík II. divize francouzské osvobozené armády, měl neuvěřitelné štěstí.

Dne 27. srpna 1944 dostal rozkaz zajistit nákladní vlak, který směřoval z Francie do Německa a stál na nádraží v Aulnay-sous Bois. Vlak byl naložen francouzským uměním. Když Alexander otevřel první vagon, nevěřil svým očím. Mezi obrazy, které uviděl, poznal obrazy, které důvěrně znal. Poznal Picassa, Braqua a Marii Laurencin. Byly to obrazy, které patřily jeho otci. Jak se mohlo stát, že vlak s uměním nedojel? Spojenci postupovali rychleji, než si Němci mohli představit. Nad německými městy se noc co noc objevovaly bombardéry RAF - anglického královského letectva.

Jiní takové štěstí neměli. Na jednotlivé obrazy museli čekat desetiletí. Galeristovi Schlossovi se z 333 obrazů vrátila po válce necelá polovina. V roce 1945 nabídl americký důstojník rodině Schlossů čtyři obrazy, patřící rodině před II. světovou válkou, ke zpětnému nákupu.

Rodina obchod odmítla a už obrazy nikdy neviděla. Vracené obrazy dala do aukce. Za deset let po válce se na evropském a americkém uměleckém trhu, v muzeích, galeriích a aukčních síních objevují obrazy, které zmizely za války. Tak se objevil i obraz Franse Halse „Portrét pastora Adrianuse Tegulariuse“. Po 47 letech se vrátil do Paříže. Mohlo to být proto, že experti na umění se přestali už zajímat o původ obrazu.

Halsův obraz byl v roce 1943 „získán“ pro muzeum v Linci a uschován v Mnichově. V roce 1945 zmizel a v roce 1952 dostal Lucien Schloss dopis od M. R. Ballo z New Yorku, že mu inkriminovaný portrét prodává neznámý člověk z Frankfurtu nad Mohanem. Rodina Schlossů nechtěla jít do obchodu s neznámým člověkem a dává inzerát, na který nedostala odpověď.

Obraz se přece jenom objevil, ale až za dalších patnáct let.

Vlastník nebyl uveden a obraz byl vydražen. V katalogu byl pouze odkaz, že obraz patřil do sbírky rodiny Schlossů. A to bylo také všechno. Za něco málo více než 30 tisíc amerických dolarů ho koupil norský sběratel. Za pár let jej prodává. Obraz se draží znovu v aukční síni Sotheby's.

V katalogu už je napsáno, že patřil rodině Schlossů, byl odcizen v roce 1940/45 a objevil se v pozůstalosti princezny Labie. Ale prodej se nezastavil. Obraz je deset let v soukromém vlastnictví. A znovu se objevuje v aukční síni, ale jen s poznámkou, že patřil rodině Schlossů.

Za 200 tisíc dolarů jej koupila newyorská firma, která neměla ani ponětí o jeho historii. A představila jej na pařížském bienále v roce 1990.

Tak se obraz po 47 letech dostal zpět do Paříže. O tom se dověděl dědic rodiny Schlossů.

Policie obraz zabavila. Newyorská firma dokázala, že nevěděla o minulosti obrazu a žádala náhradu od aukční síně. Ta zaplatila. A takových obrazů s retušovanou minulostí je více.

Sixtinská madona

Květen roku 1945. Krásné počasí. Bylo až nepochopitelné, že starosta vesničky Pockau-Lengefeld v Sasku topí v kamnech. On v kamnech netopil, páčil jen dokumenty, které se neměly dostat do rukou Rudé armády. Byl 8. květen. V Drážďanech se nedalo pomalu projít. Sutiny odhazovali i pěší. Nejen odhazovali, ale mezi sutinami hledali třeba stará kamna nebo kus dřeva.

Co překvapilo, mezi sutinami se pohybovali i sovětsí vojáci. Jedni odminovávali, druzí se chtěli dostat ke známé obrazárně. Mezi sutinami potkají člověka, který je dovede do tunelu.

„To je protiletický kryt?“ ptají se vojáci. Muž neví a snad vůbec nikdo neví, k čemu tunel sloužil. Tunel vlastně objevilo až bombardování. Sestoupili nejdříve do sklepa a pak do tunelu.

Nebylo tam nic, vlastně ano. Jen nějaký kablík, kusy drátu a knoflík. „Výbušina,“ projelo všem mozkiem, ale vojáci zůstali klidní. Šňůra byla přerušena. Končila v železné skříňce. Jeden z vojáků skříňku otevře a vypadne na něho kartotéka s mapou, která je poseta značkami.

Podle mapy zjistí, že obrazy jsou ukryty v pískovcovém lomu. Vojáci najdou lom a vstoupí do jeho tmavých prostor. V modrém světle vidí pozlacené rámy, tak je objeven Rembrandtův „Portrét se Saski“, Tizianova „Podobizna dámy v bílém“ a další.

Hledá se podle značek dále. Bylo 12. května 1945. „Sixtinská madona“ je na světě.

STROJ NA MANU

Byl to stroj, který živil židovský národ v poušti, jak praví dokumenty. Byl uložen od roku 587 před naším letopočtem v jeruzalémském chrámu. V roce 1127 našeho letopočtu byl s pravděpodobností hraničící s jistotou objeven členy templářského řádu, kteří jej ve stejný rok tajně převezli do Francie. Od té doby je jako jeho „úkryt“ podezříváno několik míst.

Templáři

Nejasné je, co se stalo se strojem po rozbití řádu templářů v roce 1307 francouzským králem Filipem IV, řečeným Sličný. Existuje několik hypotéz, ale žádná nemohla být verifikována.

Je však několik míst, která jsou krajně podezřelá.

V blízkosti jihofrancouzského města v Mas Deu se nacházelo největší sídlo řádu. Koncem 13. století se však klima pro řád začalo vyvíjet nepříznivě. Na jihu Francie vypukly boje. Znepokojeni těmito událostmi podnikli odpovědní činitelé v Mas Deu opatření, která jsou dodnes záhadou.

Jeden z čelných představitelů řádu, Bernard de Blanchefort, si pozval v roce 1156 horníky z Německa. Za vyloučení veřejnosti a s přispěním jazykové bariéry byly v údolí zahájeny tajné práce.

V 17. století narazil inženýr César d'Arcone na stopy tajné činnosti. Vysvětlit účel a cíl této činnosti se mu však nepodařilo. D'Arcone se domníval, že se zde vyráběly kovové předměty, které byly později ukládány do země a mohly sloužit k vybudování podzemního trezoru. Tuto tajnou operaci bylo možno provést jen za pomoci rodiny de Vbisins, která po dlouhou dobu udržovala s templářským řádem přátelství. V polovině 13. století požádal Pierre de Vbisin templářský řád, aby převzal ochranu poutníků do španělského města Santiago de Compostela.

Přitom, jak dnes víme, se jednalo jen o zastírací manévry. Vůbec nešlo o převzetí ochrany, ale o to, aby templáři dostali možnost nerušeně pracovat v údolí Bezu, kde se nacházelo Mas Deu.

Jedno z míst je slavné jihofrancouzské město Carcassone se zámkem a pevnostními zdmi.

Není známo jen svými mýty ze středověku, ale především se říká, že právě do tak dobře opevněného města byla převezena část pokladů z jeruzalémského Šalamounova chrámu. A právě v Šalamounově chrámu byl ukryt stroj na manu. To nejsou jen legendy. Na úschově se shodují hledači pokladů všech kalibrů.

Hrad Gisor na severu Francie byl dokončen v roce 1158. Mnohem zajímavější však je, že pokyn krále k zatýkání templářů dorazil do Gisoru teprve šest neděl potom, co po celé Francii bylo zatýkání templářů v plném proudu. A můžeme spekulovat, proč tomu tak bylo.

Potřeboval se získat čas. K jakému účelu?

V roce 1947 požádal Roger Lhomy o povolení k archeologickým vykopávkám, konkrétně k obnovení zasypané studny na zahradě hradu Gisor. Metr za metrem hloubí studnu. Do cesty se mu staví ohromné kameny. Ke konci 30metrové hloubky už to jde jen centimetr po centimetru. Konečně je před ním otvor. Dívá se dovnitř. Nevidí nic. Dojde mu trpělivost a zakřičí. Zkamení. Echo je neuvěřitelné.

Gisor

Vstupuje do kaple dlouhé asi 30 metrů, široké 9 metrů a vysoké 4,5 metru. Hned u vchodu je socha Ježíše a vedle sochy 12 apoštolů. Na druhé straně prostoru jsou nějaké sarkofágy. Vedle je 30 beden. Parádní schovávačka, pomyslí si Lhomy. Vypráví o svém objevu. Nikdo mu nevěří. Jen jeden požárník, ten však dostane před spuštěním do studny

strach a vzdá sestup. Pak najednou přijde zákaz a celá oblast je prohlášena za vojenské pásmo. Našli vojáci stroj na manu?

Dalším podezřelým je rakouský hrad Lockenhaus v blízkosti ra-kousko-maďarských hranic.

Po zatýkání templářů ve Francii hledali pronásledovaní úkryt v Rakousku. Zvláště pátrali po kultovních místech, která jim měla sloužit pro tajné rituály. Když se jim později místo podařilo nalézt, bylo to velké překvapení. Celkem malá kaple bez jakékoliv výzdoby. Uprostřed bylo „světelné oko“, vlastně polokruhové vybrání na zemi. V určitou noc sem padalo světlo jedné hvězdy a její světlo se zrcadlilo ve vodě, kterou bylo vybrání naplněno. Vedle byl uložen symbolický kámen, vysoký 1,2 metru. V kameni byla vyryta kresba, která připomínala dvojitého hada.

Zatím v hledání stroje na manu je příliš málo důkazů, zda se vůbec pátrání ubírá správným směrem.

MLUVÍ PALMOVÉ KNIHOVNY PRAVDU?

Kdo by nechtěl alespoň jednou pohlédnout na svoji budoucnost a zkontrolovat si minulost? Předhonit čas a podívat se osudu na zoubky? Někteří proto čtou horoskopy, jiní si zajdou ke kartářce nebo astrologovi, jiným stačí kávová sedlina.

Paměť Země

Osud, budoucnost, to jsou fenomény, které fascinovaly lidi od nepaměti. V Indii, v zemi s miliardou obyvatel, v zemi plné záhad a tajemných sil, mají věštírny úplně jiný charakter, než na jaký je Evropan zvyklý. Žádné karty, chiromantie nebo křišťálová koule, ale mnohem spektakulárnější a tajemnější palmové knihovny. Zde se věští z palmových listů. Ti, kteří se vydají do jedné z 12 indických knihoven, už tam mají připraven svůj osud. Tedy svoji minulost i budoucnost. Zakladatelem knihoven je mytologická skupina, zvaná Rishis, a jejím nejvyšším představitelem byl Brighu. Mytologická osoba, která je spojována se stavbou létajících aparátů, zvaných Vima-nas.

V palmových knihovnách se uschovává osud všech lidí, kteří se na něj přijdou zeptat. V jedné knihovně je kolem 100 tisíc předpovědí, z toho je desetina rezervována pro cizince. Kde vzal Brighu svoje znalosti? Podle indické mytologie měl možnost se podívat údajně do knihovny Akaša, ale Evropané říkají do „paměti země“, pokladnice moudrosti.

Knihovna Akaša není žádná kniha s potlačenými stránkami nebo sbírka volně popsaných listů. Podle moderní řeči by se její existence dala interpretovat jako videokazeta. Jako magnetofonový pásek, který neviditelně obepíná naši zeměkouli. Knihovna Akaša nemá žádné časové hranice a má nekonečnou paměť. Potud indická tradice.

Česky řečeno - Brighu měl 5000 let př. naším letopočtem najít něco jako videorekordér, kterým kazetu přehrál a zaznamenal na palmových listech v indických palmových knihovnách. A zřejmě tyto schopnosti přenechal i dalším, protože palmové knihovny jsou v průběhu 800 let kompletně obnoveny.

Naše moderní věda nic podobného nezná. Snad to všechno, jak se někteří badatelé domnívají, existuje v jiné dimenzi. V jiném smyslu je to odraz toho, co propaguje anglický profesor Shaldrake jako morfo-genetické pole.

To není přírodovědecky dokazatelné, ale existují indicie jeho existence. Je to poznatek, že svět je jako hologram, tedy jako projekce, a že náš mozek má také holografickou strukturu jako svět a v jeho spodních vrstvách je uloženo něco jako kronika Akaša. Tak to propaguje pan profesor Příbram.

To je teorie. Lidé s preparovaným technickým vzděláním zvednou obočí. Proto bude lepší technické provedení.

Palmové listy

Pan Erich von Dániken pořádá každým rokem někde v Evropě „One day meeting“. I já jsem seděl v Curychu v Parkhotelu Nova. Vedle mne slečna, která úzkostlivě chránila v rukou dva proužky, podle mne tehdy nějakého zažloutlého papíru. Opatrná byla až hrůza. Byl jsem strašně zvědavý. Slečna byla příliš soustředěná. Na můj zvědavý pohled nereagovala. Než jsem se měl možnost zeptat, moderátor ohlásil další přednášku o palmových knihovnách v Indii. Krátký úsměv slečny vedle. Nad hlavu zvedla jakési dva dřevěné lístky, sál vzdychl, já pochopil. Co hnalo slečnu, tehdy ještě Mannovou, do Indie?

V Německu žije spisovatel Kirsten, který píše knihy o záhadách, převážně záhadách historických. Napsal knihu o životě Ježíše a tvrdil, že Ježíš zemřel v Indii. A dověděl se o palmové knihovně v Indii. Rozjel se tam, aby se zeptal, jak to bude s jeho knihou. Odpověď byla: „Budete mít úspěch“. A pan Kirsten měl skutečně s knihou úspěch. Dal slečně Mannové adresu v Madrásu. Slečna Mannová je žena. A nebylo to tedy nic jiného než zvědavost. Jednak aby zjistila, jak to v takové věštírně funguje, a také se přesvědčila, že je tam skutečně její palmový list.

Měl jsem možnost si jeden z těchto palmových listů podržet. Byl to skoro zázrak. Palmové listy se klientům nedávají. Zde byla udělána výjimka.

Annette Mannová popíše svoji cestu do palmové knihovny, jaká veškerá opatření podnikla, aby nepadl ani stín podezření, že si hodlá nechat vyložit osud. Všechno bylo tajemné až konspirativní. Proč? Chtěla si být jista, že se ve věštírně nedovědí, co má za lubem.

Jak začíná seance? Udáte svoje jméno a datum narození, pak vrhnete devět mušlíček a podle jejich postavení se začne hledat váš palmový list.

Ale děj bude pokračovat. Annette našla člověka, který byl schopen číst ve staré tamilštině a sdělil, co je na listech napsáno. A nejen to, našel se i institut, který stanovil stáří palmových listů, které Annette dostala. Výsledek vám sdělí se všemi podrobnostmi. Ptáte se kolik taková seance stojí? V Madrásu a pro cizince to bylo zadarmo. Všude tomu tak ale není. Jaké jsou praktiky v jiných věštírnách? Krátce řečeno zajímavé.

A teď to domysleme do konce

Už před sedmi tisíci lety se v Madrásu vědělo, že se Annette přijede zeptat na svůj osud. Je-li tomu tak, pak je třeba revidovat naše představy o čase. Protože když se ví, co bylo a co bude, začne splývat včera, dnes a zítra. Tedy

minulost, přítomnost a budoucnost. Pak je zcela pochopitelný pojem „vzpomínky na budoucnost“.

MYSTERY OF WORLD ERICHA VON DANIKENA

O Erichovi von Dánikenovi se říká, že v mládí hrával úspěšně na klavír a trubku. Jeho muzikanství bylo přímo obdivuhodné. Stačilo jej poslat do lesa s neznámým hudebním nástrojem a za půl hodiny se vrátil zpátky a ovládal hru na nástroj.

Záhadná civilizace

V Schaffhausenu, na severu Švýcarska, kam se Erichovi rodiče přestěhovali na začátku války asi žádný les v blízkosti nebyl. Mimo to byla válka, a tak nebyla nouze o klukovská dobrodružství ani ve Švýcarsku. Na začátku 40. let je pro chlapce velkým dobrodružstvím nouzové přistání amerického bombardéru.

Při překladu bible na lyceu zjistí uje, že velmi podobnou interpretací je možno dospět k rozdílným závěrům, téměř rozporuplným. A když se jednoho dne neobjeví na schůzce v hotelu v Bernu a místo toho pošle pohlednici z Káhiry, je rozhodnuto. Svět snad přišel o muzikanta, ale získal spisovatele bestsellerů a člověka, který přivedl miliony lidí od San Franciska po Vladivostok k přemýšlení o záhadách existence naší civilizace.

Mladý Erich zjistí uje, že po celé zemi jsou rozsety záhadné monumenty, které vytvořila lidská ruka. Snažila se i příroda. Ta nás překvapila dech beroucími mohutnými vodopády, postavila na obdiv skalná- té útesy. Jedině ona si však pamatuje stavební umění předešlých kultur.

Člověk zanechal na zemi stopy své činnosti. Nacházejí se chrámy i paláce na souši i pod vodou nebo vysoko v horách. Existují stavby, o které se nepostarala příroda ani člověk. Jsou to svědkové kulturního rozkvětu tajemné civilizace, civilizace neznámého původu.

I přesto že člověk vládne vyspělou technikou, progresivními technologiemi, rafinovanými vědeckými metodami, výzkumnými a pátracími zkušenostmi, nachází stopy činnosti, které neladí s kulturou, stavební technikou a technologickými schopnostmi, ve kterých vznikaly.

Tito svědkové existence kulturní epochy se vymykají všem znalostem a zkušenostem epochy, ve které se stavby prezentovaly.

Exploze mimozemšťanů

Jednou pohár touhy vyřešit záhady historie přetekl a stalo se to ve Švýcarsku. Tehdy explodovala nikoliv skutečná bomba, ale byla to bomba literami. Dílo, které obletělo rázem svět pod názvem „Vzpomínky na budoucnost“, bylo spisem tehdy začínajícího autora Ericha von Dánikena. Ti starší mají překlad českého vydání knihy z roku 1968, ti mladší některou knihu z autorových bestsellerů. Od té doby jsme si zvykli na mimozemšťany, na UFO i na záhadné pyramidy. Nikdo nevěřil, že by nám mohlo v oblasti záhad něco učarovat, něco nás překvapit.

A přece stejným překvapením jako byla kniha, je teď překvapení mnohem hmatatelnější, mnohem grandióznější.

Tajemný svět

V srdci bernské krajiny pod známými horskými velikány Eigerem, Mnicem a Jungfrau, nedaleko švýcarského městečka Interlaken vzniká největší projekt svého druhu prezentace záhad na planetě Zemi. V krajině kolem Bernu s přírodními krásami, kulturní nabídkou a turistickými pamětihodnostmi budou mít návštěvníci po 360 dní v roce příležitost se seznámit se záhadami a jejich řešeními, ke kterým dospěli obyvatelé modré planety a které se nám pozemšťanům doposud podařilo rozluštit. Zamýšlený komplex nebude óda na UFO, nebude to ani New Age Centrum, ani kopie klasických parků a „disneylandů“.

Vzdělání, ověření si znalostí, získání nových zkušeností, to budou hlavní atributy postupně realizovaného projektu. Zvědavý návštěvník v něm najde odpovědi spojené se záhadami na planetě Zemi, ilustrované teorie a varianty různých řešení tajemná. Nic na světě není stálé, a proto i Mystery of World bude stále doplňovat svůj repertoár podle posledních výzkumů, objevů a nálezů a garantovat tím svoji vitalitu.

Erich von Daniken říká: „... že celý svůj život zasvětil hledání stop mimozemských civilizací na Zemi.“ Přitom postupně narážel na velké záhady světa. Velmi dlouho sledoval cíl své práce, svého snažení. Cílem bylo zhodnotit zkušenosti a vědomosti, které při hledání a řešení tajemných stránek zeměkoule získal. Jinými slovy - dokumentovat a prezentovat záhady široké veřejnosti v plastické formě.

Začátek byl před šesti lety

V roce 1995 přednesl svoji představu Mystery of World skupině businessmanů. Tím byl prezentován první nástin vzdělávacího parku, který má pomocí interaktivní elektroniky a technologie sloužit dvěma účelům. Bude to impuls pro bezprostřední rozšíření znalostí, dá křídla fantazii a nenásilnou formou vtáhne návštěvníka do hledání a řešení záhad. A navíc odkryje nové aspekty aktivní rekreace všem vrstvám obyvatelstva.

Náklady na realizaci projektu si vyžádají 80 milionů švýcarských franků. Počítá se s návštěvností asi půl milionu osob ročně. Celý komplex se bude prostírat na ploše sed- mi hektarů. I vstupné je už dnes známo - 26 švýcarských franků. Jeho otevření je naplánováno na podzim roku 2003.

Pyramidy a Nasca

Egyptologie zjistí uje, kdy byla postavena Cheopsova pyramida. Shoduje se na tom, že asi 2500 př.n.l. Jiná verze se přiklání k datu před potopou, která postihla Zemi. Vědecký svět je přesvědčen o tom, že o Cheopsově pyramidě neexistují žádná tajemství. Tomu odporuje cesta robota uvnitř pyramidy, kterého navrhl, sestrojil a vedl v pyramidě německý inženýr Gantenbring. Robot objevil na konci 65 metrů dlouhé šachty dveře s dvojím metalickým kováním. Na plátně uvidí návštěvník cestu robota v tajemné chodbě.

V Mystery of World návštěvník sestoupí po schodišti do útrob pyramidy. Pomocí holografické projekce se seznámí s

královskou kobkou a podívá se i na velkou galerii. Na stěnách se seznámí s teoriemi stavby pyramidy. Při zhlédnutí stavby pyramidy si uvědomí, že nejsou známi architekti ani stavitelé.

Doví se, že ke stavbě pyramidy, která byla postavena během 20 let bylo potřeba 2,5 milionu žulových bloků. To znamená, že denně muselo být opracováno a instalováno 416 několikatonových bloků, a to do výšky přes 100 metrů. Při 12 hodinové pracovní době vychází, že každé 2 minuty byl instalován jeden blok. Grandiózní výkon.

Pomocí komputerové animace bude prezentována překvapivá závislost mezi rozměry zeměkoule a pyramidy a plastické zobrazení vzájemných vztahů pyramidy a Země.

Na louce vedle pyramidy si bude moci každý zkusit pohnout pěti-tonovým žulovým blokem. K dispozici mu bude pomocné nářadí z doby stavby pyramidy.

Nasca je městečko 450 kilometrů od peruánského hlavního města Limy. Země je vyschlá. Z výšky se pozorovateli naskytá neuvěřitelné panoráma náhorní plošiny, panoráma největší obrázkové knihy světa. Na náhorní plošině jsou přímé, kilometry dlouhé linie vedoucí doslova přes hory a doly. Plocha rovná jako lyžařská sjezdovka, jako pláž, dlouhá dva kilometry a široká desítky metrů. Obrovské obrazce jsou jak na ploché zemi, tak i na skalních útesech nebo přímo ve skalách. Stojíte-li před obrazem nebo jedete-li v autě v jejich blízkosti, nepochopíte, co jednotlivé obrazce znamenají.

Velkolepý pohled a identifikace obrazců je možná jen z výšky, je možná jen z letadla. Už 50 let se vědci a odborníci snaží najít vysvětlení existence obrazů. Žádná teorie nebyla neprůstředlná. Každá se nechala vyvrátit.

V Mystery of World se bude moci návštěvník díky digitálnímu zpracování podívat z ptáčích perspektivy na velmi ostré obrázky na planině Nasca. Pomocí předvolených komputerových dat si bude moci návštěvník pomyslně regulovat výšku letadla nad danou oblastí z výšky 1000 metrů až do přistání. Detaily linií na zemi bude možno obdivovat centimetr po centimetru. Byla to několikaměsíční práce, kterou pomohly dokončit i satelitní navigace.

A jen namátkou další

Mayové měli precizní kalendář. Znali oběžnou dráhu Venuše a Slunce. Jejich rok trval 365,2421. A u nás podle gregoriánského kalendáře trvá rok 365,2424 dne. Mayové se u počítání času spletli za 6 tisíc let jen o jeden den. Záhadou je pyramida Chichen-Itza.

Schodiště je sestaveno z kamenů a jeho konstrukce je taková, že každého 21. března v roce na první jarní den ožívá na kamenech hra stínů a světla. Tak jak stoupá Slunce po obloze, posunuje se fascinující podívaná po kamenech schodiště.

Uvnitř pyramidy, v prostoru zahaleném pološerem, budou vysvětlovat „Mayové“ svoje písmo. Animace ukáže planety, které Mayové znali, včetně hypotetické planety mezi Marsem a Jupiterem. Před pyramidou Mayů budou skulptury, jejichž význam se do dnešních dnů nepodařilo vysvětlit.

Podle představ NASA bude v roce 2018 připraven obývací modul pro start na Mars. Zanedlouho potom přistane nákladní modul a v roce 2040 začne osídlování Marsu. Obydlování Marsu, to je výzva pro civilizaci Země. Projekt ukáže „cesty“, které na Mars vedou. Zájemci si prohlédnou snímky povrchu planety Marsu, zhotovené mnoha roboty NASA, včetně animace zrychleného letu na Mars. Návštěvník se dozví, jak bude vypadat první obyvatelný modul. Jak budou zajištěni pionýři, letící k Marsu, kde budou brát kyslík, potravu, pohonné hmoty, a jak budou chráněni před kosmickým zářením. Nebude zapomenuto ani na zajišťování denních televizních přenosů z Marsu. A bude zde i pohled do budoucnosti, jaké budou perspektivy osídlování univerza.

Učit se žasnout

Mystery of World nabídne novou atraktivní formu odpočinku a strávení volného času. Pomocí moderní techniky a technologie budou defilovat před očima návštěvníků fascinujícím způsobem trojdimenzionální záhad. Po celý rok a na vlastní kůži prožije návštěvník záhadné fenomény a tajemno. Díky použití multimediálních prostředků na vlastní oči uvidí záhady, které i ve třetím tisíciletí zaměstnávají mysl pozemšťanů.

Jakmile se uspokojí vědecký hlad po záhadách, bude „chycenému“ záhadologovi nabídnuto ukojení pravého hladu v restauracích, kioscích a suvenýrech. Pro mladé bude v komplexu Fun-Shuttle park se simulacemi a vzrušujícími zážitky. K nim bude patřit průlet hurikánem nebo „osobně“ řízené přistání na Měsíci.

„Lidé se musí naučit žasnout.“ Tak píše o projektu světový tisk. Dáníken plánuje profesionálně vedený celoroční provoz pro publikum z celého světa. Jádrem bude v podstatě jedinečná show zážitků.

Požadavkem Dáníkeny je prezentovat nerozřešené fenomény, sice spekulativně, ale pravdivě. Stálá show v Mystery of World bude doplňována novými záhadnými fenomény. Jedním slovem - je to prestižní projekt, který nabízí jedinečnou příležitost pro všechny, zvláště pro mladé, ukázat jim odkud přišla a kam se ubírá civilizace na planetě Zemi.

K tomu lze jen dodat: „Zábavnou formou komplex vyplňuje touhu po záhadách a odpoví na otázky dětem i dospělým, které jim ve škole zůstaly nezodpovězeny, které se nedočteli v knihách.“

ZÁHADY ROMANOVŮ

Jak se vlastně dostali Romanovci na carský trůn? Zasáhla náhoda. V roce 1584 zemřel car Ivan IV., kterého svět zná po jménem Ivan Hrozný. Na trůn se dostal slabomyslný Fjodor I. Za něho vládli jeho strýc a švagr, konkrétně Nikita Romanov a Boris Godunov - bojaři - tedy v našem pojetí šlechtici.

Romanovci na trůnu

V roce 1591 ve věku deseti let zemřel nevlastní bratr cara a následník trůnu carevič Dimitrij.

Jsou však indicie, že byl zavražděn. Za sedm let Fjodor umírá. Na trůn se dostal Boris Godunov.

Na začátku 17. století se o carský trůn přihlásil sluha polského knížete Wisniowieckého, který o sobě tvrdil, že je Dimitrij. Ano, ten Dimitrij, který měl údajně zahynout v roce 1591. Pro svoji záchranu měl dobrodružnou, uvěřitelnou

story. Na trůn se skutečně dostal a vládl celých deset měsíců. Jednoho rána byl zabit. Jeho tělo bylo nabito do děla a vystřeleno směrem na Polsko. Dodnes se neví, byl-li to podvodník, nebo pravý následník trůnu, tedy pravý Dimitrij. Přihlásí se další tři následníci trůnu, všichni falešní. V roce 1613 je zvolen za cara Michael Fjodorovič Romanov. A tak začíná 305 let vlády Romanovců na ruském carském trůnu. Rasputin

Otevřel oči před téměř 140 lety ve vesnici Prokovskoje u Tobolska za Uralem. Z mládí je o něm známo, že měl velkou náklonnost ke koním. Uměl číst a psát spíše huře než lépe. Při toulkách po klášterech se však naučil nazpaměť celé citáty z bible. Už v mládí dokazoval svoje parapsychologické znalosti.

V roce 1905 přichází do Sankt Petěrburku a Carského Sela, místa pobytu carské rodiny. Uměl dobře a přesvědčivě mluvit. Jeho uhrančivý pohled, rétorika a léčebné metody fascinují především ženy, zvláště ženy carských důstojníků. Jeho obliba u carského dvora stále stoupá. Zachránil totiž následníka trůnu Alexeje - hemofilika před vykrvácením. A mimo to zvláštní pozornosti se mu dostává od samotné carevny.

Jeho vliv na carskou rodinu roste. Je rok 1914 a Rasputin údajně ovlivňuje i to, má-li Rusko vstoupit do války. Píše se prosinec 1916. Kníže Jusupov začne jednat a výsledkem je, že jednoho mrazivého jitra vytáhne policie z Něvy v Sankt Petěrburku silnou a těžkou postavu, kterou identifikuje jako Rasputina.

Byl tajuplný nejen ve svém životě, ale zanechal po sobě tajuplné proroctví. Jednou polekal cara Mikuláše II. následnými slovy: „Jestli se mi něco stane, tak to bude znamenat předzvěst ztráty carské koruny. Potká vás a celou carskou rodinu velké neštěstí. Nepřežijete mě o více než dva roky.“ To lze kvalifikovat jako konkrétní předpověď ukončení vlády Romanovců na carském trůnu.

První světová válka

Třistaleté panování Romanovců se v roce 1913 slaví bouřlivě. Za rok padnou výstřely v Sarajevu. Neuběhne ani měsíc od výstřelů a Evropa je ve varu. Začala I. světová válka. Proti sobě stojí Rusko a Německo. Manželka cara Mikuláše II. je německá princezna. Rusko nemá pod velením samotného cara na frontě valné úspěchy.

První světová válka je v plném proudu. Car odjíždí v březnu 1917 do Mogileva - hlavního stanu ruské armády. Vojáci se začínají bouřit. Ne, ještě nevypukla Velká říjnová revoluce. V březnu roku 1917 car abdikuje. Ne z vlastní vůle. Donutí jej k tomu jeho generálové. Ode- vzdá vládu do rukou svého bratra. Není s ním však domluven. Je to jakási polovičatá abdikace. Car odjíždí do Carského Sela. Rozmyslí si to však. Mění směr cesty a jede do Pskova. Tam hledá podporu u vojenského pluku. Dopadlo to jinak. Pro carskou rodinu nastala doba „vězení“, omezeného pohybu po carském paláci v Carském Selu. To však nedělá dobré „oči“. Car musí zmizet.

Ale kam? Kerenský, ministr spravedlnosti, se snaží uklidit carskou rodinu do bezpečí na západ. To se nepodaří. Můžeme se domnívat o důvodu. Jedno z vysvětlení bylo, že to zřejmě nebyl vhodný postup v průběhu války. Ale před pár lety vyšlo najevo, že Anglie cara nechtěla. Důvod? O tom můžeme jen spekulovat. Byly v tom carovy peníze v anglických bankách?

Když to nejde na západ, tak nezbyvá nic jiného než na východ. Carská rodina je přestěhována do Tobolska. Proč do Tobolska? Jedno z vysvětlení by mohlo být, že do Tobolska vede železniční spojení přes Pokrovskoje. A z Pokrovskoje pocházel přece Rasputin. Zahrál si osud? V Tobolsku je hlídají vojáci Kerenského.

Pak přijde Velká říjnová revoluce. Stráže se mění. A opětné stěhování, tentokrát do Jekatěrinburku. Jekatěrinburk je baštou sibiřských bolševiků. A car v roce 1905 nechal střílet do pokojné demonstrace, organizované právě dělníky a rolníky. Vzpomněl si na to osud? Carská rodina bydlí pod dozorem v domě penzionovaného inženýra Ipaťjeva.

Filmové intermezzo

Ještě před uklizením carské rodiny do Jekatěrinburku se podaří tetě carských dětí, Olze, chytit vlak do Paříže. Na rozloučenou zavěsí Ana-stázii, jedné z dcer cara, medailon s nápisem „Setkáme se v Paříži“.

Olga v Paříži vypíše odměnu za nalezení carské dcery jménem Ana-stázie.

Anastázie je na živu. Nyní se jmenuje Anna a je vychovávána v domě adoptivních rodičů.

Mladým lidem, kteří utekli z Ruska, se podaří najít dívku, která je Anastázii podobná a ochotná hrát Anastázii. Podobnost je nesporná. Mladí lidé však netuší, že se jedná o pravou Anastázii. Přivedou Annu, aby se tetě Olze představila. To bylo vymyšleno v 20th Century Fox. Pohádka s puncem největší záhady 20. století.

A teď se přesuneme do skutečnosti. Historie ukázala, že skutečnost byla mnohem záhadnější, než ji vymysleli v 20th Century Fox.

Hodina H

V noci ze 17. na 18. července 1918 byla rodina cara probuzena. Jakov Jurovskij, šéf místní tajné služby, jim oznámil, že z důvodu nejisté situace ve městě budou přemístěni do sklepa. Tam měli být fotografováni, aby se dokázalo, že carská rodina je na živu. Bez otázek a slz se rodina spolu s lékařem a služebnictvem přemístí do sklepa domu.

Dveře se otevřely. Místo fotografování čekala carskou rodinu smrt. Celé drama podle Jurovského netrvalo více než 20 minut. Je zajímavé, že zdůvodnění pro smrt dodal šéf armády Lev Trockij. „Exekuce carské rodiny nebyla jen nutná, aby se rozšířil strach, nýbrž také jako důkaz, že není cesty zpět, že existuje vítězství nebo prohra.“

V roce 1991 se podařilo vyzvednout ostatky a podrobit je zkouškám molekulárních genetiků. S 99,9 % jistotou bylo zjištěno, že se jedná o pozůstatky carské rodiny, tedy rodiny cara Mikuláše II. Lékaři, soudci a historici potvrdili jejich závěry. V souladu se závěry vládní komise byly v roce 1998 tělesné pozůstatky uloženy v katedrále sv. Petra a Pavla v Sankt Petěrburku. Rusko si tak mělo připomenout den smutku a usmíření. Tak tomu však nebylo. Už v červnu chtěl neznámý pachatel vyhodit katedrálu pomocí 1,5 kilogramu TNT trhaviny do povětří. Na místě činu v Jekatěrinburku explodovaly dvě bomby a shořelo několik křížů na místě pohřbení carské rodiny, instalovaných zde od roku 1991. Pachatelé jsou neznámí. Všichni však vědí, že za tím stojí monarchistické hnutí, šlechta a emigranti, kteří plánované uložení ostatků vášnivě odmítají. Důvodem odmítnutí jsou pochybnosti o autenticitě pozůstatků.

DNA analýza

Nic nepřesvědčí pochybnosti generované z instinktu. Ani analýza DNA, provedená Ministerstvem obrany USA, ani analýza renomovaných anglických patologů, ani závěry ruské akademie věd. Dokonce ani genetické zkoušky carských ostatků, ani porovnání s geny prince Philipa z Anglie, ani porovnání kostí Mikuláše II. s kostmi jeho bratra Gregorije.

Otázka, zda pozůstatky z Jekatěrinburku jsou pravé, rozdělila Rusko na dva tábory. Podle dotazů 50% Rusů věří na jejich pravost a 30% je považuje za falzifikát.

Ti nevěřící jsou přesvědčeni o tom, že tajné služby pozůstatky zaměnily. Antisemité jsou přesvědčeni, že carská rodina byla odstraněna ze světa rituální vraždou. Ortodoxní církve v zahraničí trvá na verzi ruského emigranta Sokolova, že mrtvoly byly spáleny a polity kyselinou. Ruská pravoslavná církev v zahraničí zastává názor, že carovy pozůstatky jsou pohřbeny v Bruselu.

Po přistání letadla z Jekatěrinburku dne 16. července 1998 byly rakve za doprovodu gardových důstojníků dopraveny do katedrály. V noci stála u sarkofágu čestná stráž. Po mši byly rakve z kavkazské jedle uloženy do kaple katedrály. Ceremonii zakončilo 19 výstřelů.

Pohřbu se zúčastnili zástupci rodiny Romanovců z celého světa. Z ruských celebrit hudebník Mstislav Rostropovič a režisér Nikita Michailkov.

Vzhledem k tomu, že pravoslavná církev zpochybňuje pravost ostatků, byla v petropavlovské pevnosti sloužena panychida za bezejmenné zemřelé. Mše se nezúčastnil patriarcha Alexej II., nejvýše postavený ortodoxní církve. Duchovní doporučili uložit ostatky bez označení jménem.

Zahraniční ortodoxní církve prohlásila carskou rodinu za svatou už v roce 1991. Ruská ortodoxní církev o tom v roce 1998 přemýšlela.

Chronický spor o ostatky zanechává zřejmě stopy dokonce i u vlády. Proto nebyly údajně pochovány všechny ostatky, které byly nalezeny v Jekatěrinburku.

Několik jich mělo zůstat v laboratoři, jak tvrdí jedna skupina, druhá je přesvědčena, že byl odebrán materiál pro zkoušky a je bezpečně uložen pro další eventuelní ověřování. Na scéně je otázka ověřování

Sklání se vláda a vědci před ruským instinktem, který je vyšší než rozum? Mohlo být s ostatky manipulováno. Jednou z pochyb by mohla být ta skutečnost, že hrob s pozůstatky carské rodiny byl otevřen sverdlovskými geology už v roce 1979. Pak byl znovu uzavřen a k jeho dalšímu otevření došlo v roce 1991. Jak jej našli? Jakov Jurovskij před smrtí v roce 1938 zanechal plán, kde je hrob.

Bylo s ostatky manipulováno? Byly do hrobu vráceny všechny ostatky? Byla nalezena všechna těla příslušníků carské rodiny? Proč takové otázky?

V roce 1979 žila ještě Anna Andersonová. Jak je možné, že ještě před otevřením věděla, že pravé ostatky v hrobě nejsou?

Bylo by to změnilo situaci? Ve hře bylo uznání práv rodiny Romanovců. V té době se ještě nejednalo o nárok na domy v Moskvě a Leningradě, ale mohlo se jednat o údajných 400 milionů dolarů, uložených pravděpodobně v londýnských, pařížských a amerických bankách.

Mohl někdo strašlivou noc v červenci 1917 v Jekatěrinburku přežít? A co když přežil?

O tom vypráví záhadný příběh.

Mohl někdo přežít?

Už po I. světové válce se začalo proslýchat, že někdo mohl masakr přežít. Všude vládl válečný chaos a byla to vůbec vhodná doba i pro šarlatány.

Z jednoho kanálu v Berlíně v roce 1920 byla pravděpodobně před sebevraždou zachráněna žena. Nikdo ji nepostrádá, nikdo ji nezná, nikomu neodpovídá na otázky. Další 2 roky stráví v psychiatrické léčebně. Pak si jeden pacient všimne, že je podobná jedné z dcer Mikuláše II. Neví se, o kterou dceru se jedná. Pak z ověřování tvaru uší vyjde, že by se mohlo jednat o Anastázii. Z léčebny vyjde žena se jménem Anna Andersonová. Začne vzpomínat. Brzy o sobě tvrdí, že to byla právě ona, která přežila. Přes Balkán se dostala do Berlína.

Představitelé rodu Romanovců se v identitě Anastázie nerozcházejí. Annu Andersonovou Romanovci žijící v zahraničí, především na popud velkokněžny Olgy, nejmladší sestry cara, neuznali. A to i přes to, že v podobě byla velká shoda. Mluvila Anna pravdu? Olga byla téměř na pokraji pochyb, nejedná-li se skutečně o dceru Mikuláše II., dceru Anastázii.

Ve sklepech v Jekatěrinburku zahynulo celkem 11 osob. Jakov Jurovskij je nejprve nechal vhodit do blízkého lomu. Pak se pro ně vrátil. Hledal bezpečnější ukrytí. Polil údajně tělo Anastázie a Alexeje kyselinou a spálil. S výsledkem nebyl spokojen. Tak nechal tato dvě těla pohřbit na neznámém místě, na půl cesty mezi lomen a lesem, ve kterém uložil ostatní členy carské rodiny a doprovodného personálu.

Podle zápisu exekuce byl car okamžitě mrtev. Nejdéle trvala exekuce dam. Měly v korzetech všité drahokamy, a proto se od nich kulky odrážely. Anna Andersonová vysvětluje svoje zachránění tím, že vlastně nezemřela a jeden voják z popravčí čtyř jí pomohl utéci. Pozoruhodné je, že Andersonová věděla v roce 1920 to, co znala komise, která pozůstatky prověřovala teprve v roce 1991, tedy po 70 letech.

V hrobě skutečně nebyl nalezen plný počet osob - tedy jedenáct, které přišly o život v červenci 1917. Chyběly ostatky právě Anastázie a Alexeje. Osudy obou zůstávají dodnes nevysvětleny.

A nebylo to jinak?

Spor o identitu Anny Andersonové trval celých deset let. Byly pádné argumenty pro pravost Andersonové jako dcery cara Mikuláše II. Vždy se však našly protiargumenty. Jedním z nich je, že neuměla rusky. To je možno vysvětlit psychickým šokem. Na druhé straně si vzpomínala na detaily z života carského dvora, které mohl znát jen ten, kdo tam žil a kdo byl v blízkosti cara. Kdo tedy byla Anna Andersonová?

Byla nástrojem tajné služby, ruských emigrantů, podvodnicí století nebo skutečná Anastázie? Anna Andersonová zemřela na zápal plic v roce 1984.

Patriarcha moskevský Alexej II., hlava ortodoxní církve, odmítl dát požehnání. Jeho názor obletěl svět ve všech TV stanicích. Není si ostatky jistý. To by mohlo znít jako výmluva. Stále chybí skelety Alexeje a Anastázie. Patriarcha zůstal tvrdý. Má skutečně církev pochybnosti? Nebo je důvodem, že účastí by se vlastně rozloučili s 300letou ruskou monarchií? A problém tak tlačí před sebou? Ještě před časem byl údajně starosta Moskvy přesvědčen o pravosti ostatků. A jsou tací, kteří tvrdí, že by byl rád viděl, aby ostatky carské rodiny byly uloženy v Moskvě. Když padlo rozhodnutí pro Petrohrad, tak začal mít pochybnosti.

Do identifikace ostatků byl zatažen i britský královský dvůr. Ca-revna Alexandra Fjodorovna byla vnučkou anglické královny Viktorie. K identifikaci přispíval celý živý rod Romanovců.

Mělo se zjistit, že žena vytažená v Berlíně v únoru 1920 je Polka Franciska Schanowska. To potvrdila i medicínská šetření. Jak znala všechny detaily z ruského carského dvora? To je dodnes záhadou. To je záhada bez konce.

Ceremonie něco stála. Otázka, kdo ji zaplatí. Rod Romanovců? To by mohlo souhlasit, ale až potom, když bude definitivně rozhodnuto, že ostatky jsou pravé. A to by mohl být důvod, proč došlo před za-plombováním rakví k eventuálnímu odběru vzorků.

Vzpomněl jsem si na dvě věci. Nedávno jsem byl ve Francii. V prospektu se o převozu Napoleonových pozůstatků dočtete veškeré podrobnosti. Nebylo zřejmě vůbec důležité, kdo se ukládání zúčastnil. A pak nedaleko je Orleans. Dodnes není jasno, byla-li Jana z Arku upálena. Tedy byla-li to Jana z Arku nebo zcela jiná dívka kolem 20 let. Inu záhady produkuje život sám.

A Romanovci v tajemství pokračují dál. V polovině srpna roku 2000 byla carská rodina prohlášena za svatou. Nebylo to za zásluhy týkající se vlády, ale za mučednickou smrt. Pak je otázka, proč nebylo za svaté prohlášeno také služebnictvo carské rodiny, které zemřelo ve stejnou noc stejnou smrtí?

HLEDÁNÍ JINÉ DIMENZE

Viděl jsem fotografie z družice snímané za krásného počasí. Zaujaly mě samozřejmě zvláště Čechy. Území Čech je skutečná kruhová kotlina. Před miliardou let sem měl dopadnout meteorit a někde ve středu kráteru vybuchla navíc sopka. Do atmosféry se dostaly tisíce a tisíce tun země a kamenů. Tak vznikl údajně Blaník, bájná hora Čech.

Veřejová hora

Zeměpisně jsem to zvládl, ale jak je to s pověstmi. Scházím z pohodlné lesní cesty a sestupuji k „Veřejové hoře“. Taje údajným vstupem do podzemí. Jak se na to přišlo? Napsal to Alois Jirásek. A kdy se otevírá podzemí? Musí to být na Velký pátek, a aby to nebylo tak jednoduché, musí to být v době, když se čtou ve Vatikánu pašije. A ty se čtou po 12. hodině, nejdéle do 15. hodin. A moje hodinky ukazují 14.00 hodin. Ovšem vstupuje více. Další jsou po okraji hory Blaníku. Jeden je přímo pod rozhlednou. Tam měl být před sto lety nalezen kámen s tajnou šifrou. Podle dnešních technických znalostí jakási magnetická karta, která právě otevírala cestu do podzemí. To jsou pověry.

Co se ví však jistě. První myšlenku o místech vstupu do jiné dimenze vyslovil Mikuláš z Vlášence. Už před 600 sty lety prohlásoval, že se mu zjevil posel a sdělil mu, že na Čechy přijdou zlé časy, a až bude nejhůř, přijde pomoc právě z Blaníku. Zřejmě zde docházelo k nadpřirozeným úkazům a Blaník se stával jednak tajemnou horou a jednak poutním místem. Bohužel, poutním místem pohanským. Shromáždování dokonce odsuzoval sám mistr Jan Hus, a to celkem vehementně. Zvláště pak při očekávání zázraků a víře, že v hoře jsou pochováni apoštolově. A protože zakázaného chleba největší krajíc, návštěvy rostly. Došlo to tak daleko, že návštěva Blaníku byla zakázána pod nejvyšším trestem - exkomunikace, vyobcování z církve.

Blaničtí rytíři

A jak to bylo s rytíři? Českému králi Karlu IV. prorokoval slepý mládenec, že nastanou pro Čechy hrozné časy, které zpusťší vlast, a Praha bude spálena ohněm. U Blaníku bude velká bitva. Z hory vyjedou blaničtí rytíři a nepřitele zaženou.

Prorokovala i Sibylla. Bude taková válka, že rybník v nedaleké vesničce bude plný krve, a opět pomohou blaničtí rytíři. A pak o blanických rytířích začaly kolovat neuvěřitelné pověsti.

Jednou pásl pasák ovce a jedna se mu ztratila. Na vrcholu hory našel otvor a domníval se, že tam mohla spadnout ztracená ovce. Vrátil se až za rok. To věděli všichni okolo, jen ne náš pasáček. Po návratu vyprávěl o koních a ozbrojených rytířích. A jak se dostal zpět? Usnul a ve snu našel cestu domů.

V roce 1912 navštívil Blaník také Mikoláš Aleš a předsevzal si namalovat blanické rytíře. Jeho předčasný odchod z tohoto světa nás ochudil o mistrova představu.

Pověsti jdou dokonce tak daleko, že blaničtí rytíři někdy z Blaníku vyjíždějí a u studánek napájí koně. Dokonce i otisky po podkovicích se našly.

Rozhledna byla postavena v roce 1895 stavitelem Limaxem a měla výšku dvacet metrů. Výstup na dnešní dobu byl nezvyklý, a sice po žebřících. O její odstranění se v roce 1936 postaral vítr. Za čtyři roky tu stála další, už 30metrová rozhledna.

V okolí Blaníku byly pozorovány světelné úkazy a lidé se zde setkávali s bludičkami, které sváděly poutníky z cesty. Byly i děvečky, které sloužily rytířům, a všichni, kteří se v blanické hoře ztratili, prodělali časový posun, aniž by přitom zestárlí. Před 130 lety se zde ztratil mladík na celých 18 let. Vzpomínal na září, která se utvořila při výstupu z Blaníku. Služebná z Louňovic se měla u Blaníku napít ze studánky a sotva se dotkla rty vody, uviděla pluky rytířů. Nechala nůši nůši a utekla pryč. Druhý den se vrátila a místo jehličí našla v nůši peníze.

Zelenkavá záře

Mnoho svědků sděluje, že hora je uvnitř osvětlena zelenkavou září. Ale to je stejné osvětlení, jako u legendárních podzemních říší. Zelenkavá barva je přece spojována s mystickými silami. Nazelenalým světlem je ozářena také Agarta, nejznámější podzemní říše. Tam se měly ukrýt poslední zbytky lidí z planety Země, když na ni přišla katastrofa.

Na cestě je také malé odpočívadlo, malá stolička na třech nohách a před dávnými časy k této stoličce vedly zřejmě schody. Bylo to odpočívadlo pro ty, kteří se účastnili pohanských rituálů.

I když jsem dodržel „předepsané“ podmínky, nepodařilo se mně vstoupit do jiné dimenze, ani jsem se nesetkal s rytíři. Shromáždil jsem však však zkušenosti. Využiji jich příští rok.

Rozhledna na Maníku

Veřejová hora

KONKURENCE JÁCHYMOVU?

Proplétám se vesničkami na jih od Plzně. Zatačky jsou ostré. Cesta středně udržovaná. Jen občas pohlédnu na krajinu. A přece při jednom pohledu žasnu. Je neděle po poledni, na pokraji lesa kaple jako z reklamy a kolem plno lidí.

Co je to za kaplí?

Vytahuji z paměti zasypané informace. Nic, ani slovo. Popojdu ke kapli a tam se mně dostává vysvětlení. Kaple je zasvěcená svatému Vojtěchu. Jsem nedaleko města jiného svatého, jsem za vesničkou Vrčen nedaleko městečka Nepomuku.

Pak už si vzpomenu. Pocházel z rodu Slavníkovců, jeho otec byl velmož Slavník a matka se jmenovala Střezislava. Slavníkovci vlastnili v tomto kraji rozsáhlá území sahající až do Štáhlav, necelé dvě desítky kilometrů před Plzní. Jeho „rodný list“ byl vystaven 50 let před tím, než skončilo 10. století. V roce 972 studuje v německém Magdeburku. Živá a vznětlivá povaha Vojtěchova byla lehce uchváćena panujícím reformním směrem. Po deseti letech církevního studia začne prosazovat přísné církevní požadavky. Nemá v sobě nic praktického, a tak končí v klášteře v Itálii. Češi si však na papeži vymohou jeho návrat do vlasti. Vojtěch musel poslechnout a spolu s 12 benediktinskými mnichy se vrací do Čech a zakládá benediktinský klášter v Břevnově.

Kaple sv. Vojtěcha

Vojtěch měl dobré a svědomité pracovníky. Sám se nezměnil. Jeho církevní požadavky jsou neadekvátní myšlení lidu. Zakázal vařit pivo. Nápoj, který už vařili na našem území Keltové. Ale co víme jistě, první zmínky o jeho vaření spadají právě do doby založení Břevnovského kláštera. Zakázal vařit pivo, protože Češi v pivu nacházeli přílišnou chuť a zapomínali na slovo boží. Odchází z Čech do Prus, kde měl bojovat s pohanstvím. Říká se, že tam hlásal podobné myšlenky jako v Čechách, a to jej stálo život. Tři roky před koncem 10. století byl v Prusku zabit.

Na jedné cestě z Itálie přiváděl na pravou víru obyvatelstvo dnešního jihu Plzeňska. Procházel lesem Štědrý. Právě co by kamenem dohodil od kaple, u které stojím, páčil uhlíř uhlí a postěžoval si mu na nedostatek vody. Vojtěchovi se zželelo uhlíře i celého kraje, kde panovalo velké sucho. Rozhlédl se po okolí a ukázal uhlíři, kde má kopat. Pramen byl mimořádně vydatný. Měl Vojtěch mimořádné schopnosti? Byl proutkař? Je to daleko tajemnější. Voda je nasycena přírodními minerály a radioaktivním plynem radonem. Zřejmě jsou pod zemí uranové horniny, se kterými voda přichází do styku odtud pramení její léčivá moc.

Léčivá voda

Pověst o léčivé moci vody se ihned roznesla po kraji. Z vrchu Štědrý ji začali svádět samospádem pomocí borových kmenů, vyvrtaných už před 300 lety, do kroupky, která stála před kaplí svatého Vojtěcha. Na tehdejší dobu byl dřevěný vodovod v horském terénu malým technickým zázrakem. Když bylo dost vody, nebylo už těžké vybudovat lázně - svatovojtěšské lázně. Zajímavé je, že tam vlastně byly dvě studánky. Jedna s černou vodou a jedna s „průhlednou“ vodou. I když jsou historické doklady, že studánka s černou vodou existovala, dnes ji nenajdete. Pátral jsem bezvysledně. Ale i studánku s průhlednou vodou opředenou legendami není tak jednoduché objevit. Obsah radonu je úctyhodný a pro trvalé užívání je voda nevhodná.

Osmiboká kaple má uvnitř niky. Na oltáři stojí socha svatého Vojtěcha. Ke kapli vede lesní cesta vroubená jen stromy. Před kaplí je místo pro další zájemce. Prostor pro poutě a procesí jako stvořené. U kaple v minulosti bydleli poustevníci. Jejich přístřeškem byl prostor vytesaný do skály. Ten útulek dodnes existuje. Hajný, bydlicí pod kaplí, mně ten útulek ukázal. Překvapením je, že je dodnes vlastně součástí obytného domu. Podle mne by to byl parádní sklep.

Léčivá voda v době svatovojtěšských lázní byla srovnávána s léčivou vodou z Teplic. Voda je radioaktivní, to potvrdili v roce 1913 v Berlíně. Dokonce napsali, že je velmi radioaktivní. A začali se o ní zajímat v Teplicích i v Jáchymově. Tušili konkurenci? Možná že ano, protože svatovojtěšské lázně zanikly.

Kašna na vodu

Bývalá kazatelna

SASQUATSCH

Lidské vědění vzrůstá každým dnem. Létáme do kosmu, porobili jsme hlubiny oceánů, rozbili jsme atom. Je zajímavé, že záhad neubývá. Jako by s jednou vyřešenou záhadou přibyla další. Nevíme, jak to bylo se stavbou Stone-henge nebo kde je poklad templářů, ale víme, co společného mají Biffot, Sasquatsch a yetti. Vlastně všechno. Je to jen jiný název pro českého sněžného člověka.

Domorodci pod střechou světa v Himálaji tvrdí už sto let, že yetti existuje.

Už před více než sto lety

Do evropské historie se tato zvláštní bytost dostala v širší publicitě v roce 1887. Tehdy při slézání jedné pětitisícovky narazil anglický horolezec, podplukovník Waddel, na sněžného člověka. Později napsal, že to byla bytost obrovského vzrůstu s ochlupením po celém těle, a co jej překvapilo, bytost byla bosá.

Zpráva vzbudila pozornost evropských čtenářů, ale na přelomu století už to, co plnilo první stránky a oznamovalo se palcovými titulky, bylo velkými evropskými deníky zapomenuto.

Pak přišel rok 1906 a v Himálaji se pohybuje známý botanik Henry Elwes. Ten, jak sám napsal, viděl nejen stopy, ale i samotného sněžného muže a jak zdůraznil - z bezprostřední blízkosti. „... byla to dvou-nohá bytost, vysokého vzrůstu, kterou jsem pozoroval několik vteřin, než mě zmizela z očí za skalním převisem.“ Takto se vyjádřil později při rozhovoru s novináři. Dokonce měl údajně pořídít skicu sněžného člověka, ale tu viděli jen jeho přátelé. V prvních desetiletích 20. století dosahuje horolezecká mánie svého vrcholu a přispěla k tomu, že se o yettim objevily další podrobnosti. Od té doby se vlastně datuje pojmenování sněžný muž.

Kůže yettiho?

Byl to právě jeden klášter v Tibetu, ze kterého se rozšířila zpráva, že v klášteře se mají nalézat vlasy a chlupy, dokonce i kůže yettiho. Co bylo podivné, v době obliby himalájského horolezectví se žádnému Evropanovi nepodařilo yettiho spatřit. Jediným důkazem byly výpovědi domorodců.

Ve 20. letech dvacátého století se začalo s pokusy o zdolání nejvyšší hory světa Mount Everestu. Plukovník Howard-Bury vypověděl, že viděl vysokou a člověku podobnou postavu, jak přecházela sněžné pole. A jeho šerpský nosič s třesoucím se hlasem vyprávěl, že to není člověk, ale yetti, který zabíjí nejen ovce, ale i jejich pasáky. Vyprávění Howarda-Bury našlo širokou odezvu v Indii v kalkatských novinách „Statement“. Odtud se dostala zpráva do celého světa a yetti už se ze stránek světových novin neztratil.

K existenci yettiho se vyjádřil i Sir Edmund Hillary, první pokoři-tel nejvyšší hory světa. Sám se o yettiho nezajímal, ale nemohl se jako horolezec, který se připravoval na zdolání Mount Everestu, ve věci neangažovat.

Při svých návštěvách v Nepálu a Tibetu ukazoval místním obyvatelům vlasy a chlupy, které měly pocházet údajně z yettiho. Když jim předměty ukazoval, všichni říkali yetti. Později se ukázalo, že nemysleli žádnou člověku podobnou bytost, ale v Himálaji se hojně vyskytujícího modrého medvěda. A skutečně při konfrontacích převážná většina nálezů chlupů a vlasů v dalších vyjádřeních při podrobnějších otázkách dospěla k tomu, že se vlastně jednalo o modrého medvěda.

Za druhé světové války se do Himaláje nekonaly žádné expedice. Ihned po válce jsou v Himálaji dva Norové. Co tam dělají. Inu je po válce, hledá se uranová ruda. Aage Thorberg a Jan Frostis vystupují yettiho. Dostanou se do takové blízkosti, že se ho snaží chytit lasem. Ten má však tak velkou sílu, že se ožene po lanu, vysmekne se a ještě stačí zranit Frostise. Jeho přítel se mu vrhne na pomoc a sněžný muž uteče do bezpečí. Senzační fotografie

První údajné fotografie yettiho se podařily horolezci Siru Shiptonu Erichovi. Vzbudily sice senzaci, ale později byly prohlášeny za podvrh, byly to neostře fotografie modrého medvěda.

Částečný průlom v objasňování této otázky se podařil v poslední době jednomu americkému rančerovi. Spolu se svým přítelem se vydal do blízkého lesa nedaleko Bluff Creak. Zde se mu podařilo natočit deset metrů filmu, na kterém byl zachycen utíkající yetti. Film byl předán k expertize a prohlášen za pravý.

Z celého filmu se stala komerční senzace a byl promítán po celých Spojených státech amerických a mohli jsme jej vidět i v naší televizi. V Bluff Creak mu dokonce postavili a odhalili pomník. Sněžný muž se k odhalení sice nedostavil, ale při odhalování bylo sděleno, že to není důvod se domnívat, že by yetti neexistoval.

Teprve nedávno se zjistilo, že film je falzifikát. Nejdříve si diváci všimli, že údajný sněžný muž má stejné pohyby jako jeden z amerických herců. A začalo porovnávání filmu s yettim a snímkem s tajně natočenými pohyby herce, pak nastala konfrontace obou filmů. O falzifikaci nemohlo být pochyb. Autor filmu se přiznal k podvodu.

Nedávno byl na návštěvě v Praze i známý horolezec Messner. Mnoho let se spekulovalo, že i on během svých expedic v Himálaji viděl yettiho. Pro mnohé to bylo zklamání. I Messner si myslí, že „bytost“, která je vidět čas od času v Himálaji, je himalájský medvěd.

I kdyby bylo jen malé procento pravdy na vyprávění a zprávách, pak by byl yetti roztroušen na poměrně velké ploše od Skalistých hor ve Spojených státech po Himálaj. A teď to dotáhneme do konce. Pak by se mohlo jednat už o etnickou skupinu. A možná, že by se toto etnikum mělo začít zajímat o svoje práva a mělo by mít zastoupení v mezinárodních organizacích.

Ted' vážně. Zatím nikdo přesvědčivě nevyšvětlil, jestli je sněžný muž výtvar našeho myšlení, vizualizace našich snů, nebo hlavně komerční a novinářská záležitost nastartovaná na letní sezónu. V Himálaji se leze především v létě.

PAMĚŤ VPILULCE

Člověk bez paměti by nebyl člověkem. Nebýt kouzelnice paměti, pak při čtení jakéhokoliv textu bychom na konci nevěděli, co bylo na začátku. Informace smyslových orgánů by byla neúčelná, kdyby nám paměť nezprostředkovala

spojení mezi fakty a událostmi.

Jak velkou mátné paměť?

Objem lidské paměti je údajně 10 miliard znaků. Snad je jich více, ale přesné číslo není důležité, protože člověk využívá svého mozku jen asi z jedné desetiny. Dnes už nás objemy paměti komputerů předhoni. Stejně je úctyhodné, že se takové množství informací nechá umístit do objemu kolem půldruhého decimetru kubického, tedy do objemu, který je potřebný pro objem půldruhého litru vody, váhy kolem 1,5 kilogramu. Pro svoji funkci potřebuje náš mozek jen 2,5 wattu výkonu, tedy asi jednu desetinu toho, co potřebují dnes prodávané moderní žárovky na svícení v domácnostech. Mozek informace nejen uschovává, ale dovede je také třídít a hlavně porovnávat a myslet, a to komputer nedovede.

Zkoušky ukázaly, že člověk v normálních podmínkách je schopen si zapamatovat napoprvé osm písmen ne podle abecedy jdoucích po sobě. V případě znaků se počet snižuje na sedm a u čísel je to ještě horší. Tam to statisticky vychází na čtyři až pět čísel. Specialisté by se spokojili se čtyřmi čísly, pěti písmeny a šesti znaky. Barvy si člověk zapamatuje po sobě jdoucí asi tři, čárek a teček až devět a geometrických figur od tří do osmi.

Zajímavý článek týkající se paměti byl uveřejněn v „New York Times“. Představme si, že si máte zapamatovat číslo 584. Co může být jednodušší. Podle návodu „Timesů“ si jej podle následujícího návodu budete pamatovat jednou provždy, ať chcete nebo nechcete. Stačí si zapamatovat číslo 8, které je uprostřed, a pak číslo 17. Proč právě sedmáct, inu protože je to právě $8 + 5 + 4$, a to je právě 17 a 17 bez 8 je právě 9.

A teď už stačí rozdělit 9 téměř na dvě stejné poloviny a máte požadované číslo. Po přečtení tohoto návodu jsem si vzpomněl na jednoho dobrého Čecha, který se jmenoval Josef Švejk. Ten dával návod, jak si zapamatovat číslo lokomotivy na nádraží. Zní to jako legrace, ale dovedu si představit, že mnemotechnické pomůcky pomáhají. Třeba jak si zapamatovat koho komu představovat. A přece je to jednoduché. Stačí si zapamatovat jen písmeno M. Představujeme mladšího staršímu a muže ženě.

Transport paměti

Jednoho dne obletěla svět zpráva, že se podařilo transponovat paměť z jednoho živého těla do druhého. Mělo se to podařit americkému vědci Connellovi při pokusu s červy. Umístil totiž červy do vany, nad kterou byla umístěna elektrická lampa. Vždy když se lampa rozsvítila, dostali červi ránu elektrickým proudem a stočili se do klubička. Pak už jen rozsvěcovali lampu a červi, aniž dostali ránu elektrickým proudem, se stáčeli do klubička. Ale to není nic nového. To už známe z experimentů nositele Nobelovy ceny I. P. Pavlova.

Connell však pokračoval. Rozemlel tyto červy, kteří prošli seminářem, a nakrmil jimi červy, kteří seminář neabsolvovali. A co se stalo. Tito červi, ač neabsolvovali seminář, se ihned po rozsvícení lampy stáčeli do klubička, ačkoliv nedostali předtím žádnou ránu elektrickým proudem. A pokusy pokračovaly.

Došlo na krysy. Odborníci v laboratořích se předháněli v experimentech. Vzali dvě krabice, osvětlenou a neosvětlenou. Krysy podle své přirozenosti chodily do neosvětlené a při vstupu do osvětlené krabice dostávaly ránu elektrickým proudem. A teď se vzaly seminářem prošlé krysy a výtažkem z jejich mozku se pomocí injekční stříkačky nainfikovaly krysy, které seminář neabsolvovaly. A jak to dopadlo?

Paměťové „naindikované“ krysy se chovaly stejně jako jejich předchůdkyně, přitom je to nikdo neučil.

Pokusy byly údajně tak přesvědčivé, že se začala hledat látka, ve které je paměť uschována.

Netrvalo dlouho a bulvární deníky už měly ve svých titulcích, že látka paměti byla konečně objevena. Mělo se jednat o bílkovinu. Jako by toho nebylo dost, našly se firmy, které začaly tuto supertajnou a účinnou látku vyrábět i synteticky.

Reklamní agentury přidaly

Reklamu ovládl biologický program. Nejprve bude paměť podávána v podobě injekcí, pak už budou stačit jen pilulky. Svět zaplavila slova nadšení, smělých plánů a fantastických proctví. Všichni se domnívali, že se podařilo dostat paměť do praktického života.

O čem se psalo? Celé generace lidstva se snažily všemi možnými prostředky docílit vyšších vědomostí. Teď tato chvíle přišla. Byla vyrobena molekula vědomostí. A prognózy se šířily. Předpokládalo se, že nastane konec škol. Na místo toho se objeví ústavy vědomostí. Školní vyučování skončilo. Jedno píchnutí injekcí a hotovo.

A prognostika pokračovala. Jestli lze všechnu informaci uschovat do molekuly paměti, pak tedy i matematiku, biologii a anglický jazyk. Tisk pak mluvil o tom, že lidstvo má vyhráno. Není třeba číst. S He-mingwayem nebo Agathou Christie se seznámíte prostřednictvím žvý-kací gummy. Přednášky na vysoké škole odpadají. Studenti vysokých škol se na semestrální zkoušky budou připravovat polykáním patřičných pilulek.

Praxe s pilulkami nabyla kolosálních rozměrů. Běžně se předpokládalo, že bude vidět studenta, jak polyká pilulky z tuby s nadpisem „Literatura 20. století“. Školačka přijde domů a matka ji plísni, že si paní učitelka stěžovala, že při vyučování nejí, a kdy to chce všechno dohnat. Do knihkupectví si zajdete pro půl kilogramu Simenona nebo Conana Doylea. Stane-li se někdy, že uvidíte člověka, který čte „Bídni-ky“ klasickým způsobem, pak jej politujete, protože ten jistě nebude mít v pořádku žaludek.

A teď od karikaturistického pohledu na paměť do reality. Jak to bylo s těmi červy a krysami. Vůbec přece nebyly popsány podrobnosti pokusů. Nejdříve se objevilo, že byla jen statistika, pak se přiznalo, že vina je na okurkové sezóně a bulvární deníky neměly čím přitáhnout čtenáře. Pak byla vina slečna, která zprávy přijímala a už sama myslela na dovolenou. Slečna se bránila, a tak na vině byl špatně fungující telefon. A nakonec to bylo dílo několika koutáků, kteří vymysleli, jak z bohatých vylákat peníze na výzkum, na jehož konci bude vynález, který změní svět.

Vybavení laboratoře pro výzkum paměti

Ale žerty stranou

U Borgiů žil jistý Molebeki, který si pamatoval, kde je uložen každý z 80 tisíců spisů v knihovně. V Polsku byl pokladník jednoho klubu, který si pamatoval, jak dopadly zápasy jeho klubu, kolik se vybralo peněz a kdo střílel branky. V Itálii žil člověk, který dokázal okamžitě odpovědět na otázku, který bude den mezi pondělím a nedělí třeba 18. května 2892. A každý z nás má v paměti lidi, kteří si pamatují jízdni řady nebo výsledek vynásobených velkých čísel. Kde jsou hranice lidské paměti?

Připomeneme si, že pilulka paměti není zcela vymyšlená věc. Napřed to byly rostliny z východních zemí, které pomáhaly překonávat těžkou práci, horolezcům únavu z nedostatku vzduchu nebo operované vracet po operaci do normálního života. Nejznámější z nich byl žen šen. Později se sice přišlo na to, že za vším stojí cukr, který aktivuje mozkovou činnost a tím i krátkodobě paměť.

A toho se chytil farmaceutický průmysl a vyvíjel postupně látky, které chemickými impulzy aktivovaly mozek. My jsme však společnost s vyspělou technikou a nebyli bychom to ani my, kdybychom zvýšení aktivity mozku nepřevodili na mechanickou činnost. Byly zde první pokusy s elektromagnetickými vlnami. Vlastně to byly slabé elektrické impulzy v podobě elektromagnetického pole. Pokusy šly dále. Začalo se experimentovat s ultrazvukem. Dodnes není známo, jak to funguje. Jaký je základ principu, kterým ultrazvuk krátkodobě zvyšuje paměť?

Ale jako existují jiné prostředky na zvýšení paměti, existují i prostředky, které paměť snižují. Tak se začali vědci zabývat prostředky s negativními účinky na paměť. Jen prosté kouření snižuje po několika dnech paměť o 4-7 %. A jaký je nejlevnější prostředek, který zvyšuje paměť? Nejlépe je pracovat od 8 do 12 hodin dopoledne a odpoledne mezi 17 až 19 hodinou. Efektivnost paměti se údajně mění v průběhu dne. Důležité je pamatovat si, co má smysl, a netrénovat se na nesmyslech.

Paměť je záhada tisíciletí. Jednoznačnou odpověď na tuto otázku věda nemá. To také neudivuje. Pokus v hledání mechanismu paměti je spojen s mnoha vědeckými disciplínami. Jedna ze základních otázek je otázka místa, kde je uschována paměť. Je zajímavé, že na tom, zeje to mozek, se všichni neshodli.

Došlo k hypotéze, že přenos paměti se uskutečňuje prostřednictvím molekuly deoxyribonukleové kyseliny. Velmi intenzivně se pracuje na pokusech o vlivu psychotropních preparátů.

Jsme společnost závislá na technice a v současnosti se naše zraky upírají k biokybernetice, která by mohla vysvětlit paměť. Objasnit, jak to funguje. Jak je možné, že k dispozici je žádaná informace a nemusí se hledat po zaprášených mozkových poličkách.

Při biokybernetickém přístupu připomíná práce mozku postup jakým pracují computery. Zkoušky dokazují, zeje možno pomocí com-puteru modelovat procesy probíhající v mozku.

Když mluvíme o paměti, vždy myslíme především na uschování informace v mozku a hlavě. Vědci se snaží přijít na mechanismus paměti u všech věkových skupin s cílem zvětšit jejich kapacitu. V paměti je pokrok společnosti.

Máme písmo, akustický záznam, videozázpis, stále však budeme spoléhat na svoji paměť. Bez toho to nejde. Nedovedu si představit, že by člověk spoléhal na zázračnou pilulku.

Kde by byl bez paměti detektiv, lékař při operaci a myslíte, že řidič by se mohl na každé křižovatce radit s pilulkou „Pravidla silničního provozu...?“

KRVAVÉ DIAMANTY

Drahé kameny fascinovaly lidi od nepaměti. Diamant je nejznámější ze všech drahých kamenů. Jeho záře a třpytivé světlo hrály svoji roli v dějinách lidstva a nic nenasvědčuje, že v budoucnosti tomu bude jinak. Drahokam sám o sobě, jak ukazuje skutečnost, je vlastně jen polovina hodnoty. Na jeho tajemnosti přidávají krvavé dějiny, tajné střídání majitelů, strach, naděje a víra v sílu kamene.

Co je to diamant?

Ve faktech a číslech je to čistý krystalický uhlík. Ovšem podstatně se odlišuje od uhlíku, který známe jako grafitovou Černou hmotu v tužkách.

Diamanty vznikají za neobyčejného tlaku a teplot, proto mají neobyčejné vlastnosti. Jsou nejtvrďší ze všech materiálů na Zemi. Jak se tedy opracovávají? Diamantovým prachem. Nalezený surový diamant vlastně nevzbuzuje žádnou pozornost. Broušený diamant, to je třpyt, jiskry a brilance.

Jean Baptisté Tavernier procestoval v druhé polovině 16. století Dálný východ a zvláště Indii. Celých 40 let byl na cestách. Na nich se potkal s vládci a mocnými, kteří jej ani tak moc nezajímali. O to více se zajímal o jejich sbírky drahých kamenů. Jeho bohatstvím však nebyly kameny, ale fakta a legendy, které zanechal potomkům. Nakreslil mnoho kamenů, které spatřil, a přispěl k tomu, že to, co dnes o kamenech víme, víme právě od něho. Popsal Velký Mogul, Modrý Hope a málem se mu podařilo uvidět i Koh-i-noor. Věděl jedno. Žádný drahý kámen není skutečně cenný, nemá-li dlouhou a dobrodružnou historii.

Koh-i-noor

Historie se odvolává na to, že nejsou známy všechny podrobnosti. Přiklání se však k tomu, že je to jeden z nejstarších diamantů, ne-li vůbec nejstarší. Byl nalezen před pěti tisíci lety a je zmiňován v indickém eposu Mahábháratě, psaném sanskrtem. Co se ví jistě, je, že byl ukraden roku 1304 radžovi z Malvy ze Sultanátu Ala-ad-Din a uschován v Delhi. Ve vlastnictví rodu Radži byl po mnoho staletí.

Padl v roce 1526 do rukou Babura, zakladatele dynastie Mogul. Babur toho roku vytáhl z Afganistánu do Indie, aby se stal vládcem Hindustánu. „Je tak cenný,“ poznamenal si Babur do deníku, „že jeho polovinou je možné živit jeden den celý svět.“ Celé tři generace byl ve vlastnictví dynastie Mogul. V té době nebyl ještě pojmenován.

Pak se objevil šach Nadir. Slyšel o kamenu a umínil si jej vlastnit. To se mu podařilo. A právě v této době dostal kámen i název. Při pohledu na něho zvolal šach Nadir „Koh-i-noor“. Český překlad z perštiny zní „Hora světla“.

V dalších letech měnil Koh-i-noor majitele a ne vždy se to obešlo bez krvavé lázně. Snad v té době se zrodila věštba. Ten, kdo vlastní Koh-i-noor, se stane vládcem Indie. Věštba však byla doplněna, že kámen přinese neštěstí mužům, nikoli však ženám.

V roce 1849 se dostal do rukou britského koloniálního úředníka v Indii. Brzy nato vlastnila drahokam anglická královská rodina. Ta není spokojena s jeho vybroušením. Proto se rozhodne pro jeho vylepšení. Jeho původní váha byla 186 karátů. Karát je v podstatě váha dvou desetín gramu, čili 50 karátů je deset gramů. Pro ilustraci. Pro získání jednoho karátu drahokamu je v dole v jižní Africe nutno vytěžit kolem pěti tun zeminy. Po vybroušení zbylo necelých 109 karátů. A kde se diamant brousil? Kde jinde než v Amsterdamu. Ani s novým broušením nevyjádřila královská rodina spokojenost, ale už se to tak nechalo.

Nejdříve byl drahokam na koruně královny Mary, ženy Georga V, babičky dnešní anglické královny Alžběty II. Korunu můžeme obdivovat v Londýně v Toweru. Koh-i-noor je nejznámějším drahým kamenem a důkazem toho, co říkal Tavernier. Bouřlivá historie je lepší než dokonalost.

Modrý Hope

Patří k diamantům, liší se historií a bohatými legendami. Podle jedné verze byl odcizen brahmanskému knězi. Jean Baptiste Tavernier získal 112karátový diamant v jihovýchodní Indii a zřejmě o kletbě, která diamant provází, věděl. Aby se jí vyhnul, tak jej tak rychle, jak jen to bylo možné, prodal francouzskému králi Ludvíku XIV. Ten mu dal jméno „Modrý diamant koruny“ a nechal jej přebrousit do kapkovitého tvaru. Po úpravě měl diamant už jen necelých 68 karátů. Sám král jej měl na krku jen jednou. Druhý den dostal neštovice. Jeho nástupce Ludvík XV. jej přejmenoval na „Francouzský diamant“, ale nikdy jej nenosil. Zato jej nosila žena Ludvíka XVI. Marie Antoinet-ta.

Když francouzská revoluce dosáhla v roce 1782 svého vrcholu, byl diamant z královské klenotnice ukraden. Ztratil se na celých 38 let. V roce 1839 se objevil v Londýně diamant, který byl na základě ocelově modré barvy identifikován jako Modrý diamant. Ovšem byl přebroušen a měl už jen 45 karátů.

Za 90 tisíc dolarů jej koupil Henry Thomas Hope, britský bankéř, po kterém je diamant pojmenován. Zemřel v roce 1839, ve stejném roce, kdy diamant koupil, ale přirozenou smrtí.

V roce 1890 přešel diamant na dědice lorda Francise Hope. Lordova žena, americká herečka, mu utekla š jiným a lord musel diamant prodat, aby se vyhnul bankrotu. To se mu však stejně nepodařilo. Jeho nevěrná žena, která diamant nosila zemřela zcela zchudlá v americkém Bostonu. Diamant změnil v krátkém čase mnoho majitelů.

Diamant získal řecký obchodník s drahokamy. Zanedlouho, co jej koupil, zahynul při automobilové nehodě. O život přišel nejen on, ale i jeho žena a dítě. Diamant byl prodán tureckému sultánovi Abdul-Hamidovi II. Ten jej vlastnil sotva několik měsíců a byl svržen při vojenském puči. V roce 1911 diamant za 154 tisíc dolarů koupila Eva-lyn Walsch McLean, dcera zlatokopa v Coloradu v USA. Atraktivní Evalyn se vdala za majitele novin Washington Post, stala se bohatou a mohla si dovolit ta nejextravagantnější přání. Dědala si dokonce z kletby drahokamů legraci. Jenom do té doby, než její syn zahynul při automobilové nehodě, dcera se předávkovala tabletami a její muž skončil na nervové klinice.

To ji nezastavilo. Nosila drahokamy dále, a to dokonce i při méně slavnostních příležitostech. Zemřela v roce 1947 ve věku 61 let a okolí se shodovalo, že to už neměla v hlavě úplně v pořádku.

V roce 1958 koupil drahokam klenotník Harry Winston z pozůstalosti, a protože snad už toho neštěstí bylo dost, věnoval jej Smithso-nianově instituci ve Washingtonu, kde jej mohou návštěvníci obdivovat společně s dalšími drahými kameny.

A druhá verze

Modrý Hope, dnes téměř 45karátový diamant, patří k drahým kamenům, které majitelům, lépe nositelům, přinesly jen neštěstí. Prvním vlastníkem byl bankéř Hope. Do Evropy jej přivezl ve sbírce drahých kamenů světoběžník a klenotník Tavernier. Podle legendy, hraničící s pravdou, jej „odstranil“, nebo lépe nechal odstranit z obrazu boha Višnu. Už tehdy měl bůh Višnu říci, že kdo ukradne nejoblíbenější diamant z jeho obrazu, bude proklet. Proto se Tavernier snažil drahokamu rychle zbavit.

Koncem roku 1669 jej prodal nic netušícímu francouzskému králi Ludvíku XIV. Ten jej nechal přebrousit do srdcového tvaru. Diamant měl po přebroušení 68 karátů a začala se naplňovat kletba. Milovaný vnuk Ludvíka XIV. duc de Bourgogne náhle zemřel. Taverniera měli roztrhat na Sibiři vlci. Nebyla to však pravda. Ve skutečnosti zemřel přirozenou smrtí nedaleko Moskvy.

Když diamant získal Ludvík XVI., nosila jej jeho žena Antoinetta. Marie Antoinetta a její muž Ludvík XVI. skončili pod gilotinou.

V roce 1792, tedy krátce po francouzské revoluci, byla státní pokladna vyloupena. Majitelem klenoty se měl stát jistý Guillot, který jej měl prodat v Amsterdamu klenotníkovi Vaalovi a ten jej nechal přebrousit. Syn klenotníka klenot prodal v Londýně za směšnou cenu. Při zpáteční cestě do Holandska se lehko vazník utopil v moři. Smrt syna stála otce život. Srdce tu ztrátu nevydrželo. Kadet Guillot zemřel v boji. Diamant zmizel.

Ne však na dlouho. Už v roce 1800 se sice neobjevil kámen, ale jeho stopa. Francisco Goya dostal zakázku portrétovat španělskou královskou rodinu. A královna Marie Luisa měla na krku zavěšený „modrý diamant“. Proč byl dán do aukce, nikdo neví. Za čtvrt roku jej koupí bankéř Hope a přejmenuje diamant na Hope. Kletba funguje dále.

Vnuk bankéře přišel o celé své jmění. Hope měl klenot prodat anglickému králi Jiřímu IV., který jej, asi znal kletbu, prodal ruskému knížeti Děmidovovi. Ten se v Paříži ve Folies-Bergères zamiloval do tanečnice a diamant jí věnoval. Za nevěru ji později zastřelil a na něho samotného byl spáchán atentát. Na přelomu století se dostal diamant do majetku pařížského obchodníka Celota, který se zbláznil z nabytého majetku a spáchal sebevraždu.

Pak klenot získal ve dražbě v roce 1908 za 400 tisíc dolarů z pozůstalosti turecký sultán Abdul Hamid II. a věnoval své ženě. Sultánovu ženu zabili mladí turečtí revolucionáři. Říká se však, že v tom měl prsty její manžel. Ale to mimo protokol. Za pár měsíců sultána smetla revoluce a byl vyhnán ze země. Kámen měl být prodán nejmenovanému Španělovi, který utonul v moři. Říká se, že byl krátký čas ve vlastnictví i rodiny, která zahynula na Titaniku.

Po ztroskotání Titaniku se Modrý diamant objevuje v Paříži, tentokrát v majetku klenotníka Pierre Cartiera, který jej prodal dceři uhelného krále Thomase F. Welshe. Ta se stala ženou nakladatele novin McLeana. A kletba pokračovala. V roce 1918 vběhl jejich osmiletý syn pod auto. Dcera se předáv-kovala prášky a taky zemřela. MecLean propadl alkoholu. Modrý diamant zdědila v roce 1947 vnučka, paní Reynolds, která zemřela za mysteriózních okolností. Kámen koupil klenotník Hany Winston a prodal jej známému řeckému rejdaři Aristotelovi Onassisovi, který jej věnoval své ženě Tině.

Po rozvodu se diamant vrátil zpět Harrymu Winstonovi, který se při prodeji zavázal, že v rozmezí pěti let jej vezme zpět. V roce 1958 se diamant dostal do Smithsonianova institutu do dlouhodobého pronájmu. Skončila kletba? Zatím je klid. Madame Dubarry

Diamanty jsou v těsném spojení obvykle s mocnými rody. Proto nepřekvapí, že jsou to právě diamanty, které spustily dějinné události v Evropě. Byla to náhrdelníková aféra, která změnila život francouzského krále Ludvíka XVI. a jeho lehkovážné ženy Marie Antoinetty.

Rafinovaná intrika začala velmi neškodně za vlády Ludvíka XV. Co však nemohl nikdo předpokládat, byla gradace událostí, které může vymyslet jen série na sebe navazujících náhod.

Královští klenotníci Charles Auguste Boehmer a Paul Bassenge se rozhodli zhotovit diamantový náhrdelník, který ještě svět neviděl. Ta idea nepřišla z nebe. Král Ludvík XV. měl milenku a zpravodajská služba pánů Boehmera a Bassenge dospěla k závěru, že král je pro svoji metresu schopen čehokoliv, a když by to nebylo z jeho vlastního rozumu, tak mu někdo napoví. Tak byla vlastně celá akce pojištěna. Buď král, a tím si byli pánové téměř jisti, nebo jeho metresa, madame Dubarry, se postará, aby diamantový náhrdelník se změnil pro pány klenotníky v kupu peněz.

Kdo nebyl do akce zcela zasvěcen, byl čas. Pánové s vidinou velkého zisku se dali do práce. Zapomněli na čas. Pracovali dokonce několik let. A aby mohli celý projekt „ufinancovat“, tak se nejen řádně zadlužili, ale vzali si i hypotéku. V roce 1774 se náhrdelník blíží svému dokončení. Ten rok ovšem zapracoval nic netušící čas. V ten rok zemřel Ludvík XV. Nebyl král, nebyla madame Dubarry, ale byl náhrdelník s 647 pečlivě k sobě pasujícími drahými kameny. A byly ještě dluhy, hypotéka a nešťastní pánové klenotníci a nebyl však žádný kupec. Ve Francii však vždy platilo: „Král je mrtev, ať žije král.“

Extravagantní královna

Pánové vložili naději do mladého 24letého Ludvíka XVI. a jeho 23leté královny Marie Antoinetty. Z počátku to šlo všechno dobře. Král byl opravdu náhrdelníkem nadšen a byl připraven jej královně koupit. Pánové si nevybrali špatnou situaci. Nabídl náhrdelník králi v době, kdy mu královna dala dítě. O celé akci však nevěděl nejen čas, ale i náhoda. Královna si potrpěla na extravagance, o kterých mluvila celá Evropa. Marie Antoinetta občas projevila notnou dávku nevyzpytatelnosti. I když na marnotratnost mohla dávat hodiny, o náhrdelník neprojevila zájem a měla se dokonce vyjádřit, aby pan král místo na náhrdelník věnoval peníze na válečnou loď. Nebylo to nic divného. Královně se připisují velmi nevyzpytatelné výroky. Když si lidé ztěžovali, že nemají na chleba, tak jim královna vzkázala, „aby jedli koláče“. O tomto jejím výroku však historie pochybuje. Nepochybuje se však o následujícím výroku. Boehmer a Bassenge se rok snažili přemluvit Marii Antoinettu. Jednou dokonce před ní Boehmer padl na kolena a zvolal:

„Madame, budu zruinován, jestliže mně vrátíte náhrdelník, a půjdu se utopit!“ Na to Marie Antoinetta odpověděla: „Považuji to za dobrý nápad.“ Boehmer se vzdal dalších pokusů. Utopit se nešel a náhrdelník zůstal neprodán.

Začalo se schylovat k velké intrice. Klenotníci dostali v roce 1785 slibný dopis od jisté Jeanne de Saint-Rémy de Valois de La Motte, která náhle zazářila v pařížské společnosti, předcházela ji pověst důvěrnice královny. Madame de la Motte sdělila oběma pánům, že jistý bohatý pán je zainteresován na získání náhrdelníku a přihlásí se jim v krátkém čase.

Madame de la Motte

Ve skutečnosti byla mladá dobře stavěná madame de La Motte dokonale v obraze a především připravena zinscenovat rafinovaný podvod historických dimenzí. Nyní „sirotek“, předtím dcera zchudlého barona, který zemřel v pařížském chudobinci. Z počátku se živila žebráním v pařížských ulicích. Uměla žebrat a to v ní vychovalo přímo ocelovou vůli k přežití. Byla osobou bez zásad, která se při sledování vytyčeného cíle nezastavila před ničím. Byla vychována denními krádežemi, intrikami, bojem o přežití a ovládala to všechno vzorově. Měla za sebou pařížskou školu neřesti.

Ten vysoce postavený pán, česky vyhlédnutá oběť, nebyl nikdo menší než Luis Edouard de Rohan, kardinál, který upadl u Marie Antoinetty v nemilost a zoufale se snažil získat zpět její přízeň. Krásná Jeanne zřejmě se souhlasem svého muže kardinála svedla, a to údajně mnohokrát, přitom kardinála přesvědčila, že je důvěrná přítelkyně královny a může u Marie Antoinetty přispět k jeho rehabilitaci. Cherchez la femme - za vším hledej ženu, říkají Francouzi. Pan kardinál musel toto přísloví znát. Doma však není nikdo prorokem. Jeanne předvedla s neuvěřitelnou chladnokrevností svoje mistrovské dílo, za které by se nemuseli stydět gauneři největších kalibrů. S pomocí svého muže vyhledala v pařížském podsvětí prostitutku, která se podobala královně a angažovala ji pro zamýšlenou scénu. Přesvědčila ji, že má zastoupit královnu v nezvyklé situaci. Jeanne zavezla prostitutku do Versailles, oblékla ji do královských honosných šatů, dala jí závoj přes obličej a postavila ji do stínu v parku a řekla, že k ní přijde muž vysokého postavení.

Tím pánem nebyl nikdo jiný než náš kardinál, který byl samým štěstím bez sebe. Jeanne mu sdělila, že Marie Antoinetta jej přijme na tajném místě a za šera. Celé setkání trvalo jen pár okamžiků. Falešná Marie Antoinetta předala kardinálovi růži a řekla tajemná slova: „Vy víte, co to znamená.“ Kardinál se vrhl k jejím nohám, ale „královna-prostitutka“ rychle zmizela v temnotě.

Jeanne se krátce nato kardinála zeptala, zda by nemohla fungovat jako prostředník při koupi diamantového náhrdelníku pro královnu. Pan kardinál opojený setkáním, horlivě souhlasil. Jedno se mu však musí přiznat. Byl to i obchodník. Nejenže nasmlouval snížení ceny náhrdelníku, ale vyjednal si jeho vydání před zaplacením první splátky. Pak ovšem udělal fatální chybu. Předal náhrdelník paní de La Motte a doufal, že ta jej doručí Marii Antoinettě. Tentokrát do celého případu nebyly zasvěceny „intričky“.

A události dostaly spád

Jeanne a její muž náhrdelník rozebrali, aby se mohli „přesněji“ podělit o kořist. Muž Jeanne byl praktik, snad i chytřejší, a ihned po rozdělení lupu se ztratil do Londýna. Lehkovážnější a světu se chtějící ukázat Jeanne zůstala v Paříži. Koupila si dům, šaty, drahý nábytek a kočár, který by jí mohla závidět i královna. Události gradovaly. Pan kardinál očekával, že Marie Antoinetta mu projeví na veřejnosti gesto, jako poděkování. To se nestalo a navíc o splátky se začali zajímat pánové klenotníci. Nic se nehýbalo. Pánové klenotníci se vypravili za královnu. Švindl vyplaval na povrch. O skandálu mluvila Francie a král se rozhodl, že viníci musí být potrestáni a rozhodl se pro veřejný soudní proces. Král se dopustil taktické chyby. Jeanne byla intri-kánka světového formátu a vlastně nemohla nic ztratit. Využila příležitosti veřejného soudního vystoupení pro pomlouvačnou kampaň proti královně a vyobrazila se ve světle jako oběť lakomé královny. Lid Francie se přikláněl na stranu Jeanne proti rozhozovačce královně. Na chování pana kardinála nebylo shledáno nic trestného.

Jeanne však byla uznána vinnou, odsouzena k mrskání, na rameni jí bylo vypáleno písmeno V (voleuse - zlodějka) a celý další život měla strávit v nápravném zařízení. Ovšem Jeanne nebyla žádná tuctová zlodějka, ale intrikánka světového formátu. Za rok našla v nápravném zařízení „obdivovatele“, který Jeanne de La Motte pomohl k útěku. Ovšem udělala chybu, utekla do Londýna za svým manželem. Manžel je bohatý a Jeanne je vlastně chudá, protože všechno už rozházela. Manžel o ní nechce ani slyšet. Jeanne de la Motte to řeší přímočaře. Po čtyřech letech pobytu v Londýně skočí z třípatrové budovy. Říkalo se, že to bylo s cizí pomocí, ale to není pravda.

A ty historické souvislosti. Za pár let po této události jde francouzský lid v Paříži na barikády. Začala francouzská revoluce. Lid by byl šel stejně na barikády, ale časově se to shoduje s aférou Jeanne de la Motte a s jejím velkým podvodem, s náhrdelníkovou aférou a s nenáviděnou a marnotratnou královnou. Historicky bylo spojováno, že vlastně Jeanne de la Motte pomohla uspišit francouzskou revoluci. O tom lze pochybovat. O čem však nelze pochybovat, že Ludvík XVI. i Marie Antoinetta skončili pod gilotinou.

A jak to pokračovalo dále. Z celého náhrdelníku se našlo jenom 22 kamenů, které se dostaly do vlastnictví knížete ze Sutherlandu, a je možné, že jsou z osudového náhrdelníku. Ostatní diamanty se zřejmě ztratily. Dnes by náhrdelník stál asi 8 milionů dolarů. Samozřejmě na aukci by kupující jistě „přihlédlí“ k jeho historické turbulenci.

Neví někdo ze čtenářů něco bližšího o místě, kde se náhrdelník nalézá?

PARAPSYCHOLOGIE ZVÍŘAT

Delfin je schopen vidět nejen v prostoru, stejně jako vidíme my, ale také v čase. To je situace z oblasti fantastiky. Je to možné, aby delfin viděl do budoucnosti? Lze si to vůbec představit?

Jedeme-li po silnici, vidíme část silnice před sebou. Vidíme dále do prostoru, ve kterém ještě nejsme, a do kterého se teprve dostaneme. To se nám zdá docela přirozené a přijatelné. Delfin vidí část času ležícího před ním, ležícího v budoucnosti.

Praxe a zkušenost

Praxe a zkušenost ukazují, že jsou zvířata, která skutečně vidí do budoucnosti. Zvláště tehdy, jestliže v budoucnosti se má stát neštěstí, smrt nebo katastrofa.

Na základě zkušenosti z II. světové války bylo zjištěno, že zvířata cítí blížící se nálet a letecké bombardování mnohem dříve, než letadla zjistily radary.

Kočky začaly před vzdušným nebezpečím jevit všechny příznaky neklidu. Ježily se jim chlupy, hrbily hřbet a syčely. A to na tu stranu, odkud se blížilo nebezpečí nesoucí smrt. Bylo toho mnohem více. Některé z nich dávaly příklad lidem, aniž čekávaly na zvuk sirén, běžely do krytu. Slyšely vrtule? Slyšely frekvence, které my neslyšíme?

Viděti kůží. Takové titulky plnily před desítkami let noviny. Konkrétně to bylo vidět pomocí prstů. Pak se zjistil podvod.

Mlži nemají oči. Smysl pro světlo je u nich vyvinut tak silně, že děje kolem sebe vnímají pomocí světla. Jako my cítíme pohyb prstů po naší kůži, u mlžů vyvolává stejné dráždění pohyb světla. Stačí tedy, aby kůže byla extrémně citlivá na světlo a lze vidět kůží.

Existuje třetí oko. U chřestýše to není oko, ale důlek.

Hadu byly zalepeny obě oči. Do terária mu byla dána myš. S neomylnou přesností se vrhl na kořist. Nechápal se, jak je to možné. Myslelo se, že má třetí oko. Nebylo to oko, ale dvě jamky, jakýsi teploměr. Člověk má takové teploměry asi tři na centimetr čtvereční. Chřestýš 150 tisíc.

My jsme schopni pocítit na dálku sálající kamna. Dáme-li chřestýši do akvária teplou žárovku, tak se na ni vrhne. Had vidí tepelnými paprsky. Dokonce rozeznává velikost a tvar. Je schopen rozlišit desetiny stupně Celsia. Jemu se nikdo neschová. Infračervené oči se nedají oklamat.

Amerikou otrásala série záhadných vražd

Zločinec ukrýval své oběti v pytlicích a házel je do jezera. Nakonec policie měla podezření, tušila i do kterého jezera. To jí však nebylo nic platné, stejně těla zabitých nenašla. A když není mrtvola, není vrah.

Pak se přihlásil indián a nabídl své služby. Podmínka, nebude stopován. A skutečně mrtvá těla našel. Policie to nemohla pochopit. Na kouzla nevěřila. Indián se ohrazoval, že je to v zaklínání. Pak na to přišli. Ne indián, ale kajmanka, velká želva, to byl ten pes jezer. Ta zjistila mrtvolu svým vynikajícím čichem ve vodě. My lidé spoléháme na oko, ještě tak na sluch, ale ne na čich. Kdyby měl takový čich člověk, tak by poznal, zda tento předmět měl před rokem v ruce někdo z jeho známých.

To ví i sépie, když ji pronásleduje muréna, orientující se hlavně čichem. Sépie vystřelí tekutinu, aby „oslepila“ čich murény.

V polovině roku 1944 se na atlantském pobřeží Severní Ameriky rozezvučely sirény. Všechno nasvědčovalo útoku německých ponorek. V moři byly proti útoku naslouchací boje, citlivé na hluk motorů německých ponorek.

Žádné německé ponorky se však neobjevily. Ale akustický signál byl tak silný, že explodovaly dokonce akustické miny. Byla to sabo- táž? Vlastně ano. Sabotéry nebyli lidé, ale ryby. Ty vydávaly takové zvuky jako motory ponorek nebo lodní šrouby. Moře není svět ticha a ryby nejsou němé!

Na chilském pobřeží hejna ptáků zatemnila oblohu. Psi vybíhali z domu o 30 minut později. Za deset minut po psech bylo město zničeno zemětřesením. To je vyprávění starší více než 150 let. Co je na tom pravdy. Mohou zvířata předpovídat zemětřesení. Jednoznačně lze říci, že zvířata mají pro zemětřesení cit. Jednou se myslelo, že zvířata, která mají čtyři nohy mohou cítit chvění země před zemětřesením. Bylo pak zjištěno, že koně řehtali a chvěli se na celém těle. Ale i bažanti oznamovali každý otřes o deset vteřin dříve. Kdo zůstal lhostejným, byly slepice, ovce ale i puny.

Zdá se, že zvířata reagují na chvění zemské kůry. Ale poslední názor je takový, že zemětřesení se neohlašuje jen slabým chvěním, nýbrž také bouřemi geomagnetického pole. Zvyšuje se tlak vzduchu a zřejmě to všechno dovedou některá zvířata zkombinovat.

S magnetem na ryby

Když uvidíte rybáře, který by šel na ryby s magnetem, budete si myslet, zeje apríla, ale jeto skutečnost. Pan profesor Lissman si vyšel v Africe na ryby. Chytil je na magnet. A pan profesor dal magnet nad hladinu a rypoun připlul, při pohybování magnetem nad hladinou rypoun šel za magnetem.

Bohužel na štiky to nefunguje. Rypoun špatně vidí. Sluch nemá valný, a tak si pomáhá. Elektrizuje své okolí a podle toku, jak se odklání od neporušeného průběhu, poznává, co se kolem něho děje. Pro nás nepochopitelný smyslový svět. S radarem nebo sonarem to nemá nic společného. Je to něco jiného, než jak vidí netopýr nebo delfín. Elektrické siločáry jsou pro rypouna jako pro nás světlo. Přitom nepracuje s 500 nebo 700 volty jako úhoř nebo 50 volty jako rejnok, ale stačí mu 5 voltů přerušovaného stejnosměrného napětí.

Kdo by se odvážil cestovat po Evropě bez mapy? Jsou taková a svůj cíl najdou přesně. Čápi najdou nejen Čechy, ale i komín ve Štáhlavě, přesně komín u rybníka. Každý rok stejně. Jsou to neuvěřitelné výkony. Kukačka naklade vajíčka do hnízd jiných ptáků. Cizími matkami vychovaná mláďata odlétají za vlastní matkou bez průvodce. Tisíce kilometrů. Najdou se až na Nové Guineji. Rodiče neznají, ale od rodičů obdrželi letenku ve vajíčku.

Bouřňák už dva tisíce let před Kolumbem ví, že Země je kulatá. Kdyby to nebyla skutečnost, mohla by to být dobrá ornitologická latina. Vylétají mezi Austrálií a Tasmánií a letí 10 tisíc kilometrů do Japonského moře. Jak spí? Ve velkých výškách v letu nebo na moři v hejnech. Pak přes Beringovu úžinu mezi Sibií a Aljaškou, přes USA na Havajské ostrovy, přes Fidži a 26. nebo 27. září jsou opět v Tasmánii.

RUKOPIS VERSUS ČERNÍ BARONI

Co mají společného Johanka z Arku, Potěmkinovy vesnice a Rukopis zelenohorský?

Johanka z Arku se postavila do čela francouzských vojsk a pomohla vyhnat z Francie Angličany. Ve zmanipulovaném procesu byla v roce 1431 v Rouan upálena. Pak byla prohlášena za svatou.

Originál nebo falzifikát

Kníže Potěmkin, první ministr a milenec carevny Kateřiny II., si vzal do hlavy, že vyžene Turky z Evropy. Proto potřeboval spojení rakouského císaře Josefa II. Při cestě na Krym uviděl monarcha díla desítek malířů a zmanipulovanou krajinu.

Rukopis zelenohorský ovlivnil kulturu národa. Na jeho pravost přísahaly četné osobnosti české kultury. Vážné pochybnosti vznesli moderní vědci. Bylo manipulováno na Zelené Hoře s rukopisy?

Před 200 lety patřila Zelená Hora hraběti Jeronýmovi Colloradio-Mansfeldovi. Ve funkci vrchního písaře „působil“ Josef Kovář. V roce 1817 našel pergamenový papír. Donesl jej nepomuckému děkanovi Boubelovi. Děkan jej Jeronýmovi Colloradio Mansfeldovi nechtěl ukázat, protože majitel panství byl vůči všemu českému.

Netrvá ani rok a děkan veze rukopis do Prahy. „Olůvkem“ a úmyslně změněným písmem poslal nejvyššímu purkrabímu dopis, ke kterému přiložil nalezený rukopis. Rukopis tvořily dva pergameny, vlastně jeden dvojlíst. Byl značně poškozený.

Pak už začal spor o pravost rukopisu, trvající 200 let. Podle jedněch je dokument pravý. Podle odpůrců je to falzifikát. Jedno je však jisté. Jeho objevením se podařilo formovat český národ v moderní občanskou společnost.

Na Zelené Hoře

Stoupám k tajemnému zámku. Získat přístup není zcela jednoduché. Podařilo se. U levotočivé zatačky, na první pohled žádné zvláštní místo, průvodce vypravuje hrůzostrašné historky. Zde se odehrály četné vraždy, přepadení, oběšení. Dnes je to přehledná zatačka.

V minulosti byly kolem dokola stromy. Výjimečnost a tajemnost místa potvrdilo údajně i „měření“ virgulí.

Vstupuji do kostela. Bylo by na něm hodně práce. Čas udělal svoje. Povšimnu si docela malé dlaždice s ornamentem. „To je »klíč« pro vstup do krypty. Tady se musí začít s otvíráním, aby se ostatní velké dlaždice nepoškodily,“ dovídám se od průvodce.

Svatý Vojtech

Vedle oltáře kouká ze země kámen, mohl by to být snad i menhir. Nikdo neví, jak velká část je pod zemí. Ovšem to není obyčejný kámen. Na tomto kameni stál v roce 995 sv. Vojtěch, a když viděl kraj zubožený suchem, požehnal mu. Snesl se déšť a pomoklo, odtud kořeny názvu města Nepomuk a snad i Zelené Hory, protože se vše zazelenalo.

Za oltářem jsou náhrobní desky. Za nimi mají být ukryta srdce příslušníků rodu Collorato-Mansfeldů a nejen srdce, ale i poklady. Ty byly příčinou častých návštěv hledačů pokladů a častého demolování. Nic se nenašlo.

Po vyjití z kostela mě upoutají dřevěné zdobené dveře vedoucí do sakristie. Za nimi byly před staletími při cestě z Budějovic do Prahy ukryty královské korunovační klenoty.

Před vstupem do zámku pan průvodce informuje, že okolo celého zámku byl příkop s vodou. Ovšem ta se do příkopu musela dovážet v sudech. Dnes pro dopravu vody do zámku potřebujeme tři čerpadla. Historicky donedávna, po pravdě před 100 lety, zde fungoval vodní trkač, který dopravoval vodu až pod zámek. Vymyslel jej mlynář Netušil. Na tom by nebylo nic divného. On jej ale vymyslel v kriminále. Byl to vlastně první tlakový vodovod v Čechách.

Černí baroni

Než vstoupím do zámku, dívám se na kamennou stavbu, kterou pan průvodce označil jako hladomornu. Mně připomíná něco jiného. Děj z filmu „Černí baroni“. Pamatuji se na scénu, kdy přesně na tom schodu, na který se dívám, překvapil generál vojáčka, spícího na stráž, a ptal se ho: „...co by dělal, kdyby přišel nepřítel“ a vojáček odpovídá: „že by se s ním domluvil.“

Pán vedle mne snad umí číst myšlenky. A připomene mne právě popsanou scénu. A už jsme historicky před 50 lety. Pan průvodce vykládá, že na nádvoří, kde se konaly rozkazy, stála kamenná socha „Neptuna“ a major Terazky ji nechal „popílit“. Můj nový diskutující s tím nesouhlasí. Ten Neptun už tady za Terazkyho nestál. Ale je pravda, že Terazky přijímal hlášení na lyžích. A já už to nevydržím. „To máte z knih?“ „Ne, to mám ze života. Já jsem tady pod Terazkyem sloužil.“

„Řekněte, byla tady skutečně ta prasata?“ Zkouším mého asi 701e-tého spoludiskutujícího. Pán mě vede pár kroků před zámek. Dnes tam rostou stromy. „Tady se chovala prasata a sem občas zašel i Terazky a krmil je trávou. Terazky, vlastním jménem Gazda, byl fronták, bojoval se Svobodou a byl fyzicky zdatný. A Černí baroni, to je literární zpracování.“

„Vy mi nevěříte.“ A abych uvěřil, tak mi za tři dny přišla kopie listu knihy vlastnoručně podepsaná majorem Terazkyem.

Další pátrání

Mně to nedá. Začnu pátrat na Internetu. Co jsem zjistil? Autor použil v knize „Černí baroni“ zkratky PTP. Čili to vypadalo, jako že hovoří o politickém i pracovním režimu Pomocných technických pra- pórů. Ale to je mylné. Autor sloužil u 1. technického praporu, který měl úplně odlišné politické zaměření nebo založení. Byli tam zařazeni lidé politicky spolehliví. Kdežto do Pomocných technických praporů byli zařazováni lidé, kteří byli označeni jako lidé politicky nespolehliví.

Jdu pomalu do Nepomuku. Opravdu ten Nepomuk se zařadil do té série dějů na začátku článku. Tady na Zelené Hoře bylo také všechno jinak.

U této rotundy překvapil ve filmu generál vojáka spícího na stráž
Pokus o visuté zahrady na Zelené Hoře

Zde se za Terazkyho chovala prasata

VÝSTAVA MYSTÉRIÍ

Viděl jsem, tajemnou“ světovou premiéru. Ne, nehrála se na neznámém místě dobrodružně objevená partitura opery Mozarta, ani se nevystavoval poslední výkřik elektroniky nebo kosmické vědy. Byla to výstava záhad, mnohdy neprozkoumaných nálezů z celého světa, které mě nutily položit si otázku: „Odkud přichází a kam kráčí naše civilizace? Jak se vyvíjel homo sapiens a nejsou-li naše objevy a vynálezy jen dobře zapomenuté vědění předchozích kultur?“ Viděl jsem výstavu, která prezentuje dosud neznámou kapitolu lidských dějin.

Kdo si myslí, že nás ve 3. tisíciletí nemůže nic překvapit, nic udivit, že neexistují tajemství, která čekají na rozluštění, že nic nepředčí naši fantazii, pro toho je nejvhodnější návštěva výstavy „Svět nevysvětleného. „

Dvojník „Nefertiti“

Stejně neuvěřitelná, jako je výstava, byla i cesta k její realizaci. Za vším stojí jeden asi 501etý člověk, pan Klaus Dona, rakouský profesionál na umělecké výstavě. Po spatření artefaktů na výstavě jsem nabyl dojmu, že pro záhadology bylo vykonáno téměř nemožné. Chválou nešetřil ani Erich von Dániken a ten už, co se týká záhadných artefaktů, něco viděl. Mnoho odborníků i ve vědecké společnosti je názoru, že už v roce 600 př. n.l. odvážní egyptští námořníci pluli kolem afrických břehů. Později se vydali až na Kanárské ostrovy a jejich odvaha byla korunována doplutím k jihoamerickým břehům. Tato domněnka, u některých přesvědčení, není neopodstatněná. Při příznivých větrech a mořských proudech lze skutečně doplout i na papyrusovém voru z Afriky k jihoamerickým břehům. To už dokázal Thor Heyerdal s vorem

jménem Ra. Že se takové plavby skutečně konaly, lze ověřit na základě písemných projevů nalezených v Africe a Jižní Americe. To potvrdil i francouzský etnolog Marcel Homet v povodí Amazonky. Písma na obou březích Atlantického oceánu vykazují frapantní podobu. Písmo na jihoamerickém kontinentu se velmi podobalo egyptským hieroglyfům. Orientální vliv byl zjištěn i u keramických výrobků. Ty jsou však obvykle zřídka vystavovány v muzeích. Jednou takovou je hliněná soška neznámé dámy, snad královny. Byla nalezena v Kolumbii. Její vzhled má zarážející podobu s 3300 let starou soškou, známé celému světu jako Nefertiti. S Nefertiti vykazuje dokonce mimo jistou podobu i shodu v pokrytí hlavy.

Kdo by si byl pomyslel, že nejznámější dílo z egyptské kulturní epochy, soška ženy „vládnoucí“ kolem roku 1350 př. n. l., vědci nazývanou „Armana“, má v Kolumbii svoji sestru.

Výstava v podzemí

Mysteriózní už je i místo výstavy. Nalézá se asi deset metrů pod povrchem země nedaleko vídeňské svatoštěpánské katedrály. Tam leží labyrint podzemních prostor, z nichž patnáct bylo využito pro vystavení asi 450 exponátů. Klenutí bere dech už samo o sobě. S exponáty z celého světa se mystérium podzemí ještě více umocňuje. Stavební styl vykazuje různé stavební periody, od románské přes baroko až k biedermeieru. Klenutí propůjčuje mysteriózním artefaktům zvláštní půvab, téměř auru zázračnosti a jedinečnosti. Dojem zesilují „rafinované“ zvukové a světelné efekty, které přispívají k přenosu návštěvníka do jiné dimenze.

Skulptura Nomoli stará asi 10 tisíc let

Kladivo z Texasu

Patří už několik let k nejtajemnějším nálezům planety Země. Při pohledu na artefakt jsem si musel položit otázku. Jde jen o kuriozitu, nebo bylo kladivo zapomenuto pod zemí v 19. století a obalilo se sedimenty, které zkameněly? Při bližším seznámení s historií artefaktu jsem existenci kladiva neviděl tak jednoduchou.

Dřevěná násada je částečně zuhelnatělá a na konci seříznuta nebo spíše odlomena. V době svého objevu bylo zcela „obaleno“ vápencem. Z toho vyplývá, že kladivo muselo vzniknout dříve, než se vytvořil vápenc. Minimálně musí být jeho stáří stejné, jako je stáří vápence. Jeho stáří geologové odhadují na 140 milionů let.

Tedy podle současného pohledu na vývoj Země neexistoval na Zemi žádný život. Metalurgická analýza „Batelle Memorial Laboratory“ ve státě Ohio v USA v roce 1989 přinesla překvapující výsledek. Metalická část kladiva sestává z 96,6% železa, asi 2,6% chloru a asi 0,8% síry. Metalická část je tedy prakticky čisté železo a nekoroduje. Rentgenové snímky ukázaly, že metalická část neobsahuje nečistoty a nepravidelnosti. Jedna věc je překvapující. Jak se do železa dostal chlor?!!

Jezuita

Kříšťálové lebky zaujímají mezi artefakty velmi významné místo. Tajemné lebky byly a mnohde ještě jsou zvláště u Jihoameričanů považovány za předmět přinášející štěstí. Aztékové dokonce praktikovali kult lebek. Některé z nich vypadají velmi moderně. Kříšťálová lebka, která byla pojmenována jako „Jezuita“, je z čistého kříšťálu. Její velikost představuje asi jednu třetinu lidské lebky. Jokey van Dieten, holandská závodnice, ji obdržela v jednom klášteře v USA.

Abatyše si vzpomněla, že její původ byl dáván do souvislosti s Františkem z Assisi /1226/, italským svatým a zakladatelem řádu františkánů. Lebka byla dlouhý čas ve vlastnictví Ignáce z Loyoly, zakladatele jezuitského řádu. Ten se dne 15. srpna 1534 společně s dalšími šesti stejně smýšlejícími sešel v Mariánské kapli na Montmartru v Paříži a dali vzniknout řádu jezuitů. Od té doby se ví o existenci kříšťálové lebky. Je to Atlantida?

Historie potopených kontinentů dodnes fascinuje záhadology. Podle legendy měla v Tichém oceánu existovat země Mu a v Atlantickém oceánu, a to i podle Platona, Atlantida. Podle řeckého učence měla Atlantida zmizet při velké katastrofě před 12 tisíci lety. Měla se potopit do Atlantického oceánu. Je to jen básnická licence, nebo existoval skutečně tento kus pevniny? Stál jsem před kamenem, jehož každá ze tří strana měřila asi 40 centimetrů. Váhu jsem jen odhadoval, ale rozhodně bych jej neunesl, bylo to hodně přes sto kilogramů. Ne, rozměry ani váha nebyly důležité. Důležitá byla malba na kameni. Byl nalezen v 80. letech v Ekvádoru a jeho nález nechal znovu rozhořet diskusi o Atlantidě.

Kdo zhotovil gravírování na kameni, musel vědět o existenci tajemné Atlantidy. Na kameni lze nalézt severo i jihoamerický kontinent, Afrika i Asie a právě pomyslná Atlantida v Atlantickém oceánu. Pozoruhodné je zhotovení mapy. Jako by se autor díval na svět z velké výšky. Navíc jsou na kameni čáry, které spojují Ekvádor s Babylonem. Pak se vnučuje myšlenka. Měli před tisíci lety staří Sumerové spojení do Jižní Ameriky? Stáří gravírování na kameni se totiž odhaduje na 15 tisíc let.

Kousek UFO

Jedná-li se o tajemné návštěvy z vesmíru, pak nesmí chybět artefakt z Mekky mimozemšťanů, z amerického Roswellu. V malém městečku na okraji pouště v Novém Mexiku měl v polovině roku 1947 ztroskotat mimozemský koráb. Americká Air Force nejprve prohlásila, že v Roswellu ztroskotalo UFO. Pak byla tato informace odvolána a nahrazena meteorologickým balonem. Před nedávným bylo mysteriózní ztroskotání změněno na špionážní balon a konečně v roce 1997 se oficiálně prohlásilo, že celá havárie byla vlastně „ztroskotáním“ loutek, které byly shazovány z velkých výšek, aby se vyzkoušelo chování přístrojů a padáků při seskoku pilotů.

Kamenný globus se zakreslením Atlantidy

Na začátku 90. let se objevilo na veřejnosti několik metalických fragmentů, které měly pocházet z roswellského ztroskotání. V srpnu 1998 navštívili redaktori italského časopisu „Hera“ Paola Harrisová a Adriano Rorgione v městě Connecticut v USA vědce dr. Michaela Wolfa, který jim ukázal a dal k dispozici metalický fragment. Pocházel z Roswellu a byl mimozemského původu. Podle dr. Wolfa měl fragment pocházet z letecké základny Wright Peterson, která je právě místem, kam byl ztroskotaný vrak odtransportován.

A právě tento fragment je ke spatření ve Vídni.

Pyramidové oko

Podle indicií mají na Zemi existovat tři „pyramidová oka“. Jedno z nich vlastní Rothschildové, druhé je v muzeu čarodějnic v Bruselu, hlavním městě Belgie, a třetí v Ekvádoru, které se prezentuje na výstavě.

Bylo nalezeno společně s kamenem zobrazujícím Atlantidu. Jaká jsou tajemství tohoto kamene? Je na něm nakresleno 13 stupňů pyramidy se světélkujícím okem. Při posvícení na oko ultrafialovým světlem jsem se přesvědčil, že se rozehraje celá škála světelných efektů.

Další tajemství: pod kamenem byla nalezena deska, na které bylo zakresleno souhvězdí Orionu a písmena, jež byla přeložena jako „Odkud přichází syn stvořitele“.

Genetický kotouč

Patří k nejtajemnějším a nejpozoruhodnějším předmětům výstavy. Po prvé se o něm veřejnost dozvěděla z knihy Ericha von Dánikena „Strategie bohů“. Nyní jsem jej měl na dosah ruky. Sáhnout jsem si mohl jen na kopii. Černý kotouč má průměr dvacet dva centimetrů, váží kolem dvou kilogramů a patří do soukromé sbírky pana profesora Jaime Gutiereze z Kolumbie.

Obsahuje gravírování, které představuje biologické vědomosti našich předků. Před několika měsíci bylo přírodovědeckým muzeem ve Vídni potvrzeno, že kotouč není z umělého materiálu, jako třeba cement, ale je z přírodního materiálu, který se nazývá lydít. Jeho stáří se odhaduje asi na 2500 let. Podle analýzy dr. Věry Hammer bylo zjištěno působení klimatu na kameny.

Fantom plodnosti

Lékař dr. Algund Eemboom prověřil vyobrazení na kotouči a potvrdil předpokládané. Z hlediska embryologie, i přes některé nepřesnosti, lze vysledovat rozhodující fáze vývoje lidského života od početí až po narození. Zvláště signifikantní je umístění očí a nosu na hlavě. Kotouč je velmi komplikovaný předmět. Proto je mnoha experty odmítán a determinován jako falzifikát. Proč? Právě to je to zajímavé. Nenechá se zařadit do žádné známé jihoamerické kulturní epochy, kterou dodnes věda zná. Ovšem pak zde začíná pokulhávat logika. V případě, že věda neumí předmět zařadit „do škatulky“, do žádného kulturního systému, není přece důvodem jej prohlásit za falzifikát. Vlastně ani prohlášení za falzifikát nedává smysl. Když se něco falšuje, tak je to obvykle za účelem prodeje. Proto se falšují obrazy. Aby to bylo konkrétnější. Falšují-li nádobu Inků, pak ji udělám, jako ji dělali Inkové, a ne právě naopak.

Totíž jedno vysvětlení by bylo. Ono vlastně se neví, odkud pocházeli ti, kteří byli schopni před tisíci lety vědět takové podrobnosti o životě, které věda naší civilizace zjistila teprve před desetiletími, teprve až se na Zemi rozvinula genetika.

Genetický kotouč

Uvidíme výstavu v Praze?

Kdo se může pochlubit, že viděl předměty mystické sbírky pátera Crespiho, které byly do nedávna uschovány na neznámém místě ve městě Quenka v Ekvádoru. Kdo mohl obdivovat originál tajemného písma z francouzského městečka Glozel? Mnozí slyšeli o záhadných předmětech z Burrow Cave v USA. Jen málo je vidělo na vlastní oči.

Po skončení prohlídky, při které se mně věnoval sám pan Dona, sedíme v blízké kavárně nedaleko svatoštěpánské katedrály. Po delším rozhovoru nechci věřit svým uším. Zní to až nevěrohodně. Pan Dona by část artefaktů, které jsou k vidění ve Vídni, zapůjčil do Prahy.

Držme palce, abychom mohli jako druzí na světě na vlastní oči spatřit to, co jsme vídali jen na nekvalitních černobílých fotografiích.

Podle kopie z nástěnné malby v pyramidě byl vyroben přístroj, který po připojení k elektrické energii skutečně svítil

ŠTĚCHOVICE - CHYBÍ 46 BEDEN

Díval jsem se u Davle na filmovou kulisu slavného „Mostu u Remagenu“. Na obou koncích mostu dnes chybí obě „filmové“ věže a nad mostem tunel. V původní podobě zůstal kopec, ze kterého byl most odstřelován.

Mým cílem není Remagenský most, ale Štěchovický „poklad“. Dal jsem sbohem vzpomínkám a chtěl jsem nabrat kurz na Štěchovice. Cestou jsem si to rozmyslel, napadla mě kacířská myšlenka. Není to s pokladem stejně jako s mostem také trochu jinak? Není třeba chápat Štěchovický poklad v komplexu celého okolí?

Letiště v Nesvačilech

Co je to Štěchovický poklad? Jsou to údajně tuny zlata, umělecké předměty, politické a technické dokumenty, prototypy létajících talířů i návod na výrobu antihmoty. Na co je dobrá antihmota? Je-li k dispozici, pak stačí pár gramů antihmoty železa a pár gramů železa a dostaneme brizantní třaskavinu, srovnatelnou s výbušnou silou několika hirošimských atomových bomb. A navíc k pokladu údajně patří i čísla tajných kont nacistických pohlavářů ve

švýcarských bankách.

Proč právě okolí Štěchovic? To bylo způsobeno okolnostmi. Byly zde štoly ještě z doby středověku, kdy se zde hledalo zlato. Území kolem Štěchovic bylo vykoupeno III. říší a patřilo do jurisdikce Německa. V průběhu II. světové války zde byly vybudovány nové štoly. Ty se mohly hodit právě v první polovině roku 1945. Němci zřejmě stále nevěřili, že budou nuceni podepsat bezpodmínečnou kapitulaci. Pořád věřili v separátní mír. Odkládali všechno na poslední chvíli. Na přelomu dubna a května 1945 měla na letišti v Nesvačilech přistát, dvě německá letadla typu JU 52.

Most u „Remagenu“

Letadla zde vlastně přistát neměla. Vynutila si to situace. Na východě byla Rudá armáda, na jihu a západě Američané. Z dnešního pohledu nešlo o letadla, ale o náklad.

Podařilo se zjistit, že je hlídal pan Laube. Po válce sdělil, že z letadel byly vyneseny na pole bedny. A co se ví určitě. Druhý den ráno nebylo po bednách a po JU 52 ani památky. Byla rozebrána a schována?

Že asi v dubnu 1945 přiletěla dvě letadla, si vzpomněl i syn generála Emila Kleina. Z počátku myslel, že jsou to spojenecká letadla, a běžel se schovat. Pak zjistil, že jsou to letadla německá a že přistála v blízkosti Štěchovic. Se jménem generála Kleina je právě spojován Štěchovický poklad. Podle mnoha svědectví měl být jediným zasvěceným do úschovy pokladu. O jaká letadla se jednalo?

Byla to neznámější vrtulová letadla v německé historii letectví. Rozpětí křídel bylo kolem 30 metrů. Pro start byla potřebná dráha asi 400 a pro přistání 350 metrů. Cestovní rychlost letadla byla asi 180 kilometrů za hodinu a najedno natankování uletělo 1200 kilometrů. JU 52 poháněly tři letecké motory, každý o výkonu 600 koňských sil. Startovací váha letadla byla 10,5 tuny.

Prohlížím si letiště v Nesvačilech. S délkou přistávací a startovací dráhy žádné problémy jistě nebyly. Předpokládáme, že letadla startovala z Berlína a letěla směrem přes Norimberk a pak rovnou do Ne-svačil. Vzdušnou čarou asi 400 kilometrů. Letadla měla palivo tedy na dalších 800 kilometrů.

Je prakticky vyloučeno, aby dvě třímotorová letadla za odpoledne a noc zmizela. Zřejmě odletěla. Na doplnění jejich rozměrů. Každé bylo dlouhé 18 metrů a vysoké 6 metrů. Schovat takové dva stroje za 12 hodin, na to by byl třeba buldozer, a ten by je mohl jen zahrnout.

Odletěla prázdná? To se dá předpokládat. Mohlo se jim podařit odstartovat? Na jaře 1945 bylo hodně sněhu a dráha byla měkká. Pak se zdá logické, že místo k „zahrnování“ letadel bylo času využito na zpevnování startovací dráhy. Kam mohla letět? Zbyl jen jeden směr, sice rakouské Alpy. To byl ještě volný koridor mezi sovětskou a americkou frontou. Zbyla otázka. Kam byl složen náklad?

Bezejovice

Přistání v Nesvačilech má svoji logiku. Nedaleko od letiště je statek v Bezejovicích. Sloužil jako místo odpočinku nejvyšším pohlavářům III. říše. Navštěvovat jej měli Otto Skorzeny, Heinrich Himmler, a než na něho byl spáchán atentát i Reinhard Heydrich. Je podezření, že v okolí Bezejovic by mohla být uložena II. část říšského pokladu.

Z Berlína vyjely na konci II. světové války dvě automobilové kolony. Jedna zcela určitě dosáhla Garmisch - Partenkirchen, asi 100 kilometrů od Mnichova. Existenci druhé části, o které se mnoho nemluví, potvrdila Henriette von Schirach, žena von Schiracha, patřícího do úzkého okruhu lidí kolem Hitlera. Fronta se blížila. Rychle se zhoršující vojenská situace nutila k improvizaci. Jediná bezpečná cesta z Berlína na jih Německa je přes Böhmen-Čechy. Bylo to ucho jehly, ale dlouhé několik desítek kilometrů.

Nikdo zatím nedovede vysvětlit, proč se o statek zajímají tajné služby, soukromníci a záhadné firmy. V souvislosti s Bezejovicemi existují svědectví o aktivitách jednotek SS, nočních přesunech, záhadných budovách s dvojitými podlahami a tajemným vykládáním beden z automobilů.

Statek v Bezejovicích

Štěchovický poklad

To nejsou jen Štěchovice a Hradištko, a proto jedu do Lešan. Měl jsem namířeno do zámku. V mém úmyslu mi zabránil plot a pes. Na budově byla za II. světové války přistavena obdélníková věž. Přistavba musela mít zcela určitý důvod. Vůbec nezapadá do architektury zámku. Kdybych ji však chtěl chápat čistě prakticky, mohlo by to být místo pro instalaci radiové stanice, využívané pro regulaci provozu na letišti v Nesvačilech. Podezření existuje, důkazy chybí.

Tunely

Druhým mystériem jsou tunely mezi Vraným nad Vltavou a Jilovým. Mnohokrát se tvrdilo, že po zastavení železničního provozu byly v tunelech vyhloubeny příčné chodby a využívány dokonce jako výrobní haly pro tajnou výrobu.

Prošel jsem jeden u Davle. Po příčných chodbách ani památka. Jen konzoly na stěnách dávají tušit, že tudy vedly dráty pro dodávku elektrické energie. Přestal jsem věřit na průmyslovou výrobu. Indicie pro změnu stanoviska pokračovaly z mnoha stran. Tolik lidí se přece nemůže najednou mýlit. Začal jsem pátrat.

Podařilo se mi získat svědeckou výpověď člověka, který na konci války v tunelech pracoval. Dokonce si vzpomenu na podrobnosti. Napříč tunelu byly instalovány obráběcí stroje a obráběla se tam lehká slitina - elektron. Měly to být údajně součásti pro tajné zbraně.

Dokonce si pamatuje, že chodil do Davle do trafiky, kde prodával noviny invalida, známý hudební skladatel a kapelník Antonín Borovička. Svědek bydlel společně s asi 300 dalšími nuceně nasazenými v dřevěných barácích u Hradištká.

Do práce chodil pěšky po pěšinách.

Zámek v Lešanech V improvizované továrně byly soustruhy, vrtačky, horizontální a vertikální frézy a brusky. Pracovalo se ve 12hodinových směnách. Před vchodem do tunelu byly vybudovány ochranné betonové zdi. Části základů zdí, jak jsem si ověřil, jsou tam patrně dodnes.

Na cestě k Frankově štolě se ještě zastavím u pomníku padlých, vlastně nesmyslně postřílených zajatců z pobočky koncentračního tábora Flossenbürg „detašované“ do Hradištká. Zajatci byli postříleni ve dnech 11. až 13. dubna 1945. Všichni se zúčastňovali budování štol. Věděli tito zajatci něco o tom, po čem se už 57 let ve Štěchovicích pátrá?

Frankova štola

V místě, kterému místní říkají „Dusno“, měla být štola dlouhá 12 metrů a její stěny byly pokryty dřevem a důmyslně zajištěny trhavinami, včetně směsí do plamenometů. V ní měly být uloženy bedny se „Štěchovickým“ pokladem. Byla dokonale zamaskována a vybudována na konci dubna 1945. Prozrazením si Sturmbannführer Ginter Aschenbach, který ji budoval, zřejmě chtěl ulehčit zajatecký život v táboře ve francouzských Mylhúzách. V polovině února 1946 ji Američané s pomocí Aschenbacha najdou, během 38 hodin odminují a její obsah odvezou do „americké“ zóny Německa. Kořist 32 beden. Později jich bylo vráceno celkem 33.

To souhlasí. Jedna bedna se během transportu poškodila a její obsah byl rozložen do dvou.

Pozoruhodnější je, že tři z účastníků, kteří se podíleli na odkrývání štoly, neodjeli společně s transportem zpět do Německa, ale šli se vyspat do hotelu Alcron v Praze. Tam byli zajištěni.

Po vrácení beden na začátku března 1946 byli tři zajatí Američané propuštěni. Je legální následující otázka?

Bylo zatčení Američanů součástí plánu nalezení pokladu? Mělo signalizovat dalším pátračům, že Štěchovický poklad byl nalezen a je zbytečné se o něho dále pokoušet? Jinými slovy. Potřeboval nález pokladu „řádnou“ reklamu? Bylo-li tomu tak, pak úkol ve vztahu k veřejnosti byl beze zbytku splněn. Skalní pátrači byli jiného mínění. Začínají nesrovnalosti

Při výslechu byl u jednoho z Američanů objeven nevyvolaný film. Na filmu byly snímky z otevírání štoly. Byl tam i snímek otevřené bedny, která se zřejmě transportem poškodila. V bedně jsou vidět krabice, používané pro přepravu filmů, a kotouče, připomínající gramofonové desky. Můžeme se jen dohadovat, co bylo na filmech?

Co bylo na gramofonových deskách? Bylo na filmu zachyceno obléhání kostela Cyrila Metoděje v Praze, kde nacisti hledali po atentátu na Reinharda Heydricha parašutisty? Byly na deskách výsledky prominentních osobností na gestapu? Mohl tam být výslech generála Eliáše?

Vráceny byly jen písemnosti. Dáme-li zapravdu snímkům, kde jsou ostatní věci? To je otázka.

Stojím před štolou, kterou Američané objevili v roce 1946. Je dlouhá jen asi dva metry, vysoká asi 180 a široká necelých 150 centimetrů. V první chvíli pochybuji, zda se jedná o Frankovu štolu. Pochybování má důvod. Tam se nemohlo vejít 32 beden. Uvádí se, že bedny byly dlouhé dobrých jeden a půl metru.

Později jsem zjistil, že z Frankovy štoly zůstalo jen torzo. Celý svah nad štolou byl stržen a dnešní vchod je jen „imitace“. V případě, že štola byla dlouhá 12 metrů, musela sahat až k místu, kde dnes protéká, snad by se drobný pramínek mohl tak nazvat, „potok“.

Odkud se dostaly bedny do Frankovy štoly? Odpověď není jednoznačná. Hovoří se o Černínském paláci v Praze a zámku Konopiště. Z Černínského paláce sem měl být převezen archiv K. H. Franka a odtud dostala štola zřejmě svoje pojmenování. To potvrdil v roce 1945 i úředník z Černínského paláce Josef Prinz. Navíc řekl, že do samotné rokle se nedalo zajet autem, a proto byly bedny překládány na povozy tažené koňmi. Josef Prinz však potvrdil něco jiného, než tvrdili Američané. Podle Prinze bylo beden 50-54 a každá o váze asi 150 kilogramů.

Mr. Shapiro

Prvé „potíže“ nastaly při vrácení beden. Se skupinou Američanů byl i americký novinář Lionel Shapiro, který v „Pittsburgh Presse“ vylíčil, jak se Američané museli rvát s vánicí, výbušninami a československými úřady. Všechno v duchu klasického happy endu. Ale napsal také, že mimo dokumenty říšského státního tajemníka K. H. Franka, byly v bednách materiály gestapa, jména agentů, kolaborantů a materiály vědeckého výzkumu. A mimo to informace o ukrytých pokladech. Obsah vrácených beden se neshodoval s obsahem, o kterém referoval Mr. Shapiro. Budíž, Shapiro novinářsky přeháněl. Musel vytvořit story. Ale co ty snímky?

Pomník zastřeleným; zajatcům u Štěchovic

Další svědek

Našel se další svědek, který zpochybnil počet beden. V dubnu 1946 vypověděl kastelán zámku Konopiště Josef Posel, že na počátku dubna 1945 bylo na zámku 24 beden. A opět pomohla nehoda. Na jedné bedně se utrhlo víko a Posel uviděl, že mezi spisy byly i stříbrné předměty. Kam zmizelo těchto 24 beden?

Zájem o Štěchovice znovu propukl v roce 1989. Byli to dva Američané, profesionálové. K nim se měli přidat pracovníci ministerstva obrany a také firma Omnipol. U Štěchovic bylo rušno. Pak vše ustalo. V roce 1994 se vyjádřil Jaroslav Klíma, jehož jméno bylo v 60. letech minulého století spojováno s hledáním Štěchovického pokladu, že poklad je zaminován a případný výbuch by stál mnoho životů. Pro úplnost, Jaroslav Klíma byl náměstek ministra vnitra.

Štěchovice mají pro pátrače jednu výhodu. Není to vzdálené jihoamerické Eldorado, jsou vzdáleny jen dvě desítky kilometrů od Prahy.

Obcházím Frankovu štolu. Nad vstupem do štoly zjišťuji pokus o proniknutí za kámen, kterým dnes štola končí. Jako by někdo chtěl dnešní kámen „obejít“. Jako by někdo „tušil“, že za kamenem štola pokračuje. Proč s obejitím štoly přestal, to ví snad jen on sám. Nebo teprve začal?

V případě, že hypotéza pokračování štoly je správná, pak zamaskování bylo provedeno s německou důkladností.

Dovedu eventuálního pátrače pochopit. Ať počítám, jak počítám, chybí minimálně 46 beden. Jsou za tím kamenem? Vhledání pokladu se už vystřídaly dvě generace. Tou první byly tajné služby, různá ministerstva a organizace. Pak přišli pánové Gaensel a Mužik. Podaří se poklad najít třetí generaci, která zanalyzovala dosažené výsledky a praktikuje nekonvenční řešení?